

Köztelék
1940/16. március
L. evőlyam.

BUDAPEST, 1940. MÁRCIUS 17.

16. (4449) SZÁM.

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP
AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

Megjelenik egyelőre hetenként egyszer: vasárnap

OMGE évi tagsági díj:

Földbirtokosok, bér- lők és uradalmak	200 holdig --- 15 pengő 500 " --- 30 " 1000 " --- 60 " 2000 " --- 90 " 3000 " --- 120 " ezen felül --- 150 "
Részvénytársaságok, szövetkezetek, vállalatok	90 P
Egyéb tagok részére évi tagdíj	10 "
OMGE postatakarékpénztári esek száma	10.399

Lappóidíj OMGE-tagoknak:
Negyed évre 6 pengő, fél évre 11 pengő, egész évre 20 pengő

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona

Az egyesületi tanács felügyelete alatt
A kiadásért felelős:
Mutschbacher Emil dr.,
az OMGE ügyvezető-igazgatója
Felelős szerkesztő: Rothmeyer Imre
Társzerkesztő: Dörsehug Tibor

Szerkesztőség: Budapest, IX., Köztelek-u. 8. Telefon: 187-954
Kiadóhivatal: Budapest, IX., Üllői-ut. 25. Telefon: 189-932

Előfizetési árak:
„Rádió gazdasági előfizetők” című listával együtt

R-150-dre		Külföldre	
OMGE tagoknak:		OMGE tagoknak:	
Negyed évre --- 4 pengő	Fél évre --- 11 "	Negyed évre --- 8 pengő	Fél évre --- 15 "
Egész évre --- 20 "		Egész évre --- 28 "	
Előfizetőknél:		Előfizetőknél:	
Negyed évre --- 10 pengő	Fél évre --- 18 "	Negyed évre --- 12 pengő	Fél évre --- 22 "
Egész évre --- 32 "		Egész évre --- 40 "	

Postatakarékpénztári esek száma: 26.576

A közteleki tavaszi gazdahét és az országos mezőgazdasági kiállítás napirendje.

Március 17-én (vasárnap) délután 3 órakor Konkoly Thege Sándor dr.-nak, az OMGE főtitkárnak előadása a rádióban (Budapest I.): „A budapesti tenyészállatvásárok legutóbbi két évtizedének eredményei és tanulságai” címmel.

19-én (kedden) délelőtt 11 órakor a Hússertés-tenyésztők Országos Egyesületének igazgatóválasztmányi gyűlése a Közteleken. (Tanácsterem.)

26-án (kedden) délután 7 órakor az Országos Kertészeti Egyesület gyűlése a Közteleken. (Nagyterem.)

27-én (szerdán) az állatok és a kiállítási tárgyak felszállítása és kirakása, a kiállítási anyag elrendezése megkezdődik.

28-án (csütörtökön) az állatok és a kiállítási tárgyak felszállítása és kirakása, a kiállítási anyag elrendezése folytatódik.

28-án (csütörtökön) déli 12 órakor a Juh-tenyésztők Országos Egyesületének igazgatóválasztmányi gyűlése a Közteleken. (Tanácsterem.)

29-én (pénteken) az állatok és a kiállítási tárgyak felszállítása és kirakása, a kiállítási anyag elrendezése folytatódik.

29-én (pénteken) délelőtt 10 órakor a Dohány-termelők Országos Egyesületének közgyűlése a Közteleken. (Tanácsterem.)

29-én (pénteken) délután 5 órakor az OMGE egyesületi tanácsának gyűlése a Közteleken. (Tanácsterem.)

29-én (pénteken) délután 6 órakor az Országos Halászati Egyesület közgyűlése a földművelésügyi minisztériumban. (I. emelet 124.)

30-án (szombaton) reggel 8 órától a kiállítás egész nap megtekinthető.

30-án (szombaton) délután 1/2 órai kezdettel a rádió felőrs helyszíni közvetítése a kiállításról. (Budapest I.)

30-án (szombaton) délután 5 órakor az OMGE földművelési és növénytermesztési, valamint műszaki és gépészeti szakosztályainak együttes gyűlése a Közteleken. (Nagyterem.) 1. A műszaki és gépészeti szakosztály újalakulása. 2. Kund Ede műgyetemi rk. tanár előadása: A talajvédelem. 3. Reichenbach László ármentesítő társulati igazgató-főmérnök előadása: A gépi öntözöberendezések. Hozzászólásrafelkérve: Németh Endre műgyetemi tanár, Mados László dr. műgyetemi magántanár, Kállay Kornél, az Orsz. Öntözésügyi Hivatal termelési osztályának vezetője és Horváth Alajos jószágigazgató.

Március 30-án (szombaton) délután 1/2 órakor a Magyar Gazdatisztek Országos Egyesületének közgyűlése az OMBI nagytermében (V., Akadémia-utca 3.)

30-án (szombaton) este 1/2 órakor gazdasági vacsora a Britannia-szálló éttermében.

31-én (vasárnap) a kiállítás egész napon át nyitva van.

31-én (vasárnap) délelőtt 10 órakor az Országos Méhészeti Egyesület közgyűlése, délután 3 órakor pedig a Méhészgazdák Termelő és Értékesítő Szövetkezetének közgyűlése az egyesület székházában (VIII., Csokonay-utca 8.)

31-én (vasárnap) délután 3 órakor a földművelésügyi minisztérium rádiós gazdasági szakbizottságának helyszíni oktató jellegű közvetítése a mezőgazdasági kiállításról. (Budapest I.)

31-én (vasárnap) délután 1/2 órakor az OMGE földművelési és növénytermesztési szakosztályának gyűlése a Közteleken. (Nagyterem.) Surdnyi János dr. egyetemi tanár előadása: Kukoricaszükségletünk biztosítása a termelési hibák kiküszöbölésével.

Április 1-én (hétfőn) reggel a tenyészállatok bírálatára megkezdődik. A kiállítás egész napon át nyitva van.

1-én (hétfőn) délelőtt 1/2 órakor a Magyar Földbirtokos Országos Szövetségének közgyűlése a Közteleken. (Tanácsterem.)

1-én (hétfőn) délután 5 órakor az OMGE közgazdasági, valamint földművelési és növénytermesztési szakosztályainak, továbbá szociális bizottságának együttes gyűlése a Közteleken, később közlendő részletes napirenddel. (Nagyterem.)

1-én (hétfőn) este 1/2 órakor „Köztelek” társasvacsora a Pannónia szálló utcai éttermében.

2-án (kedden) a tenyészállatok folytatódó bírálatára és a bírálatok befejezése. A kiállítás egész napon át nyitva van.

2-án (kedden) délután 5 órakor az OMGE igazgatóválasztmányának, úgyszintén a GEOSZ végrehajtóbizottságának gyűlése a Közteleken. (Nagyterem.)

2-án (kedden) délután 5 órakor a Hússertés-tenyésztők Országos Egyesületének közgyűlése a Közteleken. (Tanácsterem.)

2-án (kedden) este a rádió Budapest I. hullámhosszán az operaházi előadás szünetében közli a kiállítási bírálatok és díjazások eredményeit.

3-án (szerdán) a kiállítás egész napon át nyitva van.

3-án (szerdán) déli 12 órakor a Juh-tenyésztők Országos Egyesületének közgyű-

lése a kiállítási iroda épületének tanácstermében.

Április 3-án (szerdán) délután 1/2 órakor az OMGE állattenyésztési és állategészségügyi szakosztályának gyűlése a Közteleken. (Nagyterem.) 1. A szakosztály megalakulása. 2. Bizottságok kiküldése. 3. Új törvényjavaslatok és állami akciók az állattenyésztés fejlesztésének szolgálatára. (Baltic Pál miniszteri osztálytanácsos.) 4. A budapesti tenyészállatvásárok legutóbbi két évtizedének eredményei és tanulságai. (Konkoly Thege Sándor dr. főtitkár.) 5. Tájékoztató az állatértékesítési helyzetről. (Konkoly Thege György, a M. Kir. Kúlikereskedelmi Hivatal aligazgatója.)

4-én (csütörtökön) a kiállítás egész napon át megtekinthető.

4-én (csütörtökön) délután 1/2 órakor az OMGE üzemi és számtartási szakosztályának gyűlése a Közteleken. (Nagyterem.) 1. A szakosztály újalakulása. 2. Reichenbach Béla dr. egyetemi tanár előadása: Az állattenyésztés különböző ágainak viszonylagos jövedelmességéről. 3. Kulcs Sándor gazdasági akadémiai tanár előadása: A mezőgazdasági munkakísérletek jelentősége. 4. Rege Károly dr. OMGE főtitkár előadása: Az Igazságügyi Gazdatisztek létesítése.

5-én (pénteken) a kiállítás egész napon át nyitva van.

5-én (pénteken) délután 6 órakor az OMGE lótenyésztési bizottságának gyűlése a Közteleken, később közlendő részletes napirenddel. (Nagyterem.)

5-én (pénteken) délután 5 órakor az OMGE adó- és pénzügyi bizottságának gyűlése a Közteleken, később közlendő részletes napirenddel. (Tanácsterem.)

6-án (szombaton) a kiállítás egész napon át nyitva van.

6-án (szombaton) délelőtt 1/2 órakor a Tejtermelők Országos Szövetségének értekezlete a Közteleken. (Nagyterem.)

7-én (vasárnap) a kiállítás egész nap nyitva van és este 7 órakor zárul.

8-án (hétfőn) a kiállítás eladott tenyészállatok és a kiállítási tárgyak elszállítása megkezdődik.

9-én (kedden) az állatok elszállításának folytatása.

9-én (kedden) délelőtt 10 órakor az OKH közgyűlése és kongresszusa a Közteleken. (Nagyterem.)

10-én (szerdán) az összes elszállított befejeződik.

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE
Budapest, V., Alkotmány-u. 29. Telefon: 127-338.
Kirendeltségek: Debrecen, Győr, Komárom, Lepsény, Mátészalka, Nyíregyháza, Szolnok, Szombathely, Ungvár

RÉZGÁLIC-
kiosztás

a m. kir. minisztérium 1.100/1940. M. E. számú rendelete értelmében.

Mai számunk 20 oldal

E szám ára 80 fillér

A mezőgazdaság helyzete.

Március idusát ünnepezzük, a tavasz és a szabadság ünnepeit, de amerre nézünk, mindenfelől a tél kísérteties fehérsége mered felénk, s a tél bilincsei még erős rabságban tartják a felszabadításra váró természetet. Elérkezett a virágvasárnap is, de a megszentelésre váró barkákat a nap melege még sok helyen nem tudta életrehozni és a közelgő húsvét sem ígéri megszokott virágait. A tavasz és a tél erői már ismétellen erős küzdelmet vívtak egymással, de a tél nagy fölényben lévő lényezői még mindig erősen tartják állásaikat.

Méddig tart még a tél uralma, s milyen sors vár a mezőgazdaságra? Ezt kérdezi mindenki, de elsősorban a gazdák, akiknek létalapját veszélyezteti a tél erőinek szokatlan mértékű felhalmozódása és rendellenesen hosszú tartama. Azok a kérdések, amelyek a gazdákat és a közzgazdákat foglalkoztatják, három csoportba foglalhatók:

1. Milyen károkat szenvedhetett eddig a mezőgazdaság?

2. Milyen további károsodás fenyegeti a legtöbb helyen még vastag hótakaró alatt szenvedő növényzetet?

3. Milyen sors várhat a tél által el nem pusztított őszi és az új tavaszi vetésekre?

Amint az eddigi károkat is a téli időjárás tényezőinek rendellenes felhalmozódása okozta, a továbbiakban is az időjárás alakulása lesz a döntő. A nagyközönség és főként a gazdák részéről a legkülönbözőbb és igen sok esetben gyakorlati tapasztalatokon alapuló találgatások és vélemények alakulnak ki az ideji rendellenes telet követő tavasz és nyár időjárásáról. Egyesek hírtelen, mások lassú kítavaszkodást várnak, némelyek szerint, ha a tél hideg volt, a nyár is hűvös lesz, míg sokan tapasztalatok alapján állítják, hogy hideg telekre meleg nyár szokott következni és példákat tudnak felhozni arra, hogy erős tél után jó termésre lehet számítani.

Úgy vélem, ez a kérdés jelenleg nagyon fontos és időszerű, s miután a vélemények igen eltérők és az esetek nagy részében csak pár év tapasztalataira támaszkodhatnak, leghelyesebb, ha ebben a kérdésben az elmúlt évtizedek pontos és számszerű meteorológiai feljegyzéseire fordulunk. Budapest 114 éves (1862-ig visszanyúló) megszakítás nélküli időjárás megfigyelési anyaga igen jó alapot és alkalmat nyújt a kérdés hosszú évtizedekre visszamenő megvizsgálására. Ezt az évszázados anyagot statisztikai alapon többféle irányban feldolgoztam, azonban a később vázolandó következtetéseimet nem tisztán statisztikai alapokra építem, mert a számoknak egyik vagy másik oldalán történő csoportosulása igen különböző ismert és kevésbé ismert okokból eredhet, s amint mondtam szoktuk, a számok véletlen játéka is lehet. Kerestem ezért az oksági kapcsolatokat is, s számoltam a természet törvényeivel és erőivel. Vizsgálataimban ama meggyőződésemet vezetett, hogy ha részletdolgokban teret is adunk az úgynevezett véletlennek és igen sokféle eshetőségnek, nagy vonásokban és elvi szempontból nézve a dolgokat, a természet folyamatait nem véletlenek és nem vak erők irányítják, hanem megvan bennük a tervszerűség; a legszelelyesebbnek látszó jelenségekben is, mint például az időjárás jelenségeiben a célszerűség és törvényszerűség uralkodik. A természet erői kiegyensúlyozásra törekzenek. A körülmények találkozása folytán előálló nagy kilengéseket, szélsőségeket és felhalmozódásokat a természet igyekszik kiegyenlíteni, s ezeket rendszerint az ellenkező irányú szélsőségekkel ellensúlyozza. De a természet erői sem korlátlanok, s a földrajzi fekvésen alapuló éghajlatunk megszabja érvényesülését és kiegyensúlyozó törekvéseik lehetőségeit és határait.

Vizsgálataimat elsősorban arra terjesztettem ki, hogy az átlagosnál szigorúbb telek után mennyi idő

szükséges ahhoz, hogy a tavaszi felmelegedés véglegesen uralomra jusson, továbbá, hogy az átlagosnál szigorúbb telek hidegét ellensúlyozó átlagosnál erősebb felmelegedés mikor bír érvényre jutni.

A tél hidegével, valamint az általa előidézett talajfagyással, a hótakaróval és a folyókat borító jéggel a napnak egyre erősödő sugárzása és a melegebb vidékekről érkező enyhébb légtömegek (s kiegészítően a talaj belső melege) együttesen veszik fel a küzdelmet. Ha a tél enyhe, vagy ha szigorúbb is, de már decemberben megkezdődött és februárban az enyhülés már erősebb mértéket ölt, akkor március melege könnyen uralomra juthat, a későbbi erősebb visszacsúszások azonban nem ritkák. Ha azonban a tél szigorú és hosszantartó, ha a talaj mélyen átfagyott, a jégképződés nagyfokú és sok hó felhalmozódott fel, ezeknek felolvasztása, s a talaj felmelegítése igen sok energiát kíván. Az erős nappali felmelegedéseket az erős éjszakai hőkisugárzás ellensúlyozza. Melegebb tájakról érkező légtömegek melegeit is könnyen felmelegítheti a hó és jég olvasztásával járó erős melegvesztés, továbbá a hótakaró és a fagyott talaj hűtő hatása. Ha kisebb-nagyobb területen egy darabig tartja is uralmat a melegebb légtömeg, Európa más vidékeiről a meleg levegő nyomába áramló hidegebb levegő szorítja ki, vagy elvészti fel, különösen olyan esetekben, amikor — mint az idén is — az európai szárazföld legnagyobb része igen erősen áthűlt. Ezek miatt, a mostanéhoz hasonló hideg telek után, különösen, ha a január és a február is hideg, a március hónap nem lehet meleg és még a mostaninál enyhébb teleken is csak a körülmények egyoldalú találkozásokkor fordulhat elő, hogy a március az átlagosnál melegebb. De jól is van ez így, mert egy átlagos melegségű és átlagos csapadékú március esetében az idén már szörnyű árvízkatasztrófák volnának.*

Kerülni akarván a láblázatos kimutatásokat és a sok számadatot, vizsgálataim számszerű eredményeit csak egészen röviden közlöm. 114 tél közül Budapesten 41 olyan tél volt, amikor már a december hónap középhőmérséklete 0 foknál alacsonyabb volt. (100 éves átlag + 0,3) E korán kezdődő telek után 16 esetben tehát az eseteknek kb. 40%-ban a március melegebb volt az átlagosnál, de csak azokban az években, amikor a február nem volt szigorú. Az április pedig 31 esetben, tehát az esetek 75%-ban volt melegebb, mint a normális.

Megvizsgáltam továbbá azokat a teleket, amikor a január és a február hónap volt erősen hideg. 12 olyan telet találtam, amikor a január és február együttes középhőmérséklete — 3 fok, illetve — 3 foknál alacsonyabb volt (100 éves átlag — 0,4). Ezekben a teleken a március egy eset kivételével mindig hidegebb volt az átlagosnál, vagy legfeljebb az átlagkörüli volt és 9 esetben, vagyis 75%-ban az április is hidegebb volt az átlagosnál.

Alapul vettem továbbá azokat a teleket, amikor a február nagyon hideg volt. 13 olyan tél volt, amikor február középhőmérséklete — 3 fok, illetve — 3 foknál alacsonyabb volt. (100 éves átlag — 0,4). E szigorú februárok után csak 2 március volt, amelynek középhőmérséklete az átlag körüli volt, míg a többiek az átlagnál nagyrésztben sokkal hidegebbek voltak, s az április hidegségének valószínűsége kb. ugyanolyan volt, mint az előbbi esetben.

Megvizsgáltam azokat a teleket is, amikor a február hónap középhőmérséklete — 4 foknál is

* A cikk I. hó 13-án érkezett szerkesztőségünkbe. Azóta az időjárás fejleményei igazolták az árvízvesztéltől való félelmet, mert a néhány nap óta tartó melegebb idő hatására a Dunántúl számos helyen máris bajt okozott az olvadás. A Dunától keletre pillanatnyilag még nincs árvízvesztés, de a 14-i kárpátjai 20 mm-es eső következtében a Tisza vízállásának emelkedése is hamarosan várható. Szerk.

alacsonyabb volt. Ilyen tél 7 volt. Ilyen telek után nemcsak a március, hanem az április is minden esetben hidegebb volt az átlagosnál. Amint látható tehát, a március és az április hónapok hidegségének valószínűsége a január és főleg a február szigorúságának arányában növekszik, illetve annak következménye.

Ezzel szemben a téli hideget ellensúlyozó erősebb felmelegedés az előbb részletezett hideg január és februárok után májusban nagy százalékban bekövetkezett, s a május melegségének valószínűsége is növekszik a január, de különösen a február hidegségének arányában. A megvizsgált esetekben a — 3 illetve a — 4 fokos középhőmérsékletű februárok után a május hónapnak az átlagosnál nagyobb melegsége 75—85%-os valószínűséggel következett be.

Természetesen az ideji tél a kimutatásokban még nem szerepelhet. Tájékoztatóul közlöm, hogy az ideji január középhőmérséklete Budapesten — 7,0, a februáré — 4,9. A két hónap együttes középhőmérséklete — 6,0 fok. A január és február hónap együttes középhőmérséklete a 114 éves sorozatban egyetlen egy évben sem volt ilyen alacsony.

A meleg nyarak valószínűsége nem mutat az előbbiekhöz hasonló egyöntetű és növekvő változást. Nem lehet állítani azt, hogy a nyár melegsége a tél szigorúságával arányosan növekszik. A három nyári hónap (június, július, augusztus) együttes középhőmérsékletét vettem alapul, azonban a hideg telek után következő meleg nyarak vizsgálata nagyobb részletetést kívánna meg. A három nyári hónap együttes középhőmérsékletében sok minden van elrejtve. Egyik-másik hónap igen meleg lehet, azonban a harmadik hónap hűvössége erősen leronthatja az egész nyár középhőmérsékletét. Lehetnek továbbá hosszabb ideig tartó igen forró időszakok, azonban ez a középhőmérsékletben nem mindig jut kifejezésre, mert éppen a legerősebb felmelegedést szokta egy erősen hideg beáramlás megszüntetni és így a középhőmérséklet az átlagosnál alacsonyabb is lehet. Annyi kitűnik, hogy hideg telek után a nyár középhőmérséklet szempontjából ritka kivétellel melegebb is az átlag körüli, de nagyobb mértékben melegebbek voltak. A nyár hűvösségére és csapadékoságára éppen a túlerős májusi felmelegedés gyakorolhat döntő befolyást azáltal, hogy az erős májusi és június eleji felmelegedés következtében — ha a felmelegedés a szárazföld nagy részére kiterjed — a tengerek felől a szárazföld felé törekvő légáramlás, az úgynevezett nyári monszun tartósan esős és hűvös időjárást okozhat.

Az előbbieken kívül, statisztikai alapokra és oksági kapcsolatokra épített számítások természetesen egyes esetekben csalódást okozhatnak, azonban hosszabb időre terjedő üzemi számításoknál és úgynevezett tervgazdálkodásnál mind a gyakorlati gazdák, mind a mezőgazdaság irányító tényezői számára az ilyen számítgatások értéke elvitathatatlannak.

A közöltek szerint az ideji rendkívül szigorú január és február után hideg március, valamint változékony, de nagyobb részben hideg április várható és az átlagosnál melegebb májusnak is igen nagy a valószínűsége. A nyári hónapokban is hosszantartó igen meleg időszakokra van kilátás, de elég nagy valószínűség van arra is, hogy az erős májusi felmelegedés következtében érvényre jutó monszun huzamosabb ideig tartó esős és hűvös időjárást okoz.

Vizsgálataimat egyelőre csak Budapest megfigyelési anyagára terjeszthetem ki, azonban a főváros éghajlatában érvényre jutó törvényszerűség egyebütt is hasonló módon érvényesülhet.

A közöltek alapján befejezésül megkísérlem választ adni a felvetett három kérdésre.

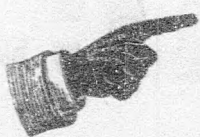
1. Arra nézve, hogy a hosszantartó száraz hideg a hótakaró nélküli vetésekben milyen károkat okozhatott, utalok a „Köztelek” februári számban emondottakra. A kipállási károk a „Köztelek” március 3-1 számában közöltek alapján a hótakarónak az utóbbi két hét alatt történő további erős eljegese-

Mindenféle gazdasági magvakat, fűmagvakat legmagasabb áron vásárol és vetőmagszükségletét legelőnyösebben

ellátja: **Mautkner Ödön**

Magtermelő és Magkereskedelmi Részv.-Társ.

Budapest, VII. ker., Rottenbiller-utca 33. szám

dése k
meghal
keletre
mócska
hideg s
a késő
helyre.
károkn

2. A
tatódás
fagyás.
követő
alatt is
az erős
talajme
A sz
keztébe
van az i
nem vo
munkat
A pár
az ősz
munkála
is rend
Az á
mérések

A na
hasnó
Hivatalt
az utcák
nehézség
vagy m
gyekbe s
kivüli id

De a
30 fok e
amikor
külözte
tömegekl
lyek még
hogy a ke
korai vet
is 2-3 m
ami a tis
jelent. E
keken, a
fegyvergy
készt és
később és
A nagyob
anyagi tö
mind bev
40-50%
többkiadá
bőző okok
munkával
tük ajánl
a buza ki
ránkáfolt
a gazdálko
a pillanat

Itt azo
foglalkozn
ban, hisze
része szin
megy. De
akkor a k
mészetes é
mégis csak
senksem
dolga legy
Ilyen kiv
zeten kiv

ÚJ

NIN
MA

dése következtében az ország igen sok vidékén meghaladhatják az 1929. évi, főleg a Dunától keletre, ahol 1929-ben jóval kevesebb hó volt. A gyümölcsfák és a szőlő termőrétegében a rendkívül erős hideg szintén rendkívüli károkat okozhatott, s ezeket a későbbi kedvező időjárás sem hozhatja teljesen helyre. Hasonló a helyzet a vadak által okozott károknál.

2. Az ősziakat a továbbiakban a kipállás folytatódása, a felfagyás és árvízjárok fenyegetik. A felfagyás, legalább is kis mértékben, a nappali olvadást követő erősen fagyos éjszakákon már a hótakaró alatt is megkezdődhetett, s a hótakaró elolvadása után az erősen átfagyott talaj hűtőhatása szintén erősebb talajmenti fagyokat és felfagyást tesz valószínűvé.

A szokatlanul erős januári és februári hideg következtében március közepén még annyira téli jellege van az időjárásnak, amire legalább is a XX. században nem volt példa. Ennek következtében a tavaszi munkatorlás is egészen rendkívüli méretű lesz. A pár hétre összeszorított tavaszi munkálatok még az őszi kiszántási, felületési és felültrágyázási munkálataival is szaporodnak. Az állatok kitéleltése is rendkívül nehéz feladatnak látszik.

Az árvízveszély sem szűnt meg. Az utóbbi hetek mérsékelt meleg nappaljai igen lassú olvadást tettek

lehetővé. A hótakarót gyorsan olvasztó langyos esőket is elkerülhettük és az utolsó hetek száraz jellegűek voltak, s az erős szelek az olvadó hóból sokat elpárologtattak. Azonban a túlságosan lassú olvadás is kétélű dolog. Egyre melegebb időszakba jutunk és rövidesen a magasabb vidékek hőtömegeinek olvadása is esedékes.

3. Ezzel szemben az időjárás várható alakulása és a tapasztalatok szerint a keveset szenvedett őszi és a tavaszi jó termést hozhatnak. Az aránylag hideg tavasz nagy hátrányai mellett azzal az előnnyel járhat, hogy a gabonafélék kellőképpen megbokrosodhatnak, s a kedvezőnek ígérkező május a kései vetés hátrányait ellensúlyozhatja. 1929-ben a rendkívül hideg február után a március is hideg, az április pedig 114 év óta a lehidegebb volt, a kedvező május azonban a hideg tavasz hátrányait helyrehozta, s a tavasziak sokhelyen igen jó termést adtak. Az időjárásban uralkodó, ciklem elején vázolt törvényszerűség alapján nem alaptalan azoknak a reménye, akik bízni a természet kiegyensúlyozó hatalmában és az ősziakat ért nagymérvű károsodás után — addig a határig, ameddig a természet erőinek hatalmában áll — más oldalról kárpótlást várnak.

Kulin István.

Minusz 30 fok.

A napos oldalon élő városi ember az idejéhez hasonló rendkívüli télen legfeljebb a Köztisztasági Hivatalt szítja, hogy nem tisztítja el 10 perc alatt az utcákról a havat, káromkodik egy kicsit a fűtési nehézségek miatt, de aztán belül a meleg hivataltba vagy műhelybe és szombatán kimegy a budai hegyekre sétálni vagy síelni. Ezzel az ő részéről a rendkívüli időjárás kérdése el van intézve.

De az árnyékos oldalon élő gazdának a minusz 30 fok élet-halál kérdést jelent. Különösen akkor, amikor — mint ezidén — majd egy hónapig nélkülözötte a vetés a hótakarót és aztán a hó olyan tömegekben jött, hogy a kései tavaszodással a veszélyek még sokszorosodtak. Az már egészen bizonyos, hogy a kései vetések (és melyik kisgazdának vannak korai vetései?) nagyon sokat szenvedtek, így legalább is 2-3 mázsa holdankinti kieséssel kell számolnunk, ami a tiszta jövedelemben mintegy 80%-os hiányt jelent. Ez már odavan. Különösen azoknak a vidékeken, ahol az őszen a gazdák lovaikkal együtt legyergyakorlaton voltak, ott bizony mindenki elkésett és minél gyengébb volt a földműves, annál később és rosszabb munkával került a földre a mag. A nagyobb gazdánál is nagy erőfeszítésbe és főleg anyagi többletkiadásba került a vetés. A traktorosok mind bevonultak, a cselédség 25-30%-a, a lovak 40-50%-a. Ez holdankint legalább 12-14 pengő többletkiadást jelentett, szóval 75 kg búzát. A különböző okok miatt a gazdának 70%-a késett el az őszi munkával. Ehhez járul még az, hogy az őszen kezdtek ajánlani a búzavetésterület csökkentését, mert a búza kivitele sokba kerül az államnak, stb. Kisse ráncgáztoltak a tények, de ez is egy példa arra, hogy a gazdálkodással nem igazodhatunk gyors fordulattal a pillanatnyi helyzethez.

Itt azonban csakis a kisgazdák ügyével kívánok foglalkozni, mert a nagyobbak ma nincsenek divatban, hiszen a félrevezetett közvélemény bizonyos része szinte örül, ha a nagyobb gazdának rosszul megy. De bizony, ha a nagyobbak rossz a helyzetűek, akkor a kisebbnek még rosszabb lesz, mert ez természetes és ezen semmim sem fog változtatni! Az pedig mégis csak joggal feltételezhető, hogy az országban senkinek kívánhatja, hogy a kisgazdának is rossz dolga legyen.

Ilyen komoly időkben, amikor az általános helyzetet kivül a gazdákat ez a rendkívüli időjárás is

sujtja, csak arra kell kérnünk az illetékeseket és a közvélemény józan részét, hogy ne lásson a gazdában elsősorban közellenséget, az adóval és egyéb intézkedésekkel szabadon vadászható dúvadat. Hiszen mi gazdák igazán készek vagyunk áldozni a Haza oltárán. Lemondunk a most kínálkozó horribilis konjunktúráról és megelégszünk a dragulás közepette is a tavalyi árakkal, sőt a 72 filléres hízóárral is (holott egy pengőben van nekünk az önköltség), mert első a Haza érdeke és nagyon fontos, hogy a kivitel kedvező legyen, bent az országban nyugalom és megelégedettség uralkodjon. Ennek főfeltétele az olcsó kenyér és hús. Ezt belátjuk és nem követelünk részt a gazdasági lehetőségekből, mert nem vagyunk kereskedők, hanem magyar gazdák. Pedig ránkjár a szeker rúdja. Szinte jól esne az embernek egyszer egy kisgazdát látni, aki a munkáltszámát a rendszer állapothoz mérten a háromszorosa emelte fel. Nem irigyeljük az ipari és a kereskedelmi, de nagy aggodalommal szemléljük azt a jelenséget, hogy ezer és ezer gazda és földműves az ipari konjunktúrát felhasználva, a városokba vándorol és pár nap alatt ipari munkás lesz belőle.

Nemesek a falvak elnéptelenedése és a föld megmunkálásának a nehézsége izgat minket, hanem az a kérdés is, mi lesz akkor, ha újból megjön a béke és az ipari termelés újból a rendes kerékvágásba zökken vissza. Az elbocsátások elkerülhetetlenek lesznek és a kenyeret vesztett újdonsült ipari munkásság nem tud majd többé a mezőgazdaságban elhelyezkedni, mert egyrészt nem lesz alkalom erre, másrészt nem is lesz hajlandó. Pedig mindez akkor történik, amikor a földreform a legkomolyabb helyzetbe lépett, amikor mindenki, aki arra való, földhöz tud majd jutni, legalább is bérlet formájában. Ez a jelenség ebben a pillanatban csak azt mutatja, hogy a föld ma már nem üzlet, jóformán csak erkölcsi értéke van és akinek szíve nincsen, az menekül tőle. Elkétségünk a földreformmal vagy 30 esztendővel, mert akkor még volt haszna a földművelésnek; ma már csak hazafias ténykedés. És mindennek újból csak a gazda fogja a kárát látni. Ezért már most felemeljük szavunkat e kegyetlen tél végét várva, amikor már vetni kellene a gazdának és amikor csökkentett erővel megy neki a bizonytalan jövőnek, hogy ne üssék a gazdát, már csak azért sem, mert hogyha, ne adj' Isten, komolyra fordul a helyzet, mégis csak ő lesz az, aki elsősorban helyt áll a Haza védelmében.

vitéz Hellenbach Gottfried báró.

Kisgazda szemmel.

A „Köztelek” ezévi 10. számában Grábner Emil toliából cikk jelent meg: „A kisgazdák szántóföldi természetének megjavítása” címen. A cikkíró hozzászólást kér fejtegetésül. Erre kívánok vállalkozni.

Minden gazdának elsődrendű kötelessége, hogy a magyar rög termését a legmagasabb színvonalon tartsa. Azok a birtokok, amelyek szakképzett agyvelő irányítása alatt állnak, ha nem is 100%-ban, de nagy részben meg is felelnek e fontos követelménynek. Sajnos, nem mondhatjuk ezt el a kisbirtokok nagyon nagy részéről. Ennek oka az, hogy a szakképzett kisgazda olyan ritka, mint a fehér holló. Nem tudom ezt a hiányt a kisgazdák bünéit felelni, mert a múltban nem voltak olyan komoly intézkedések, amelyekkel a kisgazdák szakképzettségét a nemzetgazdasági követelményeknek megfelelő színvonalra emelték volna. Jelen korunk kisgazdájának az édesapjai még a betű megismeréséig is alig-alig jutottak el. Megfelelő szakképzettsége pedig — az egészen kivételes esetektől eltekintve — egynek sem volt. Nem esoda tehát, ha a betűt sem ismerő édesapa a tudás üres tarisznyájából nem tudott a fiának adni.

Ami azonban e téren mulasztottunk, azt elengedhetetlenül pótolni kell: szakképzettséget kell biztosítani minden kisgazda számára. Nem igaz az, hogy a magyar paraszt nem akar tanulni! Akar az, csak meg kell adni számára a módot és eszközöket. Szakképzettséget csak az adhat, aki ennek a birtokában van: szakképzéssel foglalkozó iskoláink falai között működő szakembereink! Nem lehet tehát a szak-tudáshoz másképpen hozzájutni, mint szakoktatási intézményeink révén.

Híve vagyok annak, hogy törvényben mondassék ki: Minden 10 kat. hold föld várományosa csak úgy léphet a birtok tulajdonába, ha legalább a téli gazdasági iskola két osztályát elvégezte! Mindazok az ellenvélemények, amelyek különféle akadályokra hivatkoznak, hajoljanak meg a nemes cél, a nemzeti jövedelem emelése előtt! Meg vagyok szentül győződve, hogy egyetlen kisgazdafiú sem fog a tulajdonjogáról lemondani azért, hogy a fenti kívánságnak ne keljen eleget tennie! Lehet, hogy ez sokaknak nem tel-szene, ez azonban csak múló jelenség volna és csak azért látnak ezt eleinte tehernek, mert az úgy jelen-lőségét nem ismerik. Olvastam, hogy amikor a mai modern ékek forgalomba kerültek, csak úgy lehetett a tökéletesebb munkájukat megismertetni, ha az embereket — különféle kihágásokért — arra büntet-ték, hogy azzal kellett szántaniok. Csak így sikerült a kisgazdákat belátásra bírni.

Sokan azért tartják a kötelező szakképzést ki-vihetetlennek, mert nem áll elegendő anyagi erő és tanító személyzet rendelkezésre. En ezt isaküzdhető akadálynak tekintem. Ha a földművelésügyi minisz-ter úr elhatározza, hogy valamelyik községben gaz-dasági iskolát létesít, meg vagyok győződve, hogy bármelyik község ingyen fogja a tantermet rendel-kezésre bocsátani. Az én községemről ezt feltétlenül állítom, de azt hiszem más község sem tudna a nemes célnak ellenállni. A tanerő a gazdatisztek gárdájából feltétlenül kikerülne. Az anyagiakat pedig a nemes cél érdekében akár a föld alól is elő kell ter-metni.

De ha a kényszer útján való tanítástól elzárkózik is kormányzatunk, tegye lehetővé, hogy a gazdasági iskolát végzett kisgazdák előnyben részesüljenek a nem végzetekkel szemben. Építsünk az emberek hián-ságára: mondjuk ki törvényben, hogy a gazdasági iskolát végzett kisgazda hivatalból tagja a községi képviselőtestületnek, a legelőbirtokosság választmá-nyának, az egyházközségi előljárásának, stb., stb. Amennyire áldásos lehet ez a közületek működésére, annyira serkentő hatással lesz a tudás terjesztésére.

Ha még ezenkívül gondoskodás történne a kormányzat részéről a gazdasági iskolát végzett kis-

ÚJ TAVASZI KÉPES FŐÁRJEGYZÉKÜNK MEGJELENT!
BÁRKI KÍVÁNSÁGÁRA INGYEN ÉS BÉRMENTVE MEGKÜLDJÜK!

TELEFONSZÁM: 144-460 *Monori Mag* SÜRGÖNYCÍM: GRANARIUM

MAGYAR MAGTENYÉSZTÉSI R.-T.
 KÖZPONTJA ÉS MONORI MAGKERESKEDÉSE
 BUDAPEST, VIII., RÁKÓCZI-ÚT 7. SZÁM

MINŐSÉG-MAGVAK **MINŐSÉG-MAGVAK**

gazdák terményeinek jobb értékesítéséről, például a Budapesthez közelebb eső szakképzett kisgazdáknak minden nagyobb budapesti piacon volna elárúsító helyük, ahol minden terményüket megfelelő áron értékesíthetnék, ez is serkentő hatással volna a nem szakképzett kisgazdákra. Hasonló megoldásokkal lehetne az ország többi részén is módot találni ennek a nagy lökéserőnek a szaktudás terjesztésében való felhasználására.

A kisgazdák termésátlagainak felemeléséhez az első lépés tehát szerintem a szakoktatás kiterjesztése. Enélkül előbbre jutni vagy végkép nem lehet, vagy csak nagy sokára érhetünk célhoz, elvesztve időközben sok nemzeti értéket. Amikor minden termelési ág rohamlépéssel iparkodik a termelésbe minél több tudást belevinni, a mezőgazdaság sem nézheti ölbe tett kezekkel a körülötte lezajló fejlődés menetét. Már ma is szomorúan kell tapasztalnunk, hogy a mezőgazdaság a tudás terén elmaradt.

Fájó szívvel látjuk, hogy a mezőgazdaság bevételét nem tudjuk a kiadások emelkedésével arányba hozni. Ennek egyik oka az, hogy amikor a mezőgazdaság szükségleti cikkeinek ára lassan, de annál biztosabban halad felfelé, ugyanakkor a mezőgazdasági termények ára, a szociális szempontokra való tekintettel, rögzítve van. Pedig szociális szempontok kívánják azt is, hogy a mezőgazdasági termények ára összhangban legyen a kifizetések emelkedésével. Ilyen viszonyok között még fokozottabb jelentősége van a szaktudás terjesztésének, mert csak ezáltal birkozhatunk meg a ránk nehezdedő terhekkkel. Hiába hoznak majd törvényt a mezőgazdasági munkásság legkisebb munkabérééről is, ha nem leszünk abban a helyzetben, hogy az újabb terheket fokozott tudással megkeressük! S nem beszélhetünk mezőgazdasági kultúráról, ha a mezőgazdaság nem produkál annyit, hogy a bevételből tartalékolhasson. Mert ha a mezőgazdaság csak a létminimumra van leszorítva, úgy a kultúrásüzségek kielégítésére már semmi sem marad!

Felhasználom az alkalmat e helyen arra, hogy kérő szóval forduljak Telegi Mihály gróf földművelésügyi miniszter úr önmagáértékeléséhez: a mezőgazdaság fejlesztésének szolgálatába állított ismert akarataival hadd hasson oda, hogy a nemzetünk gerincét alkotó kisgazdasági szakképzettség biztosítása révén megkaphassa a boldogulásához szükséges lehetőségeket. Tegye még gyorsabbá a szakoktatás fejlesztésének tempóját, hogy a kisgazdatársadalom képes legyen nemzeti és közgazdasági szempontból helytállni. Ha a nemzetnek ez a rétege, amely még nagy értékeket rejt magában, fel lesz fejezve a tudás erejével, méginkább helyt fog állni a rá váró nagy nemzeti feladatokban!

F. Kovács Mihály.

NÖVÉNYTERMESZTÉS

TRÁGYÁZÁS.

Rovatvezető: Székely János dr.

Tapasztalataim a tavaszi búza vetéséről.

Írta: Glaser Gyula.

A „Köztelek” ezidén két ízben is közölt cikket a tavaszi búzáról. Legyen szabad ehhez a fontos kérdéshez mint olyan gazda hozzájárulnom, aki évtizedeken keresztül sikeresen termesztettem a tavaszi búzát.

A fő feltétel az, hogy a búzát *kelőn elkészített talajba* vessük. Nem osztom tehát a „Köztelek” február 18-i számában megjelent cikknek ama véleményét, hogy „a kipusztult búza-, vöröshere-, őszilén-, repceföldjeinket, ha egyéb körülményeink megengedik, tavaszi búzával vessük be, megrikult vetéseinkre is árpa helyett tavaszi búzát vessünk rá, ha a talaj álla-

potá megengedi és pedig anélkül, hogy a naptárt nézegetnénk.”

Tapasztalataim szerint az ilyen rávetett tavaszi búza nem ad termést és csak arra szolgál, hogy magyarárn mondva a szemet csalja, mert keléskor a hiányos foltokat betakarja; termést azonban vajmi ritkán ad.*

A tavaszi búzát lehetetlen olyan talajba vessük, amelyen a répa is megterem és amely kellő trágyaerőben van. (Őszi szántás előfeltétel.)

A vetési időt illetően én is azt mondom, hogy ne nézzünk a naptárra, de *ez csak azzal a megszorítással áll, hogy a legelő vetési időbe essék a tavaszi búza elvetése.* Ha tehát a vetési idő metán március végére esnék, úgy nyugodtan vethetjük, mert téves az a nézet, hogy a tavaszi búza csak februárban volna vethető. Természetes dolog, ha februárban indulhat meg a vetés, úgy ne keslekedjünk vele!

A szükséges vetőmagmennyiséget illetően az a tapasztalatom, hogy a tavaszi búzát *sűrűen kell vetni.* Jó talajon magyar holdankint 140 l is vethető. Vigyázzunk azonban a pácolásra, mert a tavaszi búza nem bír el olyan erős pácolást, mint az őszi. Elegendő lesz 1/2-1%-os rézgálicos pác is.

Amennyiben kombinált vetőgéppel rendelkezik a gazdaság, úgy adjunk magyar holdankint 60 kg szuperfoszfátot és 25 kg Pétit sőt, mert a búza a könnyen oldható táplálékanyagokat kellőképpen meghááíja. Nem tudjuk ugyanis, milyen szalmaesztendőnk lesz. Így könnyen lehetséges, hogy az őszi kalászosok kisebb szalmaesztést szolgáltassanak, amikor a tavaszi szalma némileg pótolja a hiányokat, de megtaláljuk a magtermésben is a befektetés ellenértékét.

Ha a tavaszi búzát a felsorolt előfeltételekkel és az ajánlott módon termesztjük, magyar holdankint 7-12 q várható. Ha nagyobb területen termesztünk a tavaszi búzát, gondoskodnunk kell a kellő aratókészültségről, mert aratása összesen a tavaszi árpával.

A vetéskor ne feledkezzünk meg a vetőgép alapos kikapcsolásáról, nehogy idegen maggal keveredjék a tavaszi búza, s ezt már a vetőmag zsákolásánál is tartassuk szem előtt.

Nagy előnye a tavaszi búzának, hogy nem pereg, s így ha választanunk kell a vágásra érett tavaszi árpa és a tavaszi búza között, inkább a tavaszi árpát arassuk.

A tavaszi búza laza szalmájú, ezért a kévéket erősen kell kötöztetnünk, mert esős időben könnyen átázik meg a kepében is.

Csepítésnél kelőn tisztíttassuk meg a gépet (dobot, osztályozót és a ponyvákat), nehogy idegen maggal keveredjék a búza, mert így értékeiből sokat veszítene. Ugyanilyen gondossággal kell magtári tárolását is elvégeznünk.

50 évvel ezelőtt még joggal nevezték apáink „ravasz” búzának a tavaszi, pedig ha az általam nagyjából vázoltak szemmel tartásával végezzük a vetést és betakarítást, meggyőződünk róla, hogy a tavaszi búzát nyugodtan vethetjük fel vetéskorunkba és gyakorta igen hasznos növénynek fog bizonyulni!

A kedvezőtlen időjárású telek mindig rámutatnak arra, milyen baj, hogy gazdáink annyira leszoktak a tavaszi búza termesztéséről, úgyhogy a legutóbbi 15 év átlagában a tavaszi búza a szántóföldterületnek csak 0-42%-át foglalta el az őszi búza 27-94%-os termőterületével szemben. A tavaszi búzától való, régi tapasztalatokon alapuló tartózkodás ma már kevésbé megokolt, mert a kanadai Marquis (esetleg Garnet, Reward) jellegű tavaszi búzáink tenyésztése is rövidebb, a rozsdának jobban ellentállnak, termésük minősége pedig egészen kiváló. Ezért nagyon okszerű eljárás lenne, ha legalább a nagyobb gazda-

* A hivatkozott cikk nem rendszeres termesztési útmutatásokat közölt, hanem a mostani rendkívüli körülmények kapcsán adott különleges tanácsokat. *Rovatvezető.*

ságaink 1-2 búzatáblájukat tavaszi búzával vetnék be rendszeresen, termésüket pedig legkésőbb bocsátanák áruba. Így rendkívüli időkben mindig lenne vetőmagjuk, a felesleggel pedig gazdatársainkon segíthetnének. Gondolni lehetett itt az ú. n. „járó” búzára is, amelynek termesztése még inkább, jóformán teljesen kiment a divatból. A mosonmagyaróvári Országos M. Kir. Növénytermelési Kísérleti Állomáson hosszú időn keresztül fenntartottuk járó jellegben az eredeti Marquis búzát; ennek elszaporítását csak ajánlhatnám.

Rovatvezető.

ERDÉSZET.

Rovatvezető: Beky Albert.

Mézelő fák és eserjék telepítése.

Írta: Beky Albert.

Nem mondhatjuk, hogy takarékosak vagyunk! Sok minden mutatja ezt: egyebek között az is, hogy növényeink virágjában gondtalanul *ótt hagyjuk az a milliárdnyi csepp nektárt, amiből a méhek nemcsak máza-, de vagonszámra gyűjthetnének méz.* Mészünk pedig — mint búzáink, gyümölcsünk és több mindennünk — kivételes minőségű világcikk.

Termesztett és vadontermő növényeink ugyan sok helyen adnak a méhek részére is „legelőt”; sok helyen azonban ez általában kevés, de még inkább idényenkint hiányos, úgyhogy más célt is szolgáló faültetéssel a méhészetnek is nagyban lehetünk segítségére és a saját hasznunk fokozására.

Ezt a mezőgazda annál inkább megteheti, mert a méhek a nektár és virágpór gyűjtésével *virágról virágra szállva nagy mértékben hozzájárulnak azok megtermékenyüléséhez és így a termés fokozásához.* Általánosan tudott dolog már ez, s az előrehaladottabb gazdaságokban többnyire már *van is méhészel.*

A méhészetnek faültetéssel való gyámoltatása, elősegítése még hozzá költsége is alig kerül, minthogy az államerdészeti csemetekertekből a mézelő fák és eserjék legtöbbje ingyen szerezhető be; egy részük pedig dugványról vagy magról könnyen elszaporítható.

De lássuk ezeket a fákat és eserjéket *olyan sorrendben, amint tavasztól őszig a méheknek legelőt nyújtanak.*

Kiváló fontosságú a többi között a *mogyoró,* nemcsak azért, mert legkorábban és bőven adja a méhácák táplálásához szükséges virágpórt, hanem azért is, mert gyümölese általános fogyasztású, s mégis aránytalanul drágán fizetett cikk bizonyára azért, mert hazai termésünk szükségletünket megközelítőben sem fedezi. Már tisztán ebből a szempontból és az egyéni haszon szempontjából is szükséges és célszerű volna a mezei utak mentére, táblák sarkába és egyébüvé mogyorót telepíteni.

A mogyoró legkönnyebben töelosszítással, de magról, sőt dugványozással is szaporítható.

A *fűzfák* minden fajtája igen korán virít, s a méheknek már nem csupán virágpórt, de nektárt (mézet) is nyújt. Nedves, vizenyős helyek közönséges fája; dugványal biztosan telepíthető, hiszen belőle még a kerítéskaró is kizöldül.

A *nyárfák* is korán, de csak virágpórt nyújtanak, s így e szempontból kisebb jelentőségűek.

A *zöldjuhar,* másként kőríslevelű juhar (Acer negundo) a gyümölcsfák előtt virító, igen jól mézelő fa, különösen Alföldünkön nagyon otthon érzi magát, nagy fává fejlődik, s a gazdaság részére jó szerszám- és tüzfát ad, emellett gyorsan nő. Fasorba nagyon alkalmas, mert nem nagyon árnyékol és gyökérsarjakkal nem terjeszkedik.

A *seprőjeszter* (Spartium scoparium) a vadtenyésztés szempontjából is különös figyelmet és megbecsülést érdemlő, korán virító, dúsan mézelő eserje. A méhek is előszeretettel és szorgosan zsongják körül; a nyulaknak, őzeknek pedig a hajtásai kedve-

MAGYAR SERTÉSHÍZLALÓ ÉS HÚSIPARI R.-T.

nagytétényi sertéshízlaló telepe
Budapest székesfőváros kezelésében

Bizományi sertéshízlalás, hitelfolyósítás

a hízlaltató felek részére

Előnyös feltételek! Részletes tájékoztatót, hízlalási feltételeket kívánságra küldünk
Telefon: Budapest 469-715, 469-784

2343

eledele, s ha tövig lerádják, az sem baj, a cserje kihajt s tovább nő.

Az ideai rendkívül kemény és hóval dús tél elég keserves volt a vadaknak. Ahol sok jeneszter van, ott nem szikkoltak, ezért ahol a vadtenyésztés különleges cél, ott a fáblak sarkába (jó menedék is) és csendesebbekbe elsősorban jeneszter való. Dugványról szaporítható.

Az akácra főleg szót pazarolnom, csak azt jegyzem meg, hogy kissé zöldessárga, világos színű méze egyrészt a külföldön ritkább világos szín miatt, másrészt, mert nehezen, vagy nem is ikrásodik meg, külföldön különösen keresett mézfajta. Olyan dúsán mézélő növény, hogy egy-egy fáról élete folyamán keresztül gyűjthető méz értéke nem sokkal maradhat alatta az egész fa értékének.

A *gladicia* az akác után virító jó mézélő fa, s a fája is jó szerszám- és tűzifa. Fasornak azért kiváló, mert gyorsan nő, az akácnál is gyébrebb lombzatú, s így még kevésbé árnyékol és gyökérsarjával nem terjeszkedik mint az akác. Inkább a tövistelen fajtáját telepítjük. Ezzel az elbánás is könnyebb és ez később is virít, ami a méhészet szempontjából célszerűbb.

A hársfának nagylevelű, kislevelű és ezüstlevelű három fajtája mind dúsán mézélő, de csak jó, neki való talajon; mondjuk olyanon, amilyen a tisztesfü (tarlóvirág) is megterem. A hársmez talán a legfinomabb csemegeméz, de nagyon ritkán kapható. Alföldünkön és dombvidékeinken az ezüstlevelű van legjobban otthon, s ezért ide ezt telepítjük. Fasornak, mezei út mellé erős árnyéka miatt kevésbé alkalmas, de facsoportot, díszfasort, vagy szolitérfát hársból nevelhetünk szinte legelőnyösebben, lévén ez szép és hosszú életű fajta.

Az *ezüstfa* (olajfűz, *Elaeagnus angustifolia*) ugyan csak harmadrendű fa, de mivel a szikes talajt is jól élvezi (a tamariskával együtt a fafélék közt legjobban), mert kesőn virító, jó mézélő és minthogy dugvány által is könnyen telepíthető, megérdemli a figyelmet és az elterjesztést.

A *szofóra* (tévesen japán akác) fajtáink közt annyiban különlegesség, hogy a legnagyobb hőségben (Kánikulában), július közepétől augusztus közepéig virágozik, s emellett jó mézélő éppen akkor, amikor más ilyen növényünk alig van. Elég nagyra nő; fája jó szerszám- és tűzifa; mezei sorfának is alkalmas. Mézélés szempontjából különösen ott pótoló hézagot, ahol napraforgó és tisztesfü nincs tömegesen. Megment a méhek nyári etetésétől, sőt még a téli készlethez is hozzájárul.

A cserjék közül a jeneszteren kívül még kettő érdemel megkülönböztetést: a *licium* (ördögcezna, sefü-sefa) és a *hobogyó*. E két cserje májustól szeptember végéig szakadatlanul virít, s mindkettő dúsán mézél. Különösen a *licium* olyan hasznos talannak látszó cserje, de ha emiatt nem is telepítjük, legalább ne irtsuk, mert a méhészetnek hasznos segítsége, az éneklő madaraknak pedig kedvenc fészkelő és búvóhelye.

Meg kell említenem még két fajtát, amelyeket a méhészek szeretnének nagyban elszaporítani. Ez a *bárpánya* és a *koelreuteria*. Mindkettő az akácvirágzás utáni időben és dúsán mézél, amiért jó ha néhány fa van belőlük. Tömeges elszaporításra azonban egyik sem érdemes.

A bálványfa, bár hatalmas fává fejlődik, de faanyaga silány, s megvan az a rossz tulajdonsága, hogy ahol egyszer gyökeret vert, onnan alig lehet kiirtani. Tuskójának és gyökereinek látszóan alapos kiszédesése után is még 40—50 cm vastag ledöngölt földréteg alól is sürűn törnek felszínre gyökérsarjai.

A *koelreuteria* csak harmadrendű fa, nektárján kívül más értéke nincs.

A gyümölcsfák mindegyike egyszersmind többé-kevésbé mézélő fa is. Ezeknek szaporítását a gyümölcs nyomatékosabb értéke már magában is eléggé serkenti. Az erdei (gazdasági) fák és cserjék telepítésénél azonban helyesen cselekszünk, ha azok megőrzésénél mézei tulajdonságukra is figyelmet fordítunk.

TAKARMÁNYOZÁS

ÉS ÁLLATÉLETTAN.

Rovatvezető: Weiser István dr.

A polyva és a törek etetése.

Írta: Szász Ferenc.

Hosszú telünk van az idén, sok gondot okoz az állatok teletetése. A szénánk elfogyott, vagy fogytán van, az abrak drága és alig kapható, tavaszodni meg nem akar. Sokhelyt ráfanyalodunk a rosszabb takarmányokra is: etetjük a polyvát és a töreket. Különösen alföldi gazdaságokban van így, ahol széna kevés volt, búzapolyva és búzatörek viszont van elég nagy mennyiségben.

De a polyva- és töreketetással baj van. A marha eszi egy-két hétig, azután a szájába rakódik a toklász, kibebzi a száját. A marha szája nyáladzik, félreáll a jászóltól, nem eszik. A birkával még nagyobb bajunk van, mert ha szalmafogtán megpróbáljuk vele a polyvát, töreket etetni, egy hét alatt elrontja a száját, a gyapjú pedig tolerakódik toklással, úgyhogy alig lehet rendbehozni. A birkának még a szemét is rontja az elbe a rácsba rakott toklászos törek vagy polyva, mert az evésközben megmozgatott takarmányból a toklász a birka szemébe hull.

Pedig mennyire kívánatos volna a sokhelyt nagy tömegben meglévő töreket, polyvát feleltetni; sok olcsó keményítőérték vesz el benne ebben a drága világban. Meg is próbál a gazda sok mindent. Pácolja, puhítja a töreket és a polyvát, hogy a toklász ne szúrjon annyira, de ez nem puhul meg teljesen. Régebben, amíg nem voltak a nemesített búzáink elterjedve, a pácolás sokat ért, de most a megdülés ellen kemény szárra nemesített búzáinknak olyan kemény a toklász, mint a vasdrót és nem puhítja meg eléggé a pácolás. Gőzölésre, lúggal főzésre — ami a kérdést jól megoldja —, ritka esetben gondolhatunk, mert költséget, nagy befektetést jelent.

Van azonban egy mód, amellyel a polyva- és töreketetással járó bajokat ki lehet küszöbölni. Igen elterjedtek ma a kalapácsos szalmaőrölő gépek (medikágók); a legtöbb nagyobb gazdaság beszerzett már ilyen gépeket. A polyvát, a töreket ezeken a gépeken le kell darálni. Nem szükséges az apró dara, elég 4-5 mm-es lyukú szitákat használni az őrön, mert csak az a cél, hogy a polyva toklásza összetörjön. A toklászt akarjuk ártalmatlanná tenni, nem a keményítőértéket a darálással gyarapítani, noha a darálás, ha a polyvát nem is — mert a polyva amúgy is elég apró — de a törek keményítőértékét biztosan növeli a rágási munka csökkentése folytán, a darálás útján.

A darált polyváról és törekről több évi tapasztalatom a következő:

1. Sem a birka, sem a marha száját nem sebzí fel, bármennyi ideig eszi is.
2. A marha — rövid szoktatási idő után — kb. 1½-szer annyit megeszik belőle, mint a darátlan polyvából vagy törekből.
3. A birka nálunk darabonként 1-3 kg-ot szívesen megevett belőle naponként (45 kg-os birkákról van szó); a gyapjút egyáltalában nem rontotta, nem állt bele.

5. Sokkal jobban keverhető darával, korpával, lucernadarával, mint a darátlan törek, vagy polyva; kevés ízesítő lucernával keverve (15—20%) meglepő sokat megeszik belőle a marha.

6. Vizenyős, hashajtó takarmány etetésekor (cukorrépafej, sok szelet stb.) sürűbbé teszi az ürüléket, megszünteti a hasmenést.

7. Sugárgombát kevésbé kap az állat, mintha darátlan, szűrés toklászu polyvát eszik.

8. A törek keményítőértékét felemeli a polyva keményítőértékéig, mert a darált törekekkel éppen úgy táplálkozott az állat, mint a darált polyvával.

Igaz, van a darált polyvának, töreknek egy hátránya is: a darálás pénzbe kerül. Nálunk, munkával, tüzelővel együtt mázsánkint majd egy pengőbe kerül az elkészítése.

SZARVASMARHATENYÉSZTÉS

ÉS

TEJGAZDASÁG.

Rovatvezető Wellmann Oszkár dr.

Szántunk tehennel kigazdaságainkban!

Írta: vitéz Fekete Imre.

Sokat vitázunk mi kigazdák azon, hogyan oldhatnánk meg azt, hogy mi is megfelelő igaerővel tudjunk kiállni a szántási idő alkalmával kigazdaságainkban. Köztudomású, hogy egy 10—15—20 holdas kigazda nem tud annyi hámos lovat tartani, amennyi szükséges volna a talaj idejében való felszántásához.

A magam részéről igen fontosnak tartom ezt a kérdést. Fontos azért, mert az átlagos alföldi kigazdaságokban a talaj-előkészítő munkálatok, különösen az őszi mélyszántás elvégzése nagyon sok gondot okoz, még ha két lova van is a gazdának. Akinek pedig csak egy van, az összefogja a szomszédával és így kínozza a szegény párakat.

Az elmondottak alapján, jó magam is, akinek mindössze 26 magyar hold földje van, arra az elhatározásra szántam el magam, hogy tehennel fogok szántani. Mivel elhatározásom alkalmával még csak kezdő kigazda voltam, s szükiben voltam mindenek, a gazdasági felszerelésnek és a szarvasmarhaállományomnak egyaránt, meg kellett várnom, amíg üsző borjaim megnőnek. Ezt is megéreztem. Ekkor aztán befogtam a teheneimet járomba. Amikor szépen beünnüllak, elkezdtem szántani, meg kocsi fogva járkáltam velök a dűlőutakon, hadd lássák kigazdatársaim, hogy igen is lehet a teheneket jármozni. Természetesen volt aztán nagy szörnyűködés, hogy hát nem sajnálom-e őket, meg hogy nem is fognak most már azok tejet adni.

A teheneim jármozásával meg volt oldva az iga-kérdés. Mert egy kigazdaságban nem tart tovább (ha helyben van minden birtok) a nagyobb szántási munka 14 napnál. Ennyit pedig a tehenek kibírnak. Természetesen, kigazdaságról lévén szó, meg lehet oldani, hogy ne napkeltétől naplementéig dolgozzanak, hanem csak kevesebb ideig. Több abrakot és lehetőleg több esalamadét, vagy szénát adunk nekik. Ha így csináljuk, akkor nem sokkal kevesebb tejet adnak a teheneink a szántás alkalmával sem.

Az előadottak alapján lássuk az eredményt. Ha tehennel szántok, azoknak takarmányozása kevesebbe kerül. Egy kigazdaság feltétlenül el tud tartani 2 tehenet és 2 lovat. Ha a tehenet is befogjuk, már el lehet végezni a talaj helyes megművelését. A lovakat távolabb utakra, szállításra lehet használni anélkül,

Biztosítsa tavaszi műtrágyaszükségletét

Szuperfoszfát, Pétisó, Mészsalétrom, Mésznitrogén, 40%-os Kálisó, 48%-os Kénsavas káli, Szénsavas mésztrágyára rendeléseit mielőbb adja fel a

KIRENDELTSÉGEK:

Debrecen, Szolnok, Lepsény, Komárom, Győr, Szombathely, Nyiregyháza, Mátészalka, Ungvár

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

Budapest, V., Alkotmány-utca 29. és a kirendeltségeinél

MAGYAR MEZŐGAZDÁK ÁLLATÉRTÉKESÍTŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁGA, BUDAPESTEN

V., ALKOTMÁNY-UTCA 29. SZÁM

TELEFON: 111—310, 112—914

Sürgőny cím: MEGALER, BUDAPEST

Foglalkozik:

Mindennemű tenyész- és haszonállat vételével és eladásával, beállítási anyag szállításával és beszerzésével, hízlalási hitelek nyújtásával.

Gazdatársadalmi intézmény.

Mindennemű állatkivittelt legelőnyösebben lebonolyítunk. Meghívásra a szakértőnket a helyszínre küldjük.

ÁLLATSZÁLLÍTMÁNYOK CÍMZENDŐK:

BUDAPESTRE: szarvasmarha, borjú és juhoknál:

Budapest - Ferencváros - Marhavásártér

Sertéseknél:

Budapest - Ferencváros - Sertésvásártér

hogyan emiatt a talajmunka elmaradna. Ha pedig csak egészen kis birtoka van a gazdának, úgyhogy csak 2 tehenet tarthat, lovat nem, akkor is megélt így. Nem kell a szomszéd lovat segítségül hívni. Mert ne felejtjük el, hogy „közös lónak tőrös a háta“.

Ma már örömmel látom, hogy itt az Alföldön többen követik a példát. Napról-napra több a jármós tehen. Ha ilyen látok, mindig örömmel állok meg és gyönyörködök ezekben az okos és hasznos állatokban. Mert ezek azok! Csak tudni kell velük jól és emberségesen bántani.

Ma, amikor a szarvasmarhatenyésztés és törzkönyvelés fokozatosan halad, nagyon is kívánatos, hogy minden kisgazdának minél több tehené legyen! Természetesen elsősorban külemre megfelelő, törzkönyvelésre alkalmas, bőtejelő tehenet tartunk, mert az igazság csak mellékes haszonvétel.

Úgy gondolom, hogy ha mi a kisgazdaságainkban így oldjuk meg az igaerő kérdését, kettős célt is szolgálunk. Földjeinket jobban meg tudjuk munkálni. Több és jobb istállótrágyánk lesz, s így a többtermelést is elősegítjük, ami nemzetgazdasági szempontból igen fontos! De fontos az is, hogy a szép törzkönyvelt tehenek horjaiért (amelyek felparólkázza, büszkén és cicázva lépegetnek az eke után) jó pénzt kaphatunk. Az otthon felesleges tejet pedig a ma már mindenféle megszervezett tejgyűjtő állomások értékesítjük, vagy lefölözve a sertésenyésztésben hasznosíthatjuk.

Az elmondottakat melegen ajánlom a kisgazdaságok figyelmébe, s ha netalán hűződoznának ettől a megoldástól, azt ajánlom, próbálják csak meg és rá fogják jönni arra, hogy ez sokkal gazdaságosabb, mintha több lovat tartanak, aminek eltartása kisgazdaságokban nem annyira kifizető, mint a tehen-tartás, mert nem tudunk annyi takarmányt termelni, amennyi több lónak kell. Természetesen ott, ahol lehet, lovat is tartunk!

SERTÉSTENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: e. Dörner Béla.

A sertéskezesztések és a köhögés kérdése.

(Együttal felelet több kérdéstevőnek.)

Írta: enesél Dörner Béla.

A múlt havi rettenetes hóviharak megállították ugyan a vasúti és postai közlekedés vérkeringését, de azért hébe-hóba (inkább: hóba!) mégis kaptam levelet ismerős, jó embereimtől, — sőt ismeretlenektől is. Nem vadászatra, bárra, vagy ünnepi bankettekhez szóló meghívók voltak ezek, hanem a mi kedves háziállatunknak, a disznónak egyes „ügyes-bajos“ dolgait vetették fel. Úgy látszik, hogy engem már a magyar gazdálkodókhoz nemcsak baráti szálak, hanem inkább disznósórszálak fűznek. Ha ezen a furcsa állapoton tételődnek és „kunktátor“ természetű volnék, úgy joggal nevezhetnének engem „disznósórszálhasogatónak.“

A nadrágos embernek legelemibb úri kötelessége a hozzáintézett levélre válaszolás lévén, a kérdések egy-nemelyikére — a közérdekelteknek látszóira — írt adom meg a választ az ötvenéves „Köztelek“ érdekében megőszült hasábjain, hogy a papírfogyasztást korlátozó magas kormányrendeletnek megfelelően és levélpapírossal takarékoskodjak, hiszen mással „spórolni“ ma úgy sem lehet: mert manapság sok minden — nincs.

Egyik kérdéstevő a york x mangalica keresztezések iránt érdeklődik. Azt írja, hogy miután az újsághírekből úgy tudja, hogy a Hangya új bacon-üzemet állított föl és szelvényben nagyobb kereslet indult meg baconszüldők után, hogyan lehetne leggyorsabban

ilyen anyagot előállítani és mik az előnyei a york-mangalica keresztezésnek?

A kérdés első része egyszerű, de nem kisszerű. Miután baconszüldőnek a fehérszörű angol (vagy pedig: Edelschwein) sertés felel meg, de most kivételesen, a háborús viszonyok között a york keresztezésű szüldők is „tauglich“-ok lettek, ha a t. kérdésző valamelyik bacongyár akciórádiusában van, úgy kétféleképpen csinálhatja meg az „átképző kurzust.“ Ha york kocái vannak, akkor mangalica kant cseresztrájuk, ha pedig mangalica kocái vannak, akkor york-kanokkal végezteti a munkát.

Az eredmény mindegy, mert a yorknak olyan hatalmas átító ereje van, hogy az ivadék majdnem mind york-jellegű (főleg színű) lesz, tehát a húsos jelleg lesz a domináns, a bacongyárnak pedig ez a fontos. Az eredmény csak abban nem lesz „mindegy“, mert a york kocáknak több malacuk lesz, mint a mangalica-kocáknak.

Ez azonban még nem elég! Az így előállított keresztezett ivadékok fehérgazdagon kell etetnie, először, hogy a gyorsnövekedési energiát kihasználhassa, másodsor, hogy el ne zsírosítsa. Ha van sovány teje, akkor könnyű az egész etetés, de ha nincs, akkor növényi és állati fehérjével (vegyesen!) adja nekik az egyéb takarmányt, mondjuk: a kukoricadarát. Természetesen Pekket (mert csakamáj-olaját ma nem igen kapni!), Bioditot, stb., angolosan „vajtémín“ potenciákat és meszet is, nehogy angol-kör látogassa meg az állományát.

A yorknál fontos az, hogy belső tulajdonságaira kikeresett és kipróbált legyen, tehát országosan törzkönyvelt szüldőtől származzon. Ilyen anyagot most lehet az OMEGÉ tenyésztésközpontján beszerezni. Ennek az az előnye, hogy jó anyag között válogathat, azután az, hogy a megvett állatot a kiállításról ingyen szállíthatja haza.

A kérdés második részére, azaz, hogy mik az előnyei a york x mangalica keresztezésnek, egész röviden és „pese-velősen“ ezt lehetne válaszolnom: hogy az hasznosabb és gazdaságosabb. De a vesehez kevés a velő. Én tudom ugyan a lelkét, de talán mások még jobban tudják. Így kölesönkérlek egy kis velőt! Megszólított Szirtes Sándor neves york-tenyésztőnk, a nagyban keresztezőt, akinek sok velő van a csontjaiban és megszólított a nagytényi sertésüzem vezetőit, Csécsi Nagy Mikulás dr. igazgatót és „egykező-magán-tudósát“, Honágyi Józsefet, mondják el az ipari hízalás „magasiskolájában“ szerzett tapasztalataikat. Megszólított még érces baritonján régi kedves emberem, Schweiger László dr. uradalmi igazgató is, aki a keresztezésekről általában fog egyet-mást elmondani. Így 3—4 pávatollal díszített kucsmában traktorozom le ezt a „cwikket“ a „Köztelek“ szűzféhr hasábjaira és úgy hiszem, hogy az „tauglich“ lesz a mérce alatt a „keves vese, sok velő“ jelszó értelmében.

Szirtes Sándor ezt mondja: Egyike vagyok azoknak az országban, akik a mangalica x york keresztezést régen kipróbálták és hosszú évek tapasztalata megerősített abban, hogy a keresztezett sertésnek óriási előnyei vannak a tisztavérben tenyésztett mangalicával szemben, nemcsak a felnevelésnél, hanem a hízalásnál is.

A keresztezett malac sokkal gyorsabb fejlődésű, étkesebb, növekedési erője nagyobb. Az egyidőben ellett tisztavérű mangalica és keresztezett malac, már 4—5 hetes korától lényeges eltérést mutat. Utóbbiak sokkal többet esznek, mangalica anyjukat jobban igénybe veszik — a malacok száma is valamivel több — és minden időpontban 12—15, sokszor 20%-kal nagyobb a súlyuk, mint a velük egyidős mangalicáké.

Legérdemesebb 125, esetleg 140 kg súlyig hízalni, eddig a súlyhatárig 21—22%-ot hasznosít. 150 kg súlyon felül megelégszünk, normális időjárás mellett, 18—20%-kal.

A keresztezett sertés gyors fejlődése miatt több fehérjét igényel, de azt meg is hálálja.

A nagytényi hízaló vezetői ezt mondják: Keresztezett szüldők mindgyakrabban kerülnek hízalóinkba, jeleül, hogy egyre több gazda tenyészt, úgy látszik azért, mert jobban jönnek ki velük, mint a tisztavérű mangalicával.

A keresztezett sertések terhódításának — hálomásunk szerint — még egy különös oka is van, bár ez még százaléki bizonyítva. Úgy tudjuk, hogy több gazdaság azért tért át a keresztezésre, mert azt tartja, hogy a keresztezett sertés jobban ellenáll a betegségeknek, főleg a paratífusznak. Mi, ipari hízalók szívesen vesszük most a keresztezéseket, mert a hentesek és nagyvágók megfelelő kereslet mutatnak ilyen sertések iránt, tehát az értékesítés nem ad gondot (még exportra sem), viszont mi is jól járunk velük, mert nagyon jól értékesítik a takarmányt és a mangalicával szemben 2—3 %-kal jobb takarmányhasznosítást tudunk kimutatni. Ennek magyarázata az, hogy a keresztezett szüldő azonos súly mellett nagyobb fejadagot bír megenni, tehát gyorsabban is rakja föl a súlyát, ami érthető, mert több húst termel, mint a mangalica, a hústermeléshez pedig kevesebb takarmány szükséges, mint a zsír felrakásához.

Legáltalánosabb keresztezés a york x mangalica, amely sikerült keresztezés esetén eszményi módon egyesíti mindkét fajta tulajdonságait és az első keresztezésből származó egyedek megfelelő takarmányozás esetén 70 kg-os súlytól 180—200 kg súlyig több kategóriában értékesíthetők, így a piaci viszonyokat velük sokkal jobban ki tudjuk használni, mint a mangalicával, mert ha nincs elzsírosítva, 90 kg körül baconszüldőnek, 130 kg körül tökesertésnek, 200 kg körül pedig zsírsertésnek tudjuk eladni, tehát értékesítésével a piaci árakhoz igazodhatunk. Újabbban a york-hízókat megveszik a szalámi gyárak is (amit eddig nem tettek!) és ez szintén megkönnyíti az értékesítést.

A hízalásra való beállítás időszakát nem szabad figyelmen kívül hagyni és a tenyésztőknek érdemes lesz ezeket a szempontokat megvizsgálni. A york keresztezéseket manapság el lehet adni a bacongyáraknak 90 kg-os súlyban, és 130 kg súlyban tökesertésnek. Ez utóbbi célra főleg a fekete angol (pl. a Berkshire) keresztezéseket keresik, amelyeket a bacongyárak nem annyira kedvelnek. Fontos, hogy tökesúly-korukban a tavaszi, ú. n. salátaszeezonban vigyük piacra a tökesertést, április közepétől július közepéig terjedő időben, mert azok ilyenkor a legkapósabbak és legmagasabb áron értékesülnek.

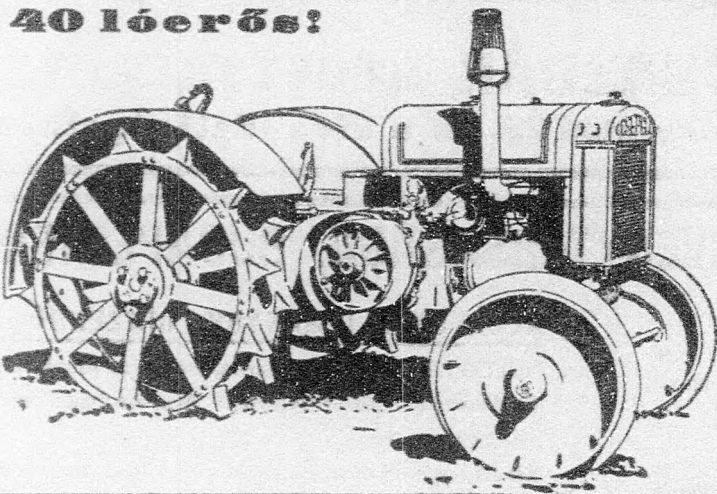
Schweiger László sok értékes kijelentését az ezután következő cikkemben (a fekete angol x mangalica keresztezésék tárgyalásánál) fogom közölni a t. olvasóval, most csak általános tenyésztési szempontból mondtam véleményem foglalom össze. A keresztezésnek két nagy előnye van a tenyésztő szempontjából. Az egyik az, hogy ha pl. angol kant használ, akkor a meglévő mangalicatenyésztést tisztavérben tovább folytathatja és akkor nyúl a keresztezéshez, ha azt gazdasági és piaci viszonyai javasolják. Ha előnyösnek látszik, akkor egyik elletést tisztavérben, a másikat keresztezéssel hajtja végre. Másik előny, hogy kétszer fiatalva a tavasszal született tisztavérű mangalicamalacokkal a legeltetést teljesen kihasználhatja, viszont az ősszel született „téli malacokat“ keresztezéssel állíthatja elő, mert ekkor szákból etetve a gyorsfejlődésű és fiatalon hízóba állítható szüldőkkel elkerüli, sőt kizárja a költséges és improduktív fenntartó takarmányozást.

Most mindenféle sok a panasz, hogy a malacok és szüldők rettentően köhögnek, keveset esznek, elnyomódnak és sok el is hull. Többen kérdezik, hogy mit csináljanak, a bajt miképp szüntessék meg? Érdemes, hogy egyik kicsiből tenyésztő azt is megjegyzi, hogy állatorvosuk bevonult, a nagy hó és rossz utak miatt a távolabbi doktorért nem tud küldeni, azért kérde „levlapon“.

Ezt a bajt, amely máskor is gyakori (főleg az angoioknál és az angol keresztezett malacoknál és

CSEPEL-TRAKTOR

40 lóerős!

Rendkívül csekély üzemköltség!

40 lóerős!

Hosszú élettartam! Legkiválóbb kipróbált nemes anyagokból

Legminimálisabb alkatrészszükséglet és alacsony beszerzési árak!

Nagy teljesítőképesség minden talajon.

Alacsony ár és kedvező fizetési feltételek.

Több éves referenciákkal szolgálunk.

Gyártja: WEISS MANFRED Acél-, Féművei R.-T., CSEPEL

Eladási központ: AGRÁRGLOBUS Mezőgazdasági Gépkereskedelmi R.-T.

Telefon: 126—681

Budapest, V., Szent István-körút 12

Sürgőny cím: Agrobudapest

5090

süldők
járás —
általán
zók!) k
tunk, h
lyeknek
(bár mo
közül is
hűg!)
nedves,
valót h
tisztult
orrak ot
levegő k
az a kr
üldöz —

A sü
— főleg
hajtják
velejáró
fekvő, n
párás, t
helyen,
aljazás
ben jobb

Enne
zal nem
tak lenn
soványo
Böhm I
schwein
köhögés
(és beke

Enné
sebb és
gyulladás
elhullás)
elha és 1
amikor a
legyengül
légesőhur
a ragadó
lyen lépe
között is
Tavaly n
nászko
de egy s
húsbartés
zsonban
fejét, m
a baj hat
október 1
tam, nála

A
ez aztán
nél is. Ez
megbeteg
étvágya,
dik, végül
gyógyított
két szert
sulfamido
annyiból
100 cm²-e
és a dugó
tetszés s
állatgyógy
50 cm²-es
és a fel n
Hurutos
biztos hal
dás. De
akkor ne
nem prób
Így sz
híradás.
obások pr
ők is kösz
győződése
sertéseny
is helyben
betegsége
tenyésztől

KÁ
KÁ

ondják : Keresz-
ok hizaldánkba,
zti, úgy látszik
mint a tiszta-

ának — hallo-
oka is van, bár
zinyitva. Úgy
rt át a keresz-
esztezett sertés
a parafijusznak.
et a keresztesé-
egfelelő keresle-
át az értékesíté-
szint mi is jól
ik a takarmányt
k jobb takar-
Ennek magya-
zonos súly mel-
hat gyorsabban
rt több húst ter-
hez pedig keve-
ír főrakásához.
ork x mangalica,
szményi módon
és az első keresz-
takarmányozás
súlyig több kate-
szonyokat felük
nt a mangalicá-
kg körül bacon-
ek, 200 kg körül
át értékesítésé-
jabbban a york-
súly-erő nem
az értékesítést.
két nem szabad
nek érdemes lesz
A york keresz-
bacongyáraknak
a tükésertésnek
Berkshire) keresz-
gyárak nem any-
súly-korukban a
piacra a töke-
terjedő időben,
és legmagasabb

ntését az ezután
mangalica keresz-
olvasóval, most
ol mondott véle-
zésnek két nagy
li. Az egyik az,
akkor a meglévő
tovább fontart-
ha azt gazdasági
nyósnek látszik,
másikat keresz-
hogy kétszer
vcrü mangalica-
használatja, vi-
cokát" keresztes-
el etelve a szer-
ló sülőkkel el-
duktív fenntartó

hogy a malacok
eset esznek, el-
a kérdezik, hogy
sék meg? Érde-
t is megjegyzi,
gy hó és rossz
m tud küldeni,

akori (főleg az
malacoknál és

R
erős!
agokból
ési árak!
CSEPEL
delmi R.-T.
rodus Budapest

süldöknél), az idén elsősorban a rettenetes téli idő-
járás — a nagy hidegek és a metsző szelek — tették
általánossá. Nemesak mi emberek (főleg a cigarettá-
zók!) köhögünk most jobban, mint máskor szok-
tunk, hanem még inkább a malacok és sülők, ame-
lyeknek lakása nem „etázfűtéses”, szellőztet és meleg
(bár mostanában az etázfűtéses lakások tulajdonosai
közül is csak a *kettősöké* meleg, mert *egyeseké* bizony —
hideg!), világos, ágybetétük nem „Epeda”, hanem
nedves, bűzös és többféle tekintetben nagy kívánni-
valót hátra. A szegények nem a „talaj” felsőbb,
tisztultabb levegőrétegét szívják be, mint mi, hanem
orruk ott van a talajon, és a por, trágyabűz és a rossz
levegő közvetlenül jut tüdejükbe. Érthető tehát, hogy
az a krónikus légszűrés, ami minket kísér — sőt
üldöz —, náluk komolyabb bajokat is okoz.

A sülők fázékony, szeret összekedni, és akkor
— főleg melegebb istállóban — megizzad, ha ki-
hajtják a hidegre, megfázik s kés a köhögés és a
velejáró bajok. Ne tartsuk tehát a sülőket mélyen-
fekvő, nedves, trágyás aljazatban az istállóban, meleg,
párás, bűzös levegőben, hanem száraz, szellőztetett
helyen, bőséges és gyakran változtatott szalma-
aljazással. Figyeljük meg, hogy meleg, párás levegő-
ben jobban is köhögnek!

Ennek a légszűréses köhögésnek — amely láz-
zal nem jár — súlyosabb következményei nem szok-
tak lenni. A sülőt megviseli ugyan, nem javul, le-
soványodik, de közülük nem szokott sok elpusztulni.
Böhm István, a kiváló somogybajomi „Edel-
schwein” tenyésztő jó eredménnyel használ a sülők
köhögés ellen fejenként és naponként az abrakra szórt
(és bekevert) fél dekagramm kénvirágot.

Ennél a köhögésnél azonban sokkal veszedelme-
sebb és nagyobb károkat okozó baj a *hurutos tüdő-
gyulladás*, amely azután már nagy rendeket (80–90%-os
elhullás) *kaszál* a sülőállományban. Ez a beteg-
ség a 15–25 fokos hidegekben, metsző szelekben,
amikor a malacok és sülők megfáztak, szervezetük
legyengült, ellentállóképességüket elvesztették és a
légszűrés miatt amúgyis hajlamosabbakká váltak
a ragadós betegségekre, hallomásom szerint több hely-
lyen lépett föl nemcsak a hússülők, de a mangalicák
között is. Ez a baj pusztított Böhm Istvánnál is.
Tavaly nyáron ottlétem alkalmával keservesen pa-
naszkodott, hogy mindenféle szert kipróbáltak már,
de egy sem segített, így tétlenül kellett néznie szép
hússertésállományának pusztulását. Múlt év őszén
azonban nagy boldogsággal írta, hogy addig törte a
fejét, míg több kísérletezés után rájött *és megtalálta*
a baj hatálos gyógyszerét. (Le is írta a „Mezőgazdaság”
októberi 15-i számában.) Most, hogy a kérdéseket kap-
tam, nála is érdeklődtem és a következő választ kaptam:

A hurutos tüdőgyulladást is kísérő köhögés,
ez aztán egyaránt előfordul szopós malacnál és sülők-
nél is. Ezt a betegséget azonban láz kíséri és az ebben
megbetegedett állat gyorsan leélik, „hűz”, rossz
étvágyú, elbujik az alomban és rohamosan soványo-
dik, végül is elhullik. Ezt a betegséget teljes sikerrel
gyógyítom *Deseptyl*- vagy *Ambesid*-injekciókkal. Mind-
két szert kipróbáltam, mindkettőnek „Aminobenzol-
sulfamidó” a hatóanyaga és egyformán jó. Az *Ambesid*
annyiből gazdaságosabb, mert állatgyógyászati célra
100 cm²-es gumidugóval ellátott üvegekben kapható
és a dugón keresztül szívható ki az injekciós tűvel a
tetszés szerinti mennyiségben. A *Deseptyl* pedig
állatgyógyászati célra csak ampullákban, mégpedig
50 cm²-es vagy ennél nagyobb ampullákban kapható
és a fel nem használt szert el kell dobni, mert elromlik.
Hurutos tüdőgyulladásnál a *Deseptyl* vagy *Ambesid*
biztos hatású, ha a köhögés hurutos tüdőgyulla-
dás. De ha csak egy légszűrés következménye,
akkor nem tudom használna-e? Lehetséges, de én
nem próbáltam.

Így szól a reánk, sertésenyésztőkre örvendés
híradás. Ez azonban még nem „szentírás!” A t.
óvasók próbálják meg és ha náluk is beválik, akkor
ők is köszönettel adozzanak a „*fültaláló*”-nak, aki meg-
győződésem szerint nagy szolgálatot tett a magyar
sertésenyésztésnek. Ha azután *állatorvos tudósaink*
is helyben hagyják a dolgot; akkor egy kártékony
betegséggel kevesebb van dolguk a magyar sertés-
enyésztőknek!

JUHTENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: Schandl József dr.

A magyar gyapjú rendementja.

Írta: Schandl József dr.

Mikor a textilipar szükségletének ellátása és a cél-
tudas devizagazdálkodás érdekében kormányunk
kénytelen volt a gyapjúexportot szabályozni, ugyan-
akkor természetesen szükséges volt a gyapjútermelők
érdekeinek védelmére olyan szervezetet létrehozni,
amely a gyapjúárakat — a világpiac árhullámzása
szerint — megállapítja, ezeket a közönséggel a leg-
szélesebb körben tudalja, az egyes gazdák gyapjú-
termését — kívánságukra — megbecsüli és a benne
fekvő valódi értéknek megfelelően kifizeti.

Amikor *Schmeltzer* János, a Futura gyapjúosztály-
nak vezetője földművelésügyi kormányunk megbízás-
ából készített tervezetét először előterjesztette, többen
ellenzéki viselkedést tanúsítottak. Nem a szervezet
egy részleteit támadták, hanem általában azért
helyezkedtek elutasító álláspontra, mert — mint őik
hangoztatták — „minden forgalmi korlátozás és ár-
szabályozás csak a termelők hátrányára válik”.

Ezzel szemben mások, akik a gyapjúértékesítés
újtait ismerték, örömmel üdvözölték a *Schmeltzer*-
féle tervezetet, többek között azért is, mert tiszta
helyzetet reméltünk tőle mind a gyapjúárak kialaku-
lásában, mind abban a tekintetben, hogy az egyes
gyapjúárak *igazi* értéküknek megfelelő árat érnek el.

Azóta öt év telt el és az öt év meggyőzőtt arról
minden magyar gyapjútermelőt, hogy ez a deviza-
politikai okból életre hívott értékesítési szervezet
minden tekintetben javára szolgált a magyar gyapjú-
termelésnek.

Ezúttal a magyar gyapjúértékesítési szervezetnek
csak egyetlen üdvös kihatására akarok rámutatni,
nevezetesen arra, hogy mennyire nőtt a magyar
gyapjú „tisztsága”, azaz rendement-ja az utóbbi
években!

Még 10–15 évvel ezelőtt a gyapjúkereskedelem
felfogása az volt, hogy a magyar gyapjú rendement-ja
a 30%-ot is alig éri el; igen nagy ritkaságszámba
ment, ha némely szikes talajú uradalmi juhászat
gyapjúterméséért ennél magasabb, de akkor is leg-
feljebb 33%-os rendement alapján számított árat fizet-
tek. *Kovácsy* Béla, a gyapjúkereskedelem kitűnő
ismerője is így írt 1923-ban megjelent könyvében:
„A kereskedő vagy gyáros egyetlen gyapjút se becsül
többre 33%-osnál. Pedig ez nem így van, mert az
A, sőt a A.A gyapjúk között is akárhányszor akad
35–37%-os is. A gyáros ezekért se fizet többet, mint
a 33%-osért”.

Ilyen viszonyok között nem lehet csodálni, ha a
pusztába kiáltott szóként hangzott el minden fel-
hívás, amelyben a gazdákat a tisztább (magasabb
rendement-ű) gyapjú termelésére iparkodtuk rávenni.
Biztattuk a juhtartókat a poros utak kerülésére, a
legelőn a tükésmagvú gyomoknak irtására, az aklok
erélyes szellőztetésére, nyírás előtt a kolonok eltá-
volítására, szákolás előtt a lenyírt bundák szárítására,
stb., mert ezzel reméltük, hogy a magyar gyapjú
versenyképességét a tengerentúlival szemben növel-
jük és elmaradnak azok a hibák (pl. sérgáság), ame-
lyek sokat rontottak általában a magyar gyapjú hí-
nevében. A biztatásnak alig volt fogantatja. A juhte-
nyésztők arra hívatkoztak, hogy a gyapjúátvevők
(nem ritkán a gyapjú értékebecslésébe teljesen jár-
atlan gabonakereskedők, szatócsok stb.) nem értékelik
kellően a tisztaság érdekében hozott áldozatokat és
bizonyos vidéken következetesen egyazon rendement-
százalék alapján fizetik a tisztább és szennyesebb,
jól és rosszul ápoltt gyapjúárakat egyaránt.

Így elmaradt az üzleti életben a leghatásosabb
propaganda-eszköz: a magasabb ár.

A gyapjúértékesítési mai szervezete rövid idő alatt
e téren is lényeges változást idézett elő. A Gyapjú-
becslő Bizottság ítélete és a Futura gyapjúminta-
mosodájának vizsgálati eredményei alapján kiűnt,
hogy hazánkban igenis akad 30%-nál, sőt 33%-osnál
nagyobb rendement-ű gyapjú is. Mikor pedig az
egyik gazda A finomságú fésűsgyapjúnak 1 kg-

jáért 1.59 pengőt (27%-os rendement), a másik
ugyanolyan finomságúnak 1 kg-jáért 2.10 pengőt
(34%-os rendement), a harmadik 2.60 pengőt (42%-os
rendement) kapott, akkor a gyapjútermelők kezdtek
belátni, hogy érdemes a gyapjú tisztasága érdekében
is kellő intézkedéseket tenni.

Ennek a körülménynek kell tulajdonítanunk azt
az örvendéses tény, hogy az 1939. évben már a
Gyapjúbecslő Bizottság értékelésén átment fésűs-
merinó-gyapjúk közt a Futura gyapjúosztályának
kimutatása szerint volt:

50–51% rendement-nál ..	3 tétel	533
47–48% ..	1 ..	614
46–47% ..	1 ..	114
44–45% ..	5 ..	2.512
42–43% ..	13 ..	9.899
40–41% ..	22 ..	15.751
38–39% ..	37 ..	26.635
36–37% ..	101 ..	101.290
34–35% ..	229 ..	199.504

kg súlyban.

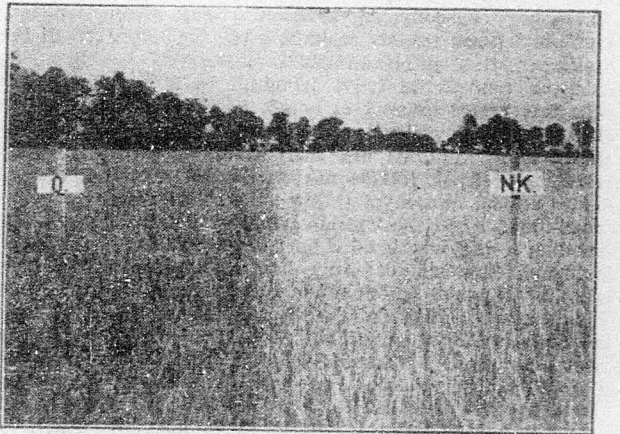
Tehát máris elég jelentős mennyiség haladja meg
azt a tisztasági fokot, amelyet 10 évvel ezelőtt még a
gyapjúkereskedelem maximumnak tartott. Bizton
hiszünk, hogy a jövőben e számok még nőni fognak!

Ez pedig örvendéses nemesak a gyapjútermelő
közönség, hanem a magyar gyárpár szempontjából
is, mert hiszen a tisztább gyapjúnak viszonylag kisebb
a fuvarköltsége, kisebb az erjedéssel (felmelegedés)
egybekötött értékesítkés veszélye, kevesebb a
karbonizálás költsége stb.

Megállapíthatjuk tehát, hogy a mai gyapjúérté-
kesítési szervezet egymagában a rendement-emelés
révén is igen üdvös hatást gyakorolt a magyar gyapjú-
termelésre, amelynek kedvező következményeit élvezi
a juhtartó gazda és a gyapjúfeldolgozó gyárpár egy-
aránt.

A búzatermés biztosítása.

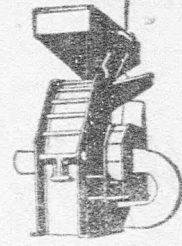
Az idei kemény tél ugyancsak megviselte az őszi
vetéseket. Hozzájárulnak az eddigi fagykárokhöz és
kípálláshoz a tavaszi ki- és felfagyás által okozott
károk. Minden gazda tudja, hogy ilyenkor a helyesen
alkalmazott henger és borona sokat tehet. Sokan
ellátták összel vetéseiket szuperfoszfáttal, a káli
azonban nálunk inkább a kapás és ipari növények
műtrágyája, mint a kalászosoké, pedig a könnyű
talajok csaknem kivétel nélkül káliszegények és a
fagy és szárazság miatt megrövidült vegetációs idő
alatt még a kötöttebb talajokon is lehet felvehető
káliumban hiány.

31. sz. kép. Őszi búza fejtrágyázási kísérlet Debrecen-
Pallagon 1937-ben. (N = Péti só. K = Kénsavas káli.)

Közismert a nitrogén-fejtrágyázás jelentősége,
hiszen kisgazdáink is az utóbbi években sikerrel
alkalmazták erre a Péti sőt. A háborús viszonyok
miatt a szükséges nitrogéntrágya biztosítása nehé-
ségeket okoz, bár a csilei salétromhoz hasonló méz-
salétrom rendelkezésre áll. Az egyoldalú nitrogén-
trágyázás hátrányainak ellensúlyozása miatt ada-
góljunk a nitrogénnel együtt keverve lehetően még

KÁLMÁN-MEDICAGO

egyetemes örlő- és zúzógép
acél kivitelben, szegmentesítővel
10 nagyságban már 3 lóerőtől.

KÁLMÁN JÓZSEF

műszaki és gépkereskedő,
Sürgőny cím: MEDICAGOGÉP

NIAGARA

szártépő- és zúzógép

tengeriszár-tépésre, répa-, burgonya-,
töke-, stb. zúzásra a legjobban bevált.

Budapest, V., Kálmán-utca 14. sz.
Telefon: 114-006, 117-189

márciusban, fogasolás előtt fejtrágyaként 60 kg Péti söt vagy mészsáletromot és (kiszórás előtt keverve) 40-50 kg kénsvavas kálit, ha a szuperfoszfátot összesen alaptrágyaként megadtuk.

1937-ben Debrecen-Pallagon, a gazdasági akadémia gyakorlati tanszékén végeztek őszi búza-fejtrágyázási kísérleteket Péti só (50 kg) és kénsvavas káli (40 kg) keverékével. E kísérletről készült felvétel mutatja, hogy a kálival kiegészített nitrogéntrágyázás a fejlődést és az érést siettetette, sőt csökkentette a rozsdakárt. Ez utóbbi mellékhatás a kálinak tudható be. Különösen fontos ez a mi éghajlati viszonyaink között a hóguta és a rozsdakár csökkentése miatt. Külföldön, ha őszi a szuperfoszfát-, nitrogén- és káli-trágyázás bármely okból elmarad, sikerrel alkalmazzák a tavaszi fejtrágyázást. Nálunk a lényeg a korai alkalmazás, azaz mielőtt a vetés megszáradi, szórjuk ki a fejtrágyákat. A jelenlegi gabonárák is megokolják nemzetgazdasági szempontból is az intenzívebb teljes műtrágyázást. F. B. dr.

Törvények és rendeletek.

Rovatvezető: Mutschenbacher Emil dr.

A burgonya legmagasabb termelői ára.

Az árelenőrzés országos kormánybiztosa 4850. számú rendeletével az étkezési minőségre válogatott burgonya legmagasabb termelői árát budapesti paritásban métermázsánként a következőképpen állapította meg:

Table with 2 columns: Burgonya típusa (Nyári rózsaburgonya, Gűlbaba burgonya, Őszi róza burgonya, Ella burgonya, Wohltmann burgonya, Krüger burgonya) and Ára (9-90 P, 9-40, 8-70, 8-20, 6-70, 6-70).

Az ipari célokra szolgáló válogatott burgonya legmagasabb termelői ára budapesti paritásban:

Table with 2 columns: Burgonya típusa (Wohltmann burgonya, Krüger burgonya) and Ára (6-50 P, 5-50).

Az étkezési, valamint az ipari burgonya legmagasabb termelői árát vasúti kocsihoz szállítva történő eladásoknál, Budapesttől 250 km-nél messzebb fekvő állomásokon úgy kell megállapítani, hogy a 16/c kocsiosztály fuvardíját, 250 km-nél közelebb fekvő állomásokon történő eladásoknál pedig a 15/c kocsiosztály fuvardíját a budapesti paritásban megállapított fenti árból le kell vonni, egyéb címen (kövezetvám, mérlegdíj, stb.) levonást nem szabad eszközölni. Nem vasúttal szállított burgonya esetén az árunk a vétel helyéről a vasútra szállítása kapcsán felmerült tényleges, illetve szokásos költséget a vasúttal szállított burgonya legmagasabb termelői árából le kell vonni. Termelőhelyről a nem vasúti állomásra leadási helyre történő elszállítás tényleges, illetve szokásos költsége a fentiek szerint megállapított legmagasabb termelői árhoz hozzáadható. Az új legmagasabb árak folyó hó 13-án léptek érvénybe.

Az árelenőrzés országos kormánybiztosa egyidejűleg kiadott és érvénybelépett 4900. számú rendeletével kimondta, hogy burgonyanagykereskedők a termelőnek fajtánként ténylegesen fizetett árakhoz a tényleg kifizetett, illetve szokásos vételi jutalékán (métermázsánként legfeljebb 30 fillér), a rendeltetési helyt felmerült és a kereskedő által kifizetett vasúti fuvarok és annak feladóállomási járulékain (kövezetvám, fuvarlevél, berakás, rinfuzaberendezés, mérlegdíj, kocsi kiállítási díj, stb.) kívül viszonteladók, vagy feldolgozó telepek részére nagykereskedői raktárból történő eladás esetén, burgonyafajtákra való tekintet nélkül, métermázsánként legfeljebb 1 pengő ártöbbletet számíthatnak. Ha azonban a nagykereskedő a burgonyát a viszonteladó kereskedő üzletében szállítva adja el, a tényleges szállítási költséget az 1 pengő ártöbbletbe hozzászámíthatja. Ha pedig a nagykereskedő az árut a vasúttal szállítja a kiskereskedő raktárába szállítja, az ártöbbletbe külön szállítási költséget nem számíthat. A termelői feladóállomásról közvetlenül a viszonteladó vevőhöz, vagy feldolgozó telepre irányított vételnek nagykereskedők, legfeljebb 50 fillér ártöbbletet számíthatnak fel métermázsánként. Több közvetítő bekapcsolódása esetén sem lehet az együttesen felszámított kereskedői ártöbblet 1-50 pengőnél több. A termelőnek kifizetett vételár a nagykereskedő számlájában mindenkor feltüntetendő. Kiskereskedők a burgonya mindenkor nagykereskedői árakhoz métermázsánként legfeljebb 2 pengőt számíthatnak, termelőktől vásárolt és fogyasztók részére eladott étkezési burgonyánál pedig az önköltséghez métermázsánként 2 pengő számítható. Ter-

melők közvetlen fogyasztók részére házhoz szállítva, vagy nyílt piacon feladva, az eladás helyén mindenkor érvényes termelői árhoz étkezési burgonyánál métermázsánként legfeljebb 2 pengőt számíthatnak. Ha a burgonyát a fogyasztó részére és kívánására papírcsökből szolgáltatják ki, annak önköltsége ára külön felszámítható.

Beszűntették az élővadvikivételt.

Az idei rendkívül hosszú és hideg tél súlyos károkat okozott a hasznos vadállományban. Egyes helyeken az apró vadállományok ötven-nyolcvan százaléka, másutt pedig száz százaléka is elpusztult. A földművelésügyi miniszter, tekintettel az apróvadállományhoz fűződő nagy közgazdasági érdekekre, utasította a magyar vadtenyésztők kivételi és kereskedelmi részvénysaságát, hogy az élővadvikivételt szűntesse meg.

A magyar apróvadállomány évente többmillió jövedelmet jelent az országnak. Rendkívül érzékenyen érinti tehát az ország külkereskedelmi és mezőgazdasági érdekeit a bekövetkezett sajnálatos pusztulás. A földművelésügyi miniszter éppen ezért gondoskodik arról, hogy a Mavad soproni telepén tárolt és eredetileg kivételre szánt apróvadakat (nyúl, fácán, fogoly) a hazai állomány kiegészítésére használják fel. Az apróvadak kedvezményes áron való kiosztását a közeljövőben — mielőtt az időjárás megengedi — meg fogják kezdeni. Egyelőre azonban várni kell, mert a vidéket még mindig hótakaró borítja, s így a vadak nem juthatnak táplálékhoz. Az apróvadállomány pusztulása a rendkívül hosszú tél következtében igen nagy arányokat ölt és így számolni kell azzal, hogy egyes helyeken a kiosztásra kerülő szerény mennyiségű élővad lesz majd az elkövetkező évek állományának alapja. Az illetékes körök azzal a tervvel is foglalkoznak, hogy jövőre nagyobb-szabású akció keretében (nagybővű mennyiségű élővad befogása és megfelelő elosztása) biztosítsák az állomány pótlását, illetve felhívását.

Vetőmagvak legmagasabb ára.

Az árelenőrzés országos kormánybiztosa folyó hó 15-től számított érvénnyel kimondta 3370. számú rendeletében, hogy a tisztaság és csiraképesség szempontjából a budapesti M. Kir. Állami Vetőmagvizsgáló Állomás előírásainak megfelelő vetőmagvakért a szokványos árú árúhoz legfeljebb a következő ártöbblet számítható: tavaszi búzavetőmag legmagasabb ára a szokványos árú áránál métermázsánként 1-50 pengővel lehet magasabb, a sörárpavetőmag legmagasabb ára azonos a kiváló sörárpa árával, eredeti nemesített sörárpavetőmag legmagasabb ára pedig métermázsánként 5- pengővel magasabb a kiváló sörárpa áránál, első- és másodéves sörárpavetőmag legmagasabb ára pedig métermázsánként 2-50 pengővel lehet magasabb a kiváló sörárpa áránál; takarmányárpaavetőmag legmagasabb ára métermázsánként —70 pengővel magasabb a középminőségű takarmányárpa áránál; a zabvetőmag legmagasabb ára métermázsánként —40 pengővel magasabb a középminőségű zab áránál; eredeti nemesített zabvetőmag legmagasabb ára métermázsánként 5-20 pengővel, az első- és másodéves szaporított zabvetőmag legmagasabb ára pedig métermázsánként 2-70 pengővel magasabb a középminőségű zab áránál. A bab és lencsevetőmag legmagasabb ára 10%-kal magasabb a szokványos árú áránál, kézzel válogatott babvetőmag legmagasabb ára métermázsánként 12- pengővel magasabb a bab- és lencsevetőmag általában megállapított legmagasabb áránál.

Ezek az ártöbbletek az ország területén mindenütt egyformán adhatók hozzá a hasonló mennyiség- és eladási feltételeknél helyileg mindenkor érvényesíthető legmagasabb árúhoz a búzavetőmag, továbbá a bab- és lencsevetőmag eladásánál, illetve vásárlásánál. A sörárpa, takarmányárpa és zabvetőmagra megállapított ártöbblet pedig mindenütt a mindenkor legmagasabb budapesti árhoz adható hozzá és az így adódó árból nem kell a fuvarköltségeket a helyi ár megállapítása végett levonni. A fentebb megállapított vetőmag-felárakat vagy ártöbbleteket csak abban az esetben lehet igényelni, ha az eladó a vevő részére a vételárát, az áru mennyiségét és a vetőmagra megállapított követelményeknek megfelelő igazolót állít ki.

A festett (eoziált) búza forgalombahozatalának megszüntetése.

A földművelésügyi miniszter a rendelkezésére álló keret kimerülése következtében a festett (eoziált) búza forgalombahozatalát megszüntette. Az olyan eoziált búzaeladások, amelyekről a Futura R.-T. múlt évi december 31-ig terjedő kelettel állított ki költelevet, de amelyekre az ellenérték befizetése a kellő időben nem történt meg, megszüntetnek tekintendők. Az ez évi január 1-től február végéig eladott festett búzamenyiségek után, amennyiben azokról a Futura költe-

levelet állított ki, a még hátralékos ellenérték 17- pengő métermázsánkénti aralon folyó hó 25-ig pótlóan fizethető és a vonatkozó szállítási rendelkezések ugyanaddig az időpontig megadandók, mert ellenkező esetben ezek az ügyletek is törülteknek tekintendők. Esetleges költelevél nélküli festett búzavételek után teljesített fizetésekből az eladásra, illetve a szállításra vonatkozóan nem keletkezett költelevél, így tehát az ilyen befizetések után festett búza szállítása nem igényelhető, hanem a befizetett összeg a Futura R.-T. pénztárából a befizető rendelkezésére áll.

Véglegesen 21-25 pengő a búza ára.

A kormány a termés értékesítése ügyében tavaly kiadott rendeletében a búza átvételi árát emelkedő fokozatban állapította meg. Az utolsó árváltozás most lépett életbe s 21-25 pengőben állapítja meg a búza árát. Ez az ár marad most már érvényben a gazdasági év végéig.

Általános egyszeri ellenőrző bejelentések.

A belügyminiszter 11,200. szám alatt folyó hó 14-én rendeletet adott ki, amely folyó hó 23-án lép életbe. A rendelet értelmében egyszeri ellenőrző bejelentési kötelezettség alá esik először minden 12-70 éves korban lévő magyar állampolgár férfi, másodsor minden 16-50 éves korban lévő magyar állampolgár nő, harmadszor minden külföldi állampolgár nemre és korra való tekintet nélkül, kivéve azokat, akik területenkívüliséget és személyi mentességet élveznek. Ugyancsak ellenőrző bejelentési kötelezettség alá esnek mindazok a 12-70 éves korban lévő férfiak és 16-50 éves korban lévő nők, akiknek állampolgársága kétes, meg nem állapítható, vagy ezideig nincs még megállapítva.

Az ellenőrző bejelentés alá eső minden személyt a folyó évi március 26. napján éjféli 24 órakor fennállott állapotnak megfelelően azon a helyen kell bejelenteni, ahol a bejelentésre kötelezettnek állandó lakóhelye van, s ezenkívül azon a helyen is, ahol állandó lakóhelyétől távol a jelzett időpontban az ország területén ideiglenesen tartózkodik. Az ország területén kívül tartózkodó személyt csak az ország területén lévő állandó lakásán kell bejelenteni.

Az ellenőrző bejelentést teljesíteni köteles: a) a háztulajdonos, vagy ennek megbízottja, önmagára, a háztartásához tartozó személyekre, továbbá a házában lakó főbérletre, azok hozzátartozóira és személyzetére vonatkozóan; b) a főbérlet albérlőre, azok hozzátartozóira és személyzetére vonatkozóan; c) köz- vagy magánintézetekben, kórházakban, rendházakban, menházakban, stb. az intézetek felelős vezetői; d) szállókban, vendégfogadóknak, penziókban, otthonokban, üdülőkben és szállásadásra szolgáló egyéb intézményekben a vendégeket és a bennlakó személyzetet a vállalat felelős vezetője; e) az országos letartóztatási intézetekben, valamint egyéb letartóztatási intézetekben, javítóintézetekben, stb. a felelős vezető; és f) a katonai, csendőrségi, rendőrségi és pénzügyőrségi lak-tanyákban állandóan vagy ideiglenesen tartózkodó összes katonai és polgári személyekre vonatkozóan a lakotanya parancsnoka.

Az ellenőrző bejelentést kizárólag az erre a célra szolgáló ellenőrző bejelentőlapon, tintával írva szabad teljesíteni. A 18 éven felüli személyek a bejelentőlapokat maguk tartoznak kitölteni, míg a 18 éven aluli személyek bejelentőlapját a családító vagy szállásadó tölti ki, úgyszintén azokat is, akik nem tudnak írni. Az adatok valódiságáért az adatokat szolgáltatató személy felelős.

A bejelentéshez szükséges ingyenes űrlapokat a rendőrkapitányságok, illetve rendőrszobákban, községekben pedig a jegyzőségeknek kell igényelni folyó hó 16-tól 24-ig.

A bejelentés teljesítésére kötelezettek tartoznak a kitöltött bejelentőlapokat összegyűjteni és Budapestben április 3-ig, a többi városokban április 6-ig, a községekben pedig április 16-ig beszoalítani. A külföldiek bejelentése külön e célra rendszeresített ellenőrző-bejelentőlapokkal történik. Ez az ellenőrző bejelentés általánosan kötelező és kizárólag az ellenőrzés célját szolgálja, minélgyova a rendes be- és kijelentési kötelezettség teljesítése alól senkit sem mentesít.

Az antimon legmagasabb ára.

Mint hogy a külföldi antimonárak az utóbbi időben nagymértékben emelkedtek, az árelenőrzés országos kormánybiztosa a belföldi termelési költségek figyelembevételével az antimon 1939 augusztus 26-án rögzített eladási árához métermázsánként 35- pengő felár engedélyezett, oyan módon, hogy a rögzített ár és a felár együttes összege ne haladja meg métermázsánként a 177- pengő legmagasabb eladási árát, amelyhez még a forgalmi adó, illetve adóváltás számítható hozzá. Minden antimon tartalmazó fémipari fél- és kész-gyártmány rögzített ára olyan felárral növelhető, mint amennyi az illető gyártmányban lévő antimon súlyának megfelelő.

Alapítva: 1845.

Magyarország legnagyobb ruhaüzlete

Alapítva: 1845.

Table with 3 columns: Category (FÉRFI, NOI, FIÚ), Item (sportöltöny, saccoöltöny, felöltő, átmeneti kabát, őszi-tavaszi kabát, angol kosztüm, szövetruha, formaruha 8-12 éves korig, Neumann-felöltő) and Price (96- P-től, 100- ", 96- ", 120- ", 104- ", 70- P-től, 70- ", 36- ", 44- P, 48- P).

Table with 2 columns: Item (Puplin-ing 2 gallerral, tartalék-kézével, Sportingek, Kalap, Nyakkendő, Pyjama v. köntös, Leányka-kabátok és előírással leányka és fiú zsinóros magyarruhák, minden nagyságban) and Price (13-20 P-től, 11-20 ", 12- ", 1-90 ", 15-30 ").

NEUMANN M. m. kir. udvari és kamarai szállító, Budapest, IV., Múzeum-krt 1.

olyan felbecsülhetetlen értékű segítséget nyujtana kisembereinknek, amilyent még kevés szociális intézkedés nyújtott. A megoldáshoz azonban hatósági intézkedésre lesz szükség, amihez szükséges, hogy az illetékesek a bajt felismerjék, belássák a segítség értékét és lehetőségét, elfogadják a tétel igazságát, hogy „a kisembereket saját akarataik ellenére is meg kell segíteni”.

Ha egy községben elmúlt a tavaszi vásár, amin mindenki megvehette az ósre hizónak szánt malacot, éppen olyan kényeszerőjással be lehetne ojtani az egész község sertésállományát, mint ahogyan a teheneket beojtják lépfene ellen. Az ojtást szimultán módszerrel kellene végezni, a két fő sertésbetegség, a pestis és az orbánc megelőzésére. A 30 napos megfigyelési időre be lehetne szüntetni a községi csürhé kijárását és általános udvarzárt lehetne elrendelni.

Nem tudom elfogadni az ezek ellen felhozott érveket, hogy azért nem lehetne ezt megcsinálni, mert a reakció folyamán egyesek sertései elhullhatnak és így azok követelésével léphetnének fel a hatósággal szemben. Erre igen jól bevált módszerünk van gazdaságunkban, ahol minden évben szimultánozunk 2-300 darab cselédsértést és ahol az elhullott sertés gazdáját az ojtatók egyetemlegesen kártalanítják. A községben ez úgy lenne megoldható, hogy az ojtási költséget lehetne növelni a kártalanítás fil-lékeit is alig kitévő összegével. Az ojtás gyakorlati keresztülvitele, az ojtott sertések fülbélyegzése, a szükséges szérum mennyiségről való gondoskodás kérdése már túlságosan a részletekbe menő és csak adminisztratív munka, amire itt nem akarok kitérni.

Hogy a falvak kisemberei mennyire érzik egy ilyen intézkedés hiányát és hogy mennyire örömmel fogadják azt, mi sem bizonyítja jobban, hogy nem egy szerződött aratónk hozza ki a községből malacát gazdaságunkba, hogy szimultánozzuk. A megfigyelési idő letelte után örömmel viszi haza és már nem fél, hogy jövőre az asszony nem tud a kenyér mellé szalonnát is tenni a tarisznyába. Bizakodással tervezgethetnek, hogy a kettő közül egyiket eladhatják, amelynek árából kis gazdaságuknak egyik-másik hiányosságát befoltozhatják. Nem a sötétben látás és nem egy-egy szórványos eset indított arra, hogy elgondolásmat ismerlessen. Nem egy panaszt hallottam már, amely szerint a kisember 10-12 éve minden évben megvette a hizónak valókat, de egyszer sem ölte le, mert közben, majdnem mindig akkor, amikor már sok eleséget megették, elhullottak.

Szeretném hinni, hogy az elmondottakkal el fogom érni azt az egyetlen célot, hogy az illetékesek figyelmét az ismertetett kérdés felé fordítsam és ennek a megoldása is helyet fog foglalni a földművelésügyi kormány és a magyar gazdaságszociális tevékenységei sorában.

Felsőszászberek.

Terlanday Sándor.

A hizóállat értékesítése.

Nagy megnyugvására szolgál a gazdaközönségnek, hogy nap-nap után olvashatja a bíróságok és hatóságok arra irányuló rendkívüli erőfeszítéseit, hogy különböző árdragító visszaéléseket megakadályozzanak. Ismert és kevésbé ismert cégek tulajdonosai állnak a bíróságok előtt és számolnak be áremelő tevékenységeikről. A magyar gazdasági élet azonban tudja, hogy a hatóságok és bíróságok mindent elkövetnek, hogy a rendkívüli idők kihasználása be ne következhesse és jogtalan hasznok ne terheljék az amúgy is gondokkal küzdő magyar gazdasági életet.

A magyar gazdasági élet súlyos megpróbáltatásokban él. A magyar mezőgazdasági termelés európai nagyvásárlói háborút viselnek és a háború forgalmi, értékesítési és fizetési nehézségeket okoz. Az 1939. évi IV. t.-c. keresztülvitele hatalmas átépítési és atalaktív munkálatokat igényel a gazdasági életben.

E két okcsoport bármelyike egymagában is erősen kipróbálta volna a magyar gazdasági élet szerkezetét és megproptogtatta volna alapjait, de együtt hatva rendkívüli időket teremtett a magyar gazdasági életben. E rendkívüli idők rendkívüli nyereszkesedésre alkalmasították azonban senkinek sem szabad lehalászni.

A magyar gazda különleges nehézségekkel küzd. Ezek közül legyen szabad ma vizsgálat tárgyává tenni a hizalás kérdését. Tőlünk keletre a hizalás kérdése nem okoz gondot. Ott annyira kevésbé belterjes a gazdálkodás és annyira alacsony színvonalúak a földművelési üzemek, hogy a hizalás különleges feladatok nem vet fel. Tőlünk nyugatra a hizalást erős korlátok közé szorítja a nyugati államok állandó takarmányhiánya. Magyarország abban a kedvező helyzetben van, hogy a szokásos takarmányviszonyok között nyugateurópai értelemben vett mezőgazdasági üzemében, de a kisgazdák istállóiban is iparszerűen foglalkozhatik hizalással.

Lengyelország kiesése a versenyből, a tengeri hajózási forgalom fennakadása, a nyugati hatalmak fokozott zsír- és zsiradék-szükséglete, a rendkívül hideg tél óriási konjunktúrát teremthetett volna a magyar hizóállatnak. Hosszú évek után végre a magyar hizólókra is kisüthetett volna a nap.

A takarmányárak napról-napra drágultak. A kukoricaárak átlagosan a búzával egy szinten mozognak. Ez még nem zavarta volna meg a hizálót, ha a hizó jóság ára szabályszerűen követte volna a takarmányárak emelkedését.

Az angol rádió magyar hírszolgálatára fennen hirdette, hogy Anglia és Franciaország tízezer számra vesz át magyar hizó jóságot.)* Az olasz és német piacok fokozott mennyiségi igényekkel léptek fel. Eddig minden úgy következett be, az igények úgy jelentek meg, ahogyan azt a közzgazdaságilag képzettek előre kellett, hogy lássák.

A magyar gazdáknak azonban elment a kedve a hizalástól és ezen a hizalási kölesónök sem tudnak segíteni. A bajok az árak körül vannak. A mai árakon hizalni nem lehet.

Az árkérdés vizsgálata a kereskedelem körébe tartozik. A kis- és nagygazdák egyhangúan a kereskedelemre emelnek panaszt. A kereskedelem forgalmának lassúsága, az állatok kiviteli lemaradása, a kereskedelmet szolgáló adminisztráció furcsaságai elveszik a gazda kedvét a hizalástól.**)

A gazdák megnyugtatóra árkormánybiztoságot kellene létesíteni az áralakulás kérdésében. Már rég meg kellett volna állapítani azt, hogy a magyar exportkereskedelem az eredeti árak hány százalékát keresheti meg. A gazdáknak rendkívüli módon szemet szúr, hogy a pár év előtti vásári ügynök bekapcsolólván bizonyos szervek kiviteli tevékenységébe, rövid pár hónap alatt nagyvagyonú ember lesz. A magyar kisgazdák között érthetetlen, miért kell a kiviteli cégeknek tisztán azért a ténykedéséért, hogy a vásárokon az elszámolásokat megejtik, az állat árának 10-15%-át megkeresni pár hét alatt.***)

*) Azt nem tudjuk, hogy a külföldi rádiók mit mondanak be, csak a tényt tudjuk megállapítani, hogy Anglia és Franciaország tőlünk hizó jóságot eddig még nem vásárolt.

Szerk.

**) Ezek hibáinak orvoslása érdekében csak akkor tudhatunk segítséget biztosító lépéseket tenni, ha általánosságok helyett konkrét, részletes és számadatokkal alátámasztott panaszokat hoznának a gazdák tudomásunkra. Szerk.

***) Állatkiviteli engedélyeket csak gazdák kaphatnak, akik közbeeső kezek nélkül lebonyolíthatják a kivittelt és az elérhető teljes külföldi árat saját maguk élvezhetik. A vagon-tételekbe összegyűjtendő egyes állatokra nézve a földművelésügyi minisztérium mindig megállapítja a gazdáknak kifizetendő legalacsonyabb árakat, vagyis ezáltal megszabja a kereskedelem legmagasabb haszonkulcsát is. Ha ennek ellenére egyes gazdák áron alul eladják állataikat és felesleges módon ügynököket vesznek igénybe, nehéz akarataik ellen megvédeni az így eljáró gazdákat. Szerk.

A rendkívüli idők áralakító hatását nem szabad a közvetítő kereskedelemnek kihasználnia. A magyar államiság új feladatainak megoldására nagyobb bevételekre van szükség, a nagyobb bevételek az adók erősebb kiűvelését vonják maguk után. Ráfizetéses termelési ágak meg nem a legjobb adó-alapok.

Nagy megnyugvására szolgálna a magyar gazdaságszociális életnek, ha nyilvános elszámolásokat látna a „Köztelek” hasábjain, amelyek tájékoztatnák arról, hogy a nyugati piacokon mennyit fizetnek a magyar hizóállattól és mennyit más államok hizómarhájáról, hogy így a külkereskedelmi szerződés előnyösségéről győződhetne meg és nagyon megnyugtató lenne az elszámolások közlése abból a szempontból is, hogy ez eloszlana minden gyanut, amely arra irányul, hogy az új kereskedelem a haszonkulcsok megállapításánál a réginek mohó tanítványa.

Schmidt Vilmos dr.

A görgetegi m. kir. téli gazdasági tanfolyam záróvizsgálja.

Ritkán van alkalom arra, hogy egy-egy téli gazdasági tanfolyam záróvizsgáljáról a személyes tapasztalat közvetlenségével számolhassunk be. Lapunk szükre szabott terjedelme sem engedi, hogy mindegyik tanfolyammal külön-külön részletesen foglalkozunk és méltassuk jelentőségét és eredményeit. Rendszerint csak egy-egy rövidke hír jelzi lapunkban, hogy az ország valamelyik vidékén befejeződött egy téli tanfolyam és ezekből bizony csak azok tudnak fogalmat alkotni mindarról, amit a téli gazdasági tanfolyamok a falu népének életében jelentenek, akiknek már módjukban volt közelről látni az eredményeket. Ha tehát most a közvetlen megfigyelés alapján méltatjuk a tanfolyamok egyikének munkáját, jelentőségét és fontosságát, akkor egyúttal képet adunk az egyébként rövid pár sorban közölt beszámolólok valódi tartalmáról, mert jól tudjuk, hogy az összes tanfolyamokon egyaránt hasonló lelkes, odaadó és eredményes munka folyik, mint amelyet most történetesen közvetlenül alkalmunk volt tapasztalni.

Görgeteg községben, Somogy vármegyében rendezte a földművelésügyi minisztérium a 146. számú m. kir. téli gazdasági tanfolyamát, amelynek záróvizsgálját folyó hó 13-án tartották. Megkapó az az összefogás, amely a tanfolyam iránt minden oldalról megnyilvánult. A hivatalos ténylezőkön kívül mindenki összefogott, hogy a tanfolyamot előmozdítsa és sikerre vigye. Mándy Sándor, az uradalom tulajdonosa tette lehetővé, hogy gazdatisztje személyében a tanfolyam a legrátermettebb vezetőhöz és előadóhoz jusson. Lehoczky Péter, a simongáti uradalom fülcespusztai kerületének vezető intézője a legbuzgóbb odaadással szervezte meg a tanfolyamot. Nemcsak tudása és képessége, hanem a helyi ismeretei is biztosították számára az eredményes munkát. A legfontosabb tárgyak, a növénytermesztés, állattenyésztés, üzeman és számvitel előadója volt. Lelkes társai voltak az előadásban a járás és a község vezető emberei: Halász Ferenc járási gyümölcsészeti felügyelő, a kertészetet és szőlőművelést, Erőss István dr. állatorvos az állatbontó- és egészségügyet, Nagy Sándor a méhészetet, Kovács Imre a selyemhernyótenyésztést, Németh György főjegyző az általános tudnivalókat és tűzrendészetet, Baranyay József, Oberding Kamilló és Kovács Imre tanítók a számtant, mértant és természettant, Soós János dr. orvos pedig az egészség-tant adták elő. Az előadók és a hallgatók a ridég tél okozta számos nehézség ellenére nagy kitartással és lelkesedéssel végezték feladatukat és ennek köszönhető, hogy a tanfolyam kiváló sikert és eredményeket ért el.

Az iskola szépen feldiszipelt tantermben megtartott vizsgát a katolikus és református istentiszte-

let vezette l vezető tény bíróval, rész sági felügy Tanassay G a község vez közönsége

Lehoczky Pé aki üdvözöl mindazokna támogatták egytől-egyig igyekezettel lottakat. M letikkel, mi állták helyü követte, am megnyitó b kezelésre, P tésre, Nagy dította előa tanfolyam h meg a földm rendezését é előadónak s bizonyítvány Szekeres Lász Szövetség ig ügyi miniszr országgyűlési szavakat a h ség érmeit é egy-egy jutá és számos kö a tanfolyam buzdítsák a

A tanfoly hogy miként hogy a kisg számára meg vezesse. A záróviz felszólalás ha hazafiaságra kormányzó h ról. A tanfo minisztert tá

A Ors

Ünnepélye nyílt meg a G nek kongressz gresszuson rés művelésügyi r sága, köztük László gróf m számú kongre Gyömöreg C nyitó beszédé éves országgl ségével foglal 11 vidéki ank a celt szolgált és védelmének állítsanak fel mint a földm szerepeljen. B földművelésüg magyar gyümö dcsért.

Az elnöki r földművelésüg beszédében kij értékesítés fej gatti kívánja. zősége fenntar nagy termés id az aszalók fe úton nyújtott megindult mu

NITROGÉN NÉLKÜL NINCS NÖVÉNYI ÉLET!

PÉTI SÓ 17%

MÉSZSALÉTTROM 15.5%

KÉNSAVASAMMONIÁK 20.5%

MÉSZNITROGÉN 19-21%

n i t r o g é n - t a r t a l o m m a l !

PÉTI NITROGÉN MŰTRÁGYAGYÁR R.-T., Budapest, V. Ker., Nádor-u. 21. Telefonszámok: 128-599, 114-257.

LÁ

nem szabad... A magyar... nagyobb... bevételek az... naguk után... legjobb adó...

gazdasági... ja.

nyéli gazda... lyes lapasz... Lapunk... hogy mind... fesen foglal... eredményeit... lapunkban... kezdődött egy... zok tudnak... gazdasági... jelentenek... tni az ered... megfigyélés... nek munká... rúttal képet... lt beszámó... djuk, hogy... onló lelkes... vnt amelyet... vnt lapasz...

nyében ren... 16. számú... nynek záró... kapó az az... ten oldalról... kívül min... elmozdítva... lom tulaj... zemélyben... és előadó... uradalom... legbizu... Nemesak... retei is biz... A legfont... tenyészítés... lkes társai... vezető embe... ügyelő, a... n dr. állat... y Sándor a... tenyészést... vialókat és... ng Kamilló... ant és ter... z egészség... a ridég tél... artással és... nek köszön... dményeket... eben meg... istentiszte...

! 1%

21. 257.

let vezette be. A vizsgán megjelentek a járás és község vezető tényezői, élükön vitéz Kovács Dénes főszolgabíróval, résztvett Heinz Ferenc járási m. kir. gazdasági felügyelő, Szuhay Dezső dr. járási tisztiorvos, Tanassay György plébános, Kovács Károly ref. lelkész, a község vezetői és számosan a község és a járás gazdaságközössége köréből. A tanfolyam záró ünnepélyét Lehozky Péter tanfolyamvezető beszéde vezette be, aki üdvözölte a megjelenteket és köszönetet mondott mindazoknak a tényezőknél, akik a tanfolyamot támogatták. Ezután a tanfolyam hallgatói vizsgáztak, egytől-egyig tanúságot adva arról, hogy milyen nagy igyekezettel sajátították el az előadások során hallottakat. Mind a gyakorlati kérdésekre adott feleletekkel, mind az elméleti tudásukkal egyaránt megállták helyüket. A vizsgát a gazdaságközösség gyűlése követte, amelyen Schlosser János kisgazda mondott megnyitó beszédet. Szikinger Mihály a helyes trágyakezelésre, Pomozi József a korszerű burgonyatermesztésre, Nagy Lajos az állattenyésztés fejlesztésére buzdította előadásában gazdatársait. Tóth Kálmán a tanfolyam hallgatói nevében szép beszéddel köszönte meg a földművelésügyi miniszternek a tanfolyam megrendezését és hálás köszönetet mondott a tanfolyam előadóinak s támogatóinak. Ezután következett a bizonyítványok és elismerő oklevelek kiosztása, majd Szekeres László dr., a Falu Magyar Gazda és Földműves Szövetség igazgatója, Mayer János ny. földművelésügyi miniszter, a Faluszövetség elnöke, a kerület országggyűlési képviselője nevében intézett buzdító szavakat a hallgatóságához és kiosztotta a Faluszövetség érmeit és okleveleit. Minden hallgatónak jutott egy-egy jutalomtárgy, amelyet a helybeli uradalmak és számos községi, valamint járási tényező juttatott a tanfolyam hallgatóinak, hogy ezzel is a haladásra buzdítsák a kisgazdaközösséget.

A tanfolyam valóban jó példát szolgáltatott arra, hogy miként kell az összes tényezőnek összefogni, hogy a kisgazdaközösséget a haladó gazdálkodás számára megnyerje és a jobb boldogulás útjára vezesse. A záróvizsgát közös ebéd követte, amelyen számos felszólalás hangzott el, közöttük Tóth Kálmán kisgazda hazafiasra buzdító beszédében emlékezett meg a kormányzó húszéves országlásáról és március idusáról. A tanfolyam hallgatósága a földművelésügyi minisztert táviratban üdvözölte.

A Gyümölcstermelők Országos Egyesületének kongresszusa.

Ünnepélyes keretek között március 11-én, hétfőn, nyílt meg a Gyümölcstermelők Országos Egyesületének kongresszusa az OMGE dísztermében. A kongresszuson résztvett vitéz Teleki Mihály gróf földművelésügyi miniszter, agráréletünk számos kiválója, közöttük az OMGE képviselőiben Somssich László gróf m. k. r. titkos tanácsos, elnök és nagyszámú kongresszusi tag. Gyömőrey György, a GYOE országos elnöke megnyitó beszédében megemlékezett a kormányzó húszéves országlásáról, majd a gyümölcstermelés jelentőségével foglalkozott. Utalt arra, hogy a kongresszust 11 vidéki ankét előzte meg és ezek mindegyike azt a célt szolgálta, hogy a gyümölcstermelés fejlődésének és védelmének hatékony útját előkészítse. Javasolta, állítsanak fel gyümölcserértékesítő tanácsot, amely, mint a földművelésügyi miniszter tanácsadó szerve szerepeljen. Beszéde végén vitéz Teleki Mihály gróf földművelésügyi miniszternek köszönetet mondott a magyar gyümölcstermelés érdekében kifejtett működésért.

Az elnöki megnyitó után vitéz Teleki Mihály gróf földművelésügyi miniszter élénk tetszéssel kísért beszédében kijelentette, hogy a gyümölcstermelés és értékesítés fejlesztését ezentúl is teljes erejével támogatni kívánja, hogy a gyümölcstermelés jövedelmezősége fenntartható legyen. Ismertette a múlt évi nagy termés idején a kormányzat által a termelőknek az aszalók felállításával, prémiumokkal és egyéb módon nyújtott segítséget. Bejelentette, hogy a tavaly megindult munkát idén nagyobb mértékben kívánja

folytatni, elsősorban a gyümölcsaszalók szaporításával, hűtőházak, almatárolók építésével, továbbá a védekező szerek beszerzésének és használatának megkönnyítésével és a kötelező védekezés kiterjesztésével. Foglalkozott az értékesítés terén történt kezdeményezésekkel és utalt arra, hogy ebben a munkában szükség esetén a szövetkezeteknek is szerepet juttat. Hangoztatta a propaganda jelentőségét és bejelentette, hogy ennek eszközei sorában a filmet is igénybe kívánja venni. A gyümölcserértékesítő tanács szervezésére vonatkozó határozatot örömmel fogadja és kérte, hogy a kongresszus juttassa el hozzá erről szóló javaslatát.

A földművelésügyi miniszter nagy tetszéssel fogadott beszéde után Kiss Endre kecskeméti főispán örömmel állapította meg, hogy a kongresszus sikere biztosítva látszik, mert a földművelésügyi miniszter beszédéből is kitud, hogy a tárgyalásra kerülő anyag fedi a kormányprogramot. Wütscher Frigyes dr., a Hangya alelnök-vezérigazgatója az értékesítés kérdéséről szólott és hangoztatta, hogy az értékesítés fejlesztése érdekében ezen a téren is biztosítani kell a gazdák befolyását. Szentjóbí-Staub Elemér a szövetkezetek munkásságát méltatta, majd Reichenbach Béla dr. egyetemi tanár beszámolt a szakosztályok összejelentéséről.

Gyömőrey György elnök zárószavaival ért véget az ünnepélyes megnyitó gyűlés, amely után az egyes szakosztályok kezdtek meg tanácskozásait. A két napig tartó tárgyalás során az egyes szakosztályok megvitatták a gyümölcstermelés és értékesítés összes kérdését. Az ankét eredményét a Gyümölcstermelők Országos Egyesülete a kormányzattal közli.

AZ OMGE KÖZLEMÉNYE.

Az országos mezőgazdasági kiállítás és tenyészállatvásár rendezőbizottságának gyűlése.

(1940 március 8.)

Jelen vannak vitéz Teleki Béla gróf elnök elnöklétével Balogh István, Botond Ernő dr., Brokcs Rezső, Csáky Ferenc, Csáky István gróf, Csukás Zoltán dr., Döry Frigyes, Düsting Miksa, Eber Ernő dr., Eszenyi Jenő, inárcsi Párkás Ferenc, Fáy Andor, Gaydhoffer István, Geist Gyula, Hadik Béla gróf, Halács Ágoston dr., Heinz Pál, Hornáth István, Jeszenszky Pál, Kardos Béla, Kelemen Ernő, Kertész Ferenc, Kertész Gyula, Kovács Imre, Kövér János, Kuppis Gyula, Mészáros József dr., Moyses Andor, Neszmélyi Dezső, vitéz Oláh Gyula, vitéz Ottó Ernő, Otomony Dezső dr., Pálesek András, Piltz Iván, vitéz Poroschegyi Károly, Ráth Árpád, Schramm Ede, Schwendner Ede, Sperlagh Elemér, Szilaha Aladár, Sztranyansky Sándor dr., Sztráskó Andor, Thiringer László, Utassy Béla, Wellmann Oszkár dr., Zboray Ferenc bizottsági tagok és vendégek, az OMGE részéről Konkoly Thege Sándor dr., Rothmeyer Imre, Rege Károly dr., Rédlly Gyula főtitkár, Herodek Sándor dr., Tolty Miklós, Dörscheg Tibor, Witthen Béla titkárok, Láng József főkönyvelő, Mike János főpenztáros, Horn Artur dr. s-titkár, Szent-Gyály-Faur Géza dr. és Vermes Andor fogalmazók.

Távolmaradásukat kimentették: Baranyovits Rezső, Batha Pál, Bernáth Béla, Blantz Jenő, Bruoth Ernő dr., Csöndes László dr., Denich László, Fabricsius Endre, Genczer Béla, Hógyos Miksa gróf, Illés Ferenc, Koch Gyula, Kukuljivér József dr., Legány Ödön, Löcherer Béla, vitéz Pettkó-Szandner Tibor, Sahayda Tibor, Vajna Ede, Vuchetich György és Witthen Lajos dr. bizottsági tagok.

vitéz Teleki Béla gróf elnök megnyitja a gyűlést és meleg szavakkal üdvözli a szép számban megjelent bizottsági tagokat, majd felkéri Konkoly Thege Sándor dr. előadó-főtítkár beszámolójának megtartására.

1. Beszámoló a bejelentések eredményéről és az eddigi előkészítő munkálatokról.

Konkoly Thege Sándor dr. előadó-főtítkár bejelent, hogy a nehéz viszonyok ellenére is zavartalanul folynak a kiállítás előkészítő munkálatai. Bár egyelőre a rendkívüli időjárás miatt bizonyos nehézségek mutatkoznak, reméli, hogy ezek csakhamar elhárulnak. Örömmel közli, hogy a kiállításra ismét bőséges anyagot jelentettek be, amely a kiállításra állították meg fogja tölteni. A bejelentések, különösen a szarvasmarhák csoportjában, lényegesen meghaladják a rendelkezésre álló férőhelyet és a bejelentett mintegy 1500 tarka bikának csak körülbelül a felét tudja elhelyezni a rendezőség. A végleges keretek kialakulását az is bizonyos mértékben hátráltatja, hogy a rendkívül rossz közlekedési viszonyok miatt az állatok minőségi felülvizsgálatait a törzskönyvelő

szervezetek csak nagy nehézséggel küzdve tudják elvégezni. A tarka bikákból felvett létszám az ország évenkénti szükségletének figyelembevételével, a megengedhető legmagasabb létszám határára mozog. Meghaladják a bejelentések a rendelkezésre álló férőhelyet a mangalicák csoportjában is, a juhok és a húsertések csoportjában viszont érdemleges csökkenésre nem volt szükség. A lovak is a szokott számban fognak szerepelni a kiállításon. A baromfiállítás keretei előreláthatóan meg fogják haladni a tavalyi kiállításét. A szarvasmarhák elhelyezését a bizottság határozata értelmében ebben az esztendőben is sorsolás fogja eldönteni.

Előadó-főtítkár rámutat arra, hogy a tavalyi tapasztalatok alapján a tenyésztők a hátsó istállóban is legalább olyan jól értékesítettek állataikat, mint a főistállóban.

Örömmel hozza a bizottság tudomására, hogy a földművelésügyi minisztérium és a Halászi Egyesület áldozatkészsége folytán új halászi kiállítási csarnok és ehhez csatlakozó halászsárga már épülőfélben van.

A kutyakiállítást a nagy érdeklődésre való tekintettel ez évben is megrendezik. Ezzel kapcsolatban örömmel közli, hogy ebben az esztendőben sikerült mind a két legszámottevőbb magyar kutyaegyesület felváltott szereplését lehetővé tenni a kiállításon.

A száj- és körömfájás járványa lényegesen enyhült és ezidőszert mindössze csak kb. 50 község fertőzött és ezeknek túlnyomó része is a kiállítás szempontjából egyelőre figyelembe nem jövő Kárpátaljára esik. A járvány nagyrányú csökkenése folytán az állategészségügyi hatóságok határozata értelmében a múlt évi előzetes kétszeri vizsgálat helyett az idén a kiállításra felküldendő állatokat csak egyszer kell megvizsgáltatni a berakás előtt, ugyanakkor be is oltják szérummal azokat az állatokat, amelyek a betegségnek még nem estek át.

Örömmel közli, hogy a nehézségek ellenére a többi kiállítási csoport is tanulságos és bőséges anyaggal fog szerepelni. Nagy érdeklődésre tarthat számot a földművelésügyi minisztérium szakoktatási és kísérletügyi intézményeinek a kiállításra, amelyek ezeknek az intézményeknek eddigi nagy jelentőségű munkásságáról nyújtanak majd történelmi visszapiillantást. Változatlanul érdekesnek ígérkeznek a Külkereskedelmi Hivatal, az Országos Mezőgazdasági Kamara, az erdészet, a háziipar, a méhészet, az önálló gazdasági népiskolák, a Dohány- és Szővedék, valamint a Zöldmezőszövetség kiállításai. Örömmel jelenti, hogy ebben az esztendőben a földművelésügyi minisztérium a növénynevelési csoportban vándorszerűleg fogja díjazni a növénynevelési terén legkimagaslóbb eredményeket elért üzemet. Hasonlóképpen jutalmazásban részesülnek majd a növénytermesztés terén értékes munkásságot kifejtett gazdák is.

Sajnálattal közli, hogy a multban olyan nagy népszerűségnek örvendő vadászati kiállítás megrendezéséről ez évben a közbejött akadályok miatt el kellett tekinteni. A vadászati kiállítás csarnokában ezért a múlt évi mezőgazdasági-ipari kongresszussal kapcsolatban megrendezett kiállítás anyagát fogja a rendezőség bemutatni. Ez annál inkább szeliskörü érdeklődést fog majd kelteni, mert a kongresszus olyan időpontban volt megrendezve, amikor a gazdatársadalom szélesebb rétegeinek nem állott módjukban ezt a nagyrétű kiállítást megtekinteni. A hazai mezőgazdasági gépjárák és a külföldi gépjárák képviselői ugyancsak a szokott felkészültséggel fognak ezidén is felvonulni és a rendelkezésre álló területet teljesen meg fogják tölteni.

Örömmel hozza a bizottság tudomására, hogy a kiállítás falu Somogy vármegye áldozatkészsége folytán, amennyiben az időjárás nem gördít akadályokat az építkezések elé, egy somogy megyei házzal fog bővülni. Az ugyancsak tervezett tolnavármegyei, sárközi ház megépítésére ebben az esztendőben előreláthatóan már aligha kerül sor.

A borpropagandabizottság a szőlő- és borbizottság jelentőségének megfelelő keretek között való bemutatására készül, a mult évben épült tetszetős csarnokában. Az Országos Közegészségügyi Intézet sajnálatos módon nem vesz részt ez évben a kiállításon a falusi egészségügyi kérdésekre vonatkozó nagyrétű tájékoztató anyagával, mivel nincsen újabb szemléltető anyaga. Ehelyett az élelmiszer-kiállítás bővül ki ebben az esztendőben úgy, hogy egy másik csarnokban is lesz élelmiszer- és borkóstoló. Örömmel közli, hogy a Futura légett pavilonja is újból felépül a kiállítás idejére. A földművelésügyi minisztérium mintáépítményekkel tervezti bemutatni az akciójában szereplő trágyatelepeket, silókat és zsiziktelenítőket.

A külföldi látogatottság szempontjából a mai helyzet miatt bizonyos nehézségek mutatkoznak. Így sajnálatos módon megszűnt annak a lehetősége, hogy a külföldi látogatók utólag, a kiállítás területén szerezhessek meg a vizumot. E helyett a vizumot minden külföldi látogatóknak odahaza kell megszereznie, bár ezt csekély kezelési költség megterítése mellett díjmentesen kapja. A propaganda súlypontját ebben az esztendőben a rendezőség a Balkán-államokra vetelte. A mezőgazdasági kiállítás a Jugoszláviával létesülő szorosabb gazdasági kapcsolatok tekintetében már eddig is fontos kezdeményező szerepet töltött be. Ez évben nemcsak nagyszámú jugoszláv látogatóra lehet számítani, hanem a kormánytényezők részéről is szélesebb keretű tenyész-állatvásárlásokra van kilátás. Érdeklődés mutatkozik a

LÁSZLÓ MEDICAGO egyetemes őrlő- és zúzógép 8 nagyság Acél kivitel MAMUT nagyteljesítményű tengeriszártépő és egyetemes takarmányaprítógép óránként kb. 50 q teljesítményre Telefon: 118-431, 117-752 Sürgőnycim: Lafia Budapest

kiállítás kapcsolatban tenyészállatok iránt Szlovákia és a német Ostmark részéről is. Bolgár részről is mutatkozik érdeklődés, főként lovak iránt. Mindezekre való tekintettel remény van arra, hogy a külföldi vásárlások tekintetében nemhogy visszaesés, hanem javulás fog mutatkozni.

Előadó-főtítkár bejelenti, hogy a földművelésügyi minisztérium aldozatkész támogatásával a tenyészállatvásári forgalom érdekében ez évben is sikerült biztosítani a múlt évben engedélyezett messzemenő különféle kedvezményeket. Számítani lehet arra, hogy idén már a visszacsatolt Felvidék és Kárpátalja fokozottan belekapcsolódik a kiállítási vásárlásokba. A rendezőség a lmag részéről is mindent megtesz a megfelelő értékesítési csetőségek biztosítása érdekében. Örömmel közli, hogy a földművelésügyi minisztérium, a Székesfőváros, a kiállítást rendező OMGE, a gazdasági és állattenyésztő szervezetek, valamint a magántenyésztők bőkezűsége folytán tiszteletdíjak ez évben is megfelelő számmal fognak rendelkezésre állani a kiemelkedő tenyésztő érdemek jutalmazására. Külön kiemeli a Hangya szövetkezeti központ jelentős összegű adományát, amellyel ez évben is lehetővé válik a kiállításon résztvevő érdemes kistenyésztők szélesebb körű jutalmazása.

Bejelenti, hogy a rendezőbizottság e minden évben nagy sikerrel megrendeztet lovasmutatványok megtartását ezidőn is tervezi vettte. Több napos concoursook, fogatversenyek és egyéb bemutatók fogják a közönséget szórakoztatni. Hasonlóképpen biztosítva van a rendezőség lovasosztályának, valamint az Ügetőverseny Egyesületnek e részvétele is. Reméli, hogy a rendkívüli időjárás folytán előálló kedvezőtlen tercpiszonyok az előkészítő gyakorlatok és a lovasmutatványok elé nem fognak komolyabb akadályokat gördíteni.

Előadó-főtítkár javasolja, hogy a rendezőbizottság mondjon hálás köszönetet a földművelésügyi minisztériumnak, az összes osztályának, a Székesfővárosnak, valamint az összes hatósági tenyésztőknek a kiállítás ügye iránt tanúsított messzemenő előzetessegükért és támogatásukért. Külön kiemeli a Székesfőváros aldozatkésztségét, amellyel a kiállítási terület főátvonalanak kiépítésére nagyobb összeget irányzott elő.

Elnök a rendezőbizottság nevében örömmel veszi tudomásul a részletes beszámoló alapján a kiállítás kedvező kilátását és hálás köszönetet mond a földművelésügyi minisztériumnak, valamint a Székesfővárosnak messzemenő támogatásáért és aldozatkésztségéért. Örömmel üdvözli különösen a jügeszláv részről tapasztalható meleg érdeklődést és a kilátásba helyezett tenyészállatvásárlást.

2. Határozathozatal a további teendőkre és intézkedésekre nézve.

Előadó-főtítkár utal a bizottság legutóbbi határozatára, amelynek értelmében nem lesz ünnepélyes megnyitás. Örömmel hozza a bizottság tudomására, hogy a Kormányzó Úr Ófö-méltósága ebben az esztendőben is kilátásba helyezte, hogy a kiállítást legmagasabb látogatásával megtisztelti, ennek az időpontja később lesz meghatározva.

A bírálatok zöme április 1-én egész nap és 2-án délelött lesz. Az állatok felszállítása március 27-én kezdődik és 30-án befejeződik, a kisebb állatoknál a hazaszállítás április 5-6-án, egyéb eladott állatoknál 7-én kezdődik és az elszállítások április 10-én előreláthatóan befejeződnék.

Előadó-főtítkár kéri a bizottságnak olyan irányú határozatát, hogy a bírálobizottságok — működésük eltérő időpontjára való tekintettel — ne tarissanak közös alakuló gyűlést. *(Helyeslés.)* Ez a határozat viszont szükségessé teszi az elnök-ség számára adandó azt a felhatalmazást, hogy az egyes bírálobizottságok elnökeit — akiket eddig a bizottságok maguk választottak meg — kijelölhesse. Felhatalmazást kér az elnökség számára arra is, hogy a szükséghez képest a hiváló állatszaktörök közül új bírálobizottsági tagokat kérhessen fel. Már is javasolja a bírálobizottságba *Hager Ottó* ezredes, *Apponyi Károly* gróf és *Géczy Miklós* alezredes, a szarvasmarha-bírálok sorába *Kelemen Ernő* és *Sperlagh Elemér* szövetségi igazgatók megválasztását. Felhatalmazást kér arra nézve is, hogy a múlt évhez hasonlóan a szarvasmarhatenyésztő szövetségek jelölése alapján kistenyésztőket is meghívassanak. Sajnálatosul közli, hogy a mangalicabírálok bizottságában *Hagyó-Kovács Gyula*, a bizottság volt elnöke ezidőn mint érdeklő kiállító nem vehet részt. Nem tudja vállalni ebben a csoportban a bírálobizottsági tagságot egészségi állapot miatt *Bloncz Jenő* sem. Kéri *Varga János*-nak, a mezőhegyesi ménésbirtok intézőjének a mangalicabírálok sorába való meghívását és hogy *Csöndes László* dr.-t, aki a hússertés-csoportban ebben az esztendőben érdeklő, más csoportban való közreműködésre kérjék fel.

A bizottság a javaslatokat elfogadja.

Előadó-főtítkár javasolja, kere fel a bizottság a szarvasmarhatenyésztő szövetségeket arra, hogy a bírálatoknál, az elővezetéseknel, kikötőzéseknel és a díjtáblák kijakasztásánál való közreműködésre föellenőreiket bocsássák rendelkezésre. Örömmel közli ezután, hogy az érdemes állatgondozók megjutalmazására a földművelésügyi minisztérium ez évben megfelelő összeget adományozott és remény van egyéb tényezők részéről is e célra adományozásra. Így lehetővé válik mintegy 20-25 állatgondozónak szép emléktárggyal való kitüntetése. A legérdemesebb állatgondozók jutalmazás céljából való kiválasztására szűkebb körű bizottság kiküldését kéri, amelynek tagjait javasolja *Tekei Béla* gróf elnököt, *Battha Pal* miniszteri osztálytanácsost és saját személyét.

A bizottság a javaslatot elfogadja. **Geist Gyula** célszerűnek tartaná, ha a bírálobizottságok tagjaival előzetesen közölné a rendezőség az egyes bizottságok elnökének a nevét és kijelölné annak a helyettesét is. Majd kéri, hogy a rendezőség tegyen lépéseket a MÁV-nál az állatszállítások zavartalan lebonyolítása érdekében, különösen a szükséges vagonok időben való rendelkezésre bocsátására. **Döry Frigyes** kéri az állatszállítások időpontjának előzetes meghatározását és annak biztosítását, hogy a felszállításnál a vagonok torlódása elkerültesék.

Csáky István gróf szükségesnek tartja a tenyészállatvásártélel átrendezésére vonatkozó tervnek mielőbbi kidolgozását.

vitész Poroschegyi Károly kéri a rendezőbizottságot, járjon el a földművelésügyi minisztériumnál annak érdekében, hogy ez évben — elsősorban a megdráglult takarmányozásra való tekintettel — a köztenyésztés számára történő vásárlásoknál magasabb árakat engedélyezzen. Célszerűnek tartaná, ha a bikaborjúk csoportjában a bírálat során a korhatárt 15 hónapról 16 hónapra emelnék fel, tekintettel arra, hogy idén 15 hónapról fiatalabb bikaborjúk csak viszonylag kis számban fognak szerepelni a kiállításon.

Ináresi Farkas Ferenc kéri annak a megállapítását, hogy a bírálatok során az éves, 365 napos és a 305 napos laktációs tejhozamra vonatkozó adatok összevetése milyen alapon történjen.

Sztrászik Andor kéri, tekintettel arra, hogy az alakulóban lévő Kisalföldi Szarvasmarhatenyésztők Szövetségének területéről is sok kiállító lesz, a Szövetség igazgatójának, *Thüringer László*-nak a szarvasmarhabírálo bizottsági tagok közé való meghívását.

Előadó-főtítkár a felszólalásokra válaszul bejelenti, hogy a rendezőség máris megette a MÁV-nál a szükséges lépéseket annak érdekében, hogy az állatok felszállítása zökkenésmentes legyen. Ezirányban a földművelésügyi minisztérium is megkereste az államvasutakat. A kiállítási terület rendezésére vonatkozó terv elkészítését a rendezőbizottság már régen szorgalmazza. Mjndezidőig azonban még a kiállítási terület pontos felmérése sem történt meg, ami nélkül pedig pontos tervet készíteni nem lehet. Reméli azonban, hogy erre is rövidesen sor kerül. A bikaborjúk korhatárának megváltoztatására vonatkozó javaslatra megjegyzi, hogy a rendezőség a korhatárokat olyképpen fogja meghatározni, hogy minden csoportba lehetőleg azonos számú állat kerüljön. Majd javasolja, hogy az éves és a 305 napos laktációs tejhozam összehasonlítására vonatkozó szabály megállapítására a bizottság *Wellmann Oszkár* dr. egyetemi tanárt kérje fel. Készséggel javasolja *Thüringer László* szövetségi igazgatónak a szarvasmarhabírálo bizottsági tagok sorába való meghívását.

A bizottság az indítványokat elfogadja és több tárgy nem lévén, az elnök a gyűlést bezárja.

Tudnivalók az országos mezőgazdasági kiállításról és tenyészállatvásárról.

A rendezőbizottság a kiállításon és vásáron résztvevő tenyésztőknek elküldte a szállításhoz szükséges nyomtatványokat, valamint a további teendőkre vonatkozó tájékoztatást. Aki ezeket nem kapta meg, közölje a rendezőbizottsággal.

Az országos mezőgazdasági kiállítás március 30-április 7. napjain tekinthető meg, egész napon át. Az állatbírálatok április 1-én egész napon át és április 2-án délelött lesznek. Ez évben a rendkívüli körülmények miatt ünnepélyes megnyitás nem lesz. A Kormányzó Úr Ófö-méltósága azonban kilátásba helyezte, hogy valamelyik később megállapítandó napon ez évben is megtisztelti a kiállítást magas látogatásával.

A díjazott lovakat és szarvasmarhákat ez évben is egyes később meghatározandó napokon, fajtak szerint csoportosítva, a díjazás sorrendjében elővezetik a tribün előtti pályán, ezenkívül ugyancsak később meghatározandó időpontban a nagydíjas és I. díjas tarka bikákat a szabadban, a díjazás sorrendjében korlátokhoz fogják kikötni. A tribün előtti pályán március 31-én, április 1-én, 4., 5., 6. és 7. napjain lesznek a lovasmérkőzések és lovasmutatványok. A fogatversenyek közelebbi időpontját később állapítjuk meg. Rendőrkutyabemutatók is lesznek a tribün előtti felhajtópályán.

Katalógust március 29-étől lehet kapni a helyszínen és a „Patria”-könyvkereskedésben.

Az eladott állatok elszállítására részben már a kiállítás tartama alatt, április 5. és 6-án megkezdődik, a darabárúként elszállítandó sertések és juhok feladásával. Az általános elszállítás április 8-án kezdődik meg és előreláthatóan 10-én befejeződik.

A kiállításra közvetlen autóbussz- és villamosjáról lesz. Az „M” jelzésű autóbussz március 28-tól április 7-ig bezáróan az Apponyi-térről a kiállítás főbejáratáig reggel 1/2 óratól közlekedik és az útvonal több pontján, a Kossuth Lajos-utca és a Semmelweis-utca sarkán, a Nemzeti Színháznál és a Baross-téren is megáll. A Rókus-kórháztól induló és a Népszínház-utcán menő 29. számú villamoskocsi a telep kapujáig fog közlekedni március 27-április 9. napjain, tehát a kiállítást megelőző három és az utána következő két napon is, ezeken a napokon azonban csak a reggeli és az esti órákban.

A kedvezményes utazáshoz szükséges igazolványok megszerzésére vonatkozó tudnivalókat a „Köztelek” előző számaiban ismételtlen közöltük. Ilyen igazolványokat továbbra is küld még a rendezőbizottság 1-30 pengő értékű postabélyeg ellenében.

Az egyéb tudnivalókat a „Köztelek” előző száma közölték. A rendezőbizottság is készséggel szolgál bővebb felvilágosítással (Budapest, IX., Köztelek-utca 8. Telefon: 187-954.).

Az országos mezőgazdasági kiállítás és tenyészállatvásár rendezőbizottsága.

TARTALOM:

- A mezőgazdaság helyzete. *(Kulin István.)*
- Miansz 30 fok. *(vitész Hellenbach Goldfried báró.)*
- Kisgazda szemmel. *(F. Kovács Mihály.)*
- Tapasztalataim a tavaszi búza vetéséről. *(Glaser Gyula.)*
- Mezői fak és eserjék telepítése. *(Békly Albert.)*
- A polyva és a törek etetése. *(Szász Ferenc.)*
- Szantsunk tehennel kisgazdaságunkban! *(vitész Fejdes Imre.)*
- A sertéskeresztezés és a köhögés kérdése. *(Fenesi Dornier Béla.)*
- A magyar gyapjú rendementja. *(Scharold József dr.)*
- A búzatermes biztosítása. *(F. B. dr.)*
- Törvények és rendeletek.
- Könyvismeretetés.
- A gazdaközönség köréből. *(„A kismembereket sokszor saját akarataik ellenére kell megsegíteni.” II. Terlanöy Sándor. — A hibóállat értékesítése. Schmidt Vilmos dr.)*
- A görgetési m. kir. téll gazdasági tanfolyam záróvizsgálja.
- A Gyümölcstermelők Országos Egyesületének kongresszusa.
- Az OMGE közlésményei.
- Az országos mezőgazdasági kiállítás és tenyészállatvásár rendezőbizottságának gyűlése.
- A földbírtokpolitikai javaslat egyeztető tárgyalása.
- Vegyes közlemények.
- A gabonapiac helyzete.
- Állatpiai szemle.
- A Külkereskedelmi Hivatal piaci helyzetjelentése.
- Tözsde, kereskedelem.
- Szerkesztői üzenetek.
- Melléklet: Rádiós gazdasági előadások XIII. évfolyam: B. sorozat 7. számú füzele. *(A csikóztatás. — Csukás Zoltán dr. gazdasági akadémiai rendes tanár.)*

Rézgálic
szavatolt 98-99% tartalommal beszerezhető: **Műtrágyát Értékesítő R.-T.**
Rézgálic-osztályánál
Budapest, V., Árpád-utca 8.

Kanadai nyár-, dió- és egyéb kemény rönköket és puha lombfa-
Közvetítők díjaztatnak. **POLLÁK JENŐ**
FORNÉR-ES FATERMELŐ
ÚJPEST
Király-utca 68.

A fő
A
alkal
bizon
és a
gyall
A ké
tulaj
gyerr
kérel
ügyi
minis
állás
ált ö
A kik
sítás
— m
egy g
megh
Ennel
elnöke
a bize
1936
alapja
két-ké
kérel
től szá
végérv
lyait
Gin
tereln
Erdőb
jának
a m.
Son
gazdák
lésben
tagot,
vezérig
át vez
1930 m
A szöve
a legst
is igen
vezérig
készül
ménye
kivezet
egyik
Üj
A Búd
ban a g
az add
biztosí
tanosít
vesznel
bizotts
főzsdet
utóbbi
az egy
Szily N
Gtö
kongre
sának t
jelezi ü
mák m
zati jay
A közl
javasla
az adóv
ségi ig
Vámos
törvény
László
dolgozo
amelyc
magáév
Both D
zeti ren

P
TEL
SÜR
Ut
5004

VEGYESEK.

A földbirtokpolitikai javaslat egyeztető tárgyalása.

A földbirtokpolitikai törvényjavaslat tárgyalása alkalmával a képviselőház és a felsőház között bizonyos ellentétek merültek fel. A képviselőház és a felsőház egyeztető bizottsága csütörtökön tárgyalta a földbirtokpolitikai javaslat vitás szakaszát. A képviselőháznak az volt az álláspontja, hogy ha a tulajdonos ősi birtokos család ivadéka, akkor az első gyermek után járó kedvezményt kérheti és ez irányú kérelmét kellőképpen megindokolva a földművelésügyi miniszterhez kell beadni. A kérelemről pedig a minisztertanács dönt. A képviselőháznak ezt az állásfoglalását a felsőház nem tette magáévá s ezértült össze az egyeztető bizottság közös tárgyalásra.

A két ház között felmerült ellentét kiegyenlítésére kiküldött együttes bizottság részéről elfogadott módosítás értelmében ősi birtokos család ivadéka — méltányos családi körülményei esetén — már egy gyermek után is járó 250 kataszteri hold többlet megtagadását célzó kérelme tárgyában bizottság dönt. Ennek a bizottságnak elnökét a közigazgatási bíróság elnöke a közigazgatási bíróság tagjai sorából jelöli ki; a bizottság tagjai az országgyűlés két háza által az 1935. évi XXVII. t. c. 74. szakaszának 2. bekezdése alapján az országos telepítési tanácsba választott két-két tag. A földművelésügyi miniszterhez benyújtott kérelem tárgyában a bizottság a kérelem beérkezésétől számított 90 nap alatt jogorvoslat kizárásával, végérvényesen dönt. A bizottság eljárásának szabályait a minisztérium rendelettel állapítja meg.

Címadoományozás. A kormányzó a m. kir. miniszterelnök előterjesztésére *Vései Ferenc*, a Magyar Erdőbirtokosok Faértékesítő R.-T. vezérigazgatójának közhasznú, érdemes tevékenysége elismerésül a m. kir. kormányfőtanácsosi címet adományozta.

Somssich Gyula gróf ünneplése. A Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének tisztviselőikara meleg ünneplésben részesítette *Somssich Gyula* gróf felsőházi tagot, a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete alelnök-vezérigazgatóját, abból az alkalomból, hogy tíz éven át vezeli a szövetkezetet. *Somssich Gyula* gróf 1930 március 15-én vette át a szövetkezet irányítását. A szövetkezeti élet szempontjából az az idő talán a legsúlyosabb volt, mert a gazdasági válság nálunk is igen erősen éreztette akkor hatását. Az alelnök-vezérigazgató körültekintéssel, nagy gazdasági felkészültséggel vette át az irányítást s ennek az eredménye az, hogy a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetét kivette a súlyos válságból és gazdasági életünknek egyik legjelentősebb intézményévé tette.

Új gazdatag a Tőzsde igazgatóbizottságában. A Budapesti Áru- és Értéktőzsde igazgatóbizottságában a gazdatanácsosok részére, egyesületünk kérésére, az eddigi egy tagság helyett két tagsági hely lett biztosítva. Az igazgatóbizottságban, amióta a gazdatanácsosok a Budapesti Áru- és Értéktőzsdén részt vesznek, néhai *Székács Elemér* töltötte be az igazgatóbizottsági helyet. Az ő halála óta *Papp-Szász Tamás* dr. tőzsdetanácsos van az igazgatóbizottságban, míg a legutóbbi tőzsdetanácsos ülésen a második tagsági helyre az egyesületünk által jelölt gazdatanácsosok közül *Szilgyi Márton* gazdatanácsost választották meg.

Ötéves munkatervet dolgozott ki a községek kongresszusa. A községek III. országos kongresszusának ünnepélyes megnyitására szóló beszámolóinkban jeleztük, hogy öt szakbizottságot küldtek ki a problémák megvitatására. Tizenöt előadás és tizenöt határozati javaslat került alapos és szakszerű tárgyalásra. A közigazgatási kérdés-csoportban *Konecz János* dr. javaslatára a kongresszus a községi közigazgatásnak az adóvégrehajtási teendőktől való mentesítését, a községi igazgatás személyzetének szaporítását sürgeti, *Vámos Ferenc* javaslatára pedig új községháztartási törvény megalkotását kívánja. *Gesztyeli-Nagy László* dr. a tanyai lakosság helyzetének javítására dolgozott ki részletes és nagyvonalú javaslatot, amelyet a kongresszus egyhangú lelkesedéssel tett magáévá. A gazdasági problémák során a kongresszus *Both Dezső* dr. javaslatára a földbirtokszövetkezeti rendszer kiépítését és a szociális biztosítás céljára

befolyó tőkék igénybevételével a mezőgazdasági hitel rendelkezésre állását szorgalmazza. *Wünscher Frigyes* dr. javaslatára a szövetkezeti értékesítés mellett foglaltak állást és megállapították, hogy a szövetkezetek nem kérnek monopóliumot, csupán annyit, hogy egyenrangú felekként vehessenek részt a kereskedelmi mellett az értékesítés lebonyolításában. *Förhécz Sándor* javaslatára az út- és vásáruügy számos kérdésében határozatok, legfontosabb az a kívánság, hogy a mult esztendőben kiadott székérfuvarozási rendelet hatályát töröljék. A kulturális kérdések kapcsán a kongresszus *Teógyes István* dr. javaslatára* sürgeti az internátussal rendelkező téli gazdasági iskolai hálózat gyors ütemű kiépítését és a népfőiskolai mozgalomnak a társadalmi feladatok között való meghagyását; *Novágh Gyula* javaslatára alapján pedig olyan népművelési szerv létrehozását kívánja, amely a törvényhatósági népművelési bizottságok összefogó szerve lenne. *Szekeres László* dr. javaslatára a kongresszus kívánatosnak tartja új népházak emelését, a meglévők komoly támogatását és a műkedvelői előadásoknak a magas kultúrától való mentesítését. A szociálpolitikai kérdés-csoportban *Kánya Terézia* és *Mátffy Viktor* országgyűlési képviselő javaslatára a kongresszus a falusi iskolásgyermekek tejjelátásának kiszélesítését sürgeti a Falu-Gazdaszövetség már meglévő akciójának keretében. *Czermann Antal* dr. országgyűlési képviselő rendkívül gondosan megvizsgálta határozati javaslatát a mezőgazdasági munkavállalók betegségi ellátásának megoldását, a szociális biztosítás további fejlesztését, a borfogyasztási adó eltörlését és egyéb adózási könnyítéseket, a kötelező állati védőoltást és a kötelező állami jégkárbiztosítást sürgette. Az egészségügyi problémák között a kongresszus *Barla-Szabó József* dr. indítványára azt kívánja, hogy a zöldséges-védőnők mellé jól kiképzett ápolónőket osszanak be. *Kelety József* dr. javaslatára alapján új szakszerv felállítására lenne szükség a mezőgazdasági hivatási ártalmak leküzdése végett. Végül *Agoston Béla* dr. javaslatára a kongresszus országos építészeti szabályrendelet megalkotását sürgeti az egészségügyi követelmények betartása végett; állást foglal továbbá a falu vízellátásának és a földművelő nép táplálkozásának megjavítására irányuló rendelkezések kiadása tárgyában. A kongresszus zárógyűlése a határozati javaslatokat egyhangúan elfogadta. *Schandl Károly* dr. befejező szavaiban kijelentette, hogy a Falu-Gazdaszövetség, mint a kongresszus határozatainak végrehajtó szerve, mindent elkövet abban az irányban, hogy ezek a nagyfontosságú javaslatok az elkövetkező öt esztendőn belül meg is valósítsanak.

A Hússertényesztők Országos Egyesülete március 19-én, kedden délelőtt 11 órakor az OMGE szék-házának tanácstermében tartja *igazgatóválasztmányi gyűlést* a következő tárgysorozattal: 1. A közgyűlés időpontjának és tárgysorozatának megállapítása. 2. A közgyűlés elé terjesztendő igazgatóválasztmányi jelentés. 3. A közgyűlés elé terjesztendő számvizsgálóbizottsági jelentés. 4. Az 1940. évi költségvetés és a tagdíjak megállapítása. 5. A számvizsgálóbizottsági tagok kijelölése az 1940. évre. 6. A Dörner-alap díjának odaítélése. 7. Ki- és belépések bejelentése. 8. A sertések teljesítményének fokozottabb ellenőrzése. 9. Folyó ügyek.

A Jász-Nagykun-Szolnokvármegyei Szarvasmarhatenyésztők Egyesülete február 26-án tartotta rendes közgyűlést Szolnokon *Kövér János* elnöke alatt. A közgyűlés napirendjének tárgyalása előtt *Kövér János* elnök lelkes szavakkal emlékeztet meg vitéz nagybányai *Horthy Miklós* kormányzóról — úgy is mint az egyesület illusztris tagjáról — országolásának 20. évfordulója alkalmából. *Zábrácsky György* igazgató ismertette az egyesület mult évi működését. Az elmúlt évben 34 tehénészett állott teljesítmény ellenőrzés alatt, 960 tehénrel, míg 16 községben küllemi ellenőrzés folyt, mintegy 390 tehénrel. Az éves tehének átlagos tejhozama 3536 kg volt 130-6 kg, 3-7% átlagos tejszírral. Az előző évvel szemben némi csökkenés mutatkozik a száj- és körömfájás következményeként. A jelentés rámutatott a küllemi ellenőrzésnél tapasztalható nehézségekre, amelyeknek oka a tanyarendszer és a rossz közlekedési viszonyok. A zárás alapján az 1938/39. ellenőrzési évben a tehénészetek közül az első helyen áll: *Basch Lóránt* dr. homokréti tehénészete,

5485 kg-os átlagos tejhozammal, második a karcagi m. kir. mezőgazdasági szakiskola 5041 kg átlagos hozammal. A legnagyobb éves egyedi tejhozam 8653 kg volt, 298-7 kg tejszírral. A jelentéshez *Piacsek András* szövetségi igazgató szölt hozzá, rámutatva az egyesület legközelebbi teendőire, különösen a népies szarvasmarhaállomány ellenőrzése tekintetében. A szövetségnek már kész terve van idevonatkozólag és reméli, hogy az állattenyésztő szervek és különféle hatóságok munkájának egy irányú törekvése mellett a nagy nehézségek ellenére sikerülni fog a népies tenyésztést az Alföldön is a komoly javulás útjára vezetni. A zárásadás és a költségelőirányzat elfogadása után egyhangúan kimondotta a közgyűlés az egyesületnek állattenyésztő egyesületté való alakulását, a földművelésügyi miniszteri rendelkezéseknek megfelelően, azzal, hogy a szakosztályokat később az új alapszabályok szerint fogja az új tisztikarral együtt megválasztani. A közgyűlésen kiosztották a 3 éves tehénészeti és 3 éves egyedi teljesítmény díjait. Előbbiben I. díjat nyert *Basch Lóránt* dr. homokréti tehénészete, II. díjat vitéz nagybányai *Horthy Miklós* kormányzó kenderesi tehénészete, III. díjat *Kövér János* martfői tehénészete; utóbbiban I. díjat nyert a karcagi m. kir. mezőgazdasági szakiskola tehene, II. és III. díjat *Basch Lóránt* dr. homokréti tehénészetének egy-egy tehene.

Állattenyésztési tanfolyam Szegváron. Az Alföldi Szarvasmarhatenyésztő Egyesületek Szövetsége 3 napos állattenyésztési és takarmányozási tanfolyamot tartott Szegváron, a szegvári tanyai gazdakörben. Az előadást *Mészáros József* m. kir. gazdasági felügyelő, szövetségi igazgató és *Zajlay Artúr* dr. ny. m. kir. kísérletügyi főigazgató tartották. Szegváron a szarvasmarhatenyésztés *Mondok Sándor* gazdasági felügyelő és *Mészáros József* szövetségi igazgató útmutatása alapján igen virágzóvá fejlődött, ami már az országos mezőgazdasági kiállításon is meglátszott a kiállított állatok minőségén. A tanfolyamon résztvett 80 hallgató nagy érdeklődéssel hallgatta a helyesebb és okosabb takarmányozást tárgyaló előadásokat. Az igen ügyes úttörő munka folytatása kívánatos volna az ország más vidékén is, mert nemzetgazdasági szempontból igen nagyfontosságú, hogy kiszáradásaink megfelelő takarmányozási rendszert állítsanak be üzemükbe.

A M. Kir. Dohánykertészkező Iskola záróvizsgálója. Az 1930. évben létesített, a debreceni M. Kir. Dohánytermelési Kísérleti Állomással kapcsolatos Dohánykertészkező Iskola február 22-én tartotta egyes tanfolyamának záróvizsgáját. A vizsgán megjelent a földművelésügyi kormány képviselőjében *Orczy Béla* dr. miniszteri osztálytanácsos, a Dohányjövendéki Központi Igazgatóság képviselőjében *Róka Róbert* dr. pénzügyi titkár. Megjelent még *Gulyás Antal* dr. m. kir. akad. igazgató a debreceni Gazdasági Akadémia képviselőjében és a Dohánytermelők Országos Egyesülete részéről *Hartstein Nándor* gazdasági főtanácsos, földbirtokos. A vizsgálat ünnepélyes keretek közt folyt le; a megjelentek legteljesebb megelégedésüket fejezték ki. A tanulók mind a gyakorlati, mind az elméleti dohánytermelés összes kérdéseiben igen jó felkészültséget mutattak. A kertészkező legfőbb irányítása és vezetése *Galgóczy Miklós* m. kir. kísérletügyi főadjunktus, a M. Kir. Dohánytermelési Kísérleti Állomás vezetője kezében volt. Az elméleti és gyakorlati tárgyak legnagyobb részének oktatását *Kisfaludy Mihály* m. kir. kísérletügyi adjunktus végezte, ezenkívül tanyogi *Szűcs Árpád* m. kir. kísérletügyi adjunktus, *Szakátsy Sándor* dr. dohányjövendéki tiszt és *Seress Ferenc* állami elemi iskolai igazgató működtek közre a tanításban. A dohánykertészkező iskola évről-évre emelkedő eredményei és szép fejlődése, a földművelésügyi és pénzügyi kormány áldozatkészsége a dohánytermelők és kertészek részéről az eddiginél nagyobb méltánylást érdemelne s ezért ezúton is felhívjuk a dohánytermelőket, hogy az arravaló fiatalembereket küldjék minél nagyobb számban a kertészkezőbe.

A juhállomány emelése a cseh protektorátusban és Szlovákiában. A cseh protektorátus területére vonatkozó statisztikai kimutatás szerint a legutolsó 100 év alatt a juhek száma 2 millióról 23 ezerre csökkent. Ennek a nagyarányú visszaesésnek oka elsősorban a nagy

PESTI HAZAI ELSŐ TAKARÉKPÉNZTÁR-EGYESÜLET

TELEFON: 181-890 BUDAPEST, IV., DEÁK FERENC-UTCA 5. A L A P T Ó K E
SÜRGÖNYCÍM: TRESOR 20,000,000 PENGÓ

MINDEN ÜZLETÁGRA KITERJEDŐ BANKÁRI TEVÉKENYSÉG

Utazási csekkek és hitellevelek
kiállítás és beváltása
Valuták és devizák
vétele és eladása

Levelezők
a belföld és külföld
összes fontosabb piacain
12 fiókpénztár Budapesten

5094

arányú külföldi gyapjúbehozatal, s a marha- és sertéshús előnyben részesítése a juhhússal szemben. A protektorátus mezőgazdasági bizottsága elhatározta, hogy a juhászatot nagy arányban fejleszti és ilyen módon igyekszik elérni a juhok létszámemelését. A szlovákiai juhtenyésztők és a textilipar között folyó tárgyalások során is felmerült a szlovákiai juhállomány emelésének szükségessége. A textilipar hajlandó ezeket a törekvéseket messzemenő anyagi támogatásban részesíteni és a gyapjúért magas átvételi árat biztosítani. Egyelőre 2 1/2 millió szlovák koronát bocsát ennek a célnak érdekében rendelkezésre. A szakkörök véleménye szerint — tekintettel Szlovákiának a juhtenyésztésre különösen alkalmas gazdasági adottságára — sikerülni fog az ország juhtenyésztésének nagyarányú fejlesztése.

Az országos mezőgazdasági kiállítás látogatóinak elszállásolása. A március 30-án megnyíló mezőgazdasági kiállítás látogatóinak elszállásolását a kiállítás rendezőbizottságának felkérésére ez évben is Budapest Székesfőváros Idegenforgalmi Hivatala vállalta magára. Az elszállásolás elsősorban a budapesti szállodákban és penziókban történik, ahol mindenki igényeinek megfelelő árban kaphat szállást és ellátást. Vidéki tanulmányi és gazdasági csoportok olcsó csoportos elszállásolásáról hasonlóképpen megfelelő gondoskodás történik. Ajánlatos, hogy a kiállítás látogatói szállásigényüket már jó előre bejelentik Budapest Székesfőváros Idegenforgalmi Hivatalánál (Budapest, V., Deák Ferenc-utca 2., interurbán telefonszám 18-12-13), amely ezeket postafordultával elintézi és választ ad. A Magyar Kivándorlókat és Visszavándorlókat Védő Irodának a keleti pályaudvar melletti otthonában (Budapest, VIII., Fiumei-út 4.) ugyancsak kaphatnak csoportok és egyesek is éjjeli elszállásolást. Az irodának az érkezést legalább öt nappal megelőzően kell jelezni. A kiállítás szerényebb anyagi körülmények között lévő vidéki látogatói: elsősorban a kiállító kistenyésztők és állatgondozók részére a rendezőség olcsó, egy pengőből kiadott elszállásolási díjra gondoskodott a kiállítási vendéglőben.

Kárpátaljai munkások közvetítése. Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda megkezdte a kárpátaljai mezőgazdasági munkásoknak az anyaország területén fekvő gazdaságokba való közvetítését. Kárpátalján ezidőszakra mintegy 10,000 férfi és mintegy 5000 nő keres mezőgazdasági munkalehetőséget. A munkások szerződésének az alábbi feltételekkel és a következő módon történik: 1. Az I. osztályú férfi idény-munkás bére havonta 185 kg búzánál és 10 pengőnél, a II. osztályú munkás (nő és suhanc) bére havonta 150 kg búzánál és 8 pengőnél kevesebb nem lehet. 2. Ezenfelül ételmezésül mind az I., mind pedig a II. osztályú munkások egységesen fejenként és havonta legalább 22 kg kenyérlisztet, 12 kg főzőlisztet, 3 kg főzeléket (babot vagy köleskását, vagy kukoricalisztet), 15 kg burgonyát, 3 kg szalonnát, 1 kg zsírt, 3 kg húst, 1 kg sót, 1 liter ecetet és 2 pengő fűszerpénzt kell hogy kapjanak. 3. Ha a munkások aratásra és eséplésre is szerződnek, a következők az irányadók: a hordás a rendes munkába számít, tehát erre az időszakra az előbb közölt bér jár. Aratás és eséplés alatt a munkások az előbb közölt bérből csak az ételmezést kapják, ezenfelül pedig az aratórészt, illetve eséplőrészt, azonban az aratórészt 1/11 részről, az eséplőrészt pedig 3%-nál kevesebb nem lehet. Ha a munkások nem summás munkára, de csak aratásra és eséplésre szerződnek, úgy az aratórészben természetesen a hordás is bennfoglaltatik. 4. A munkások vasúti szállítása a lakóhelytől a munkahelyig, valamint vissza a munkahelytől a lakóhelyig a munkaadót terheli (az érvényben lévő menetkedvezményrel). A munkások keresményének a rendeltetési vasúttársaságokhoz való hazaszállítása ugyancsak a munkaadót terheli. A munkások keresményét a munkaadó esetleg a Futura helyi kirendeltsége útján is kiadhatja, de nemcsak mennyiségben, hanem minőségben is a keresménynek megfelelő terményt kell a munkásoknak kapniuk. 5. Bentkosztos gazdasági család (lovász, stb.) bére: teljes ellátás (legalább napi háromszori bőséges étkezés, mosás, megfelelő elhelyezés), ruhapénz és a munkás kora szerint havi 25—40 pengő készpénzfizetés. A szállítási költséget oda és vissza ugyancsak a munkaadó tartozik viselni.

6. A munkásbiztosítás díjai teljes egészében a munkaadót kell hogy terheljék. 7. A magyar-országi mezőgazdasági munkások részére a hivatalosan közölt legnagyobb görög katolikus ünnepeken munkaszünet engedélyezendő. Amennyiben a gazdaság a szerződéshez megbízottját nem kívánja elküldeni, a szerződés mindkét példányát a községi előjáróság előtt kell aláírnia, s olyan záradékkal látni el, amely szerint az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Irodát bízza meg a szükséges számú munkás leszerződésével. Ha a gazdaság a szerződéshez megbízottját elküldi, ezt a körülményt a szerződés megküldésével egyidejűen az Irodával közölnie kell. Ez esetben záradék nem szükséges. Az illetékes kárpátaljai gazdasági felügyelő pedig a gazdasággal közölni fogja, hogy megbízottjának kit, hol és mikor kell Kárpátalján felkeresnie.

Felhívás negyvenéves találkozóra. Felkérem gazdaságtársaimat, akik 1900-ban végezték a magyar-óvári gazdasági akadémiát, hogy negyvenéves találkozóra március 31-én este 9 órakor jöjjenek el a Pannónia-szálló külteremébe, ahol az 1899- és 1901-ben végzetteteket is szívesen látjuk. Gazdaságtársaim közüljek velem címüket: Legány Ödön, Hatvan.

Gazdák találkozója. A keszthelyi gazdasági akadémia 1908-ban végzett hallgatói a szokásos évi összejövetelüket és barátságos vacsorájukat március 30-án, szombaton este 1/9 órakor tartják a Britannia-szálló (VI., Teréz-körút 39.) kupaletermében a Gazdasági Országos Egyesülete által rendezett összejövetellel kapcsolatban. Szíves megjelenést és előzetes értesítést kér Prack László dr. gazdasági akadémiai tanár, Budapest, Vármház-körút 2.

Tavaszi vetőmagszállítás. A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete növényvédelmi osztálya a tavaszi vetőmagszállítással kapcsolatban a magtermesztő cégek jelentékeny részével megállapodott higanyos csávázószer szállítására vonatkozóan, így tehát a különböző bertermelésre kiadott vetőmagvak már csávázottan kerülnek a termelő birtokába. A csávázás Abavit higanyos csávázószerrel történik. Így biztosítva van a vetőmag, illetve a termés, üszög és egyéb gombabetegség ellen. Ez a rendszer egyébként nem új, mert a nyugati államokban nemcsak a bertermelésre kiadott vetőmagvakat csávazzák, hanem a magkereskedők a vetőmagvakat már csávázottan hozzák kereskedelmi forgalomba. Ajánlatos a tavaszi vetőmagvakat csak szavatoltan higanyos csávázószerrel csávázni. Nemcsak a magfeleslegek csávázása fontos, hanem feltétlenül szükséges többek között pl. a zab (zabpor és reptülő-üszög), répacmag (répacgyökérfelkely) és árpa (fedett üszög és levélszékesség) csávázása is. Az említett rendszer bevezetése ismét előbbre viszi a minőségi termelést és a terméshozam biztosítását.

Tengeri halliszt behozatala. A gazdáközönység már régóta nélkülözi a kiváló minőségű és a takarmányozás kiegészítésére szolgáló tengeri hallisztet, ezért a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete elhatározta, hogy bizonyos korlátozott mennyiséget importál. A behozatal iránt a szükséges lépések már megtörténtek és április elejére remélhető a szállítás. Az áru Budapesten és Murakeresztúron vehető át, illetve e két helyről történik az elosztás. A tengeri halliszt ára *hozzávetőlegesen* helyt Budapest raktár, q-kint 55-50 pengő, helyt Murakeresztúr raktár, q-kint 53-50 pengő lesz szákkal együtt. Tekintettel a korlátozott mennyiségre, célszerű az igényeket már most előjegyeztetni a szövetkezetnél (Budapest, V., Alkotmány-u. 29.).

Felhívás az okleveles Mezőgazdákhoz. A Műegyetemi Mezőgazdasági Hallgatók Egyesülete felkéri azokat, akik valaha a Közgazdasági Egyetem, vagy később a Műegyetem Mezőgazdasági Osztályának hallgatói voltak, hogy a lehető legelőrebb idő alatt feltétlenül közöljék címüket az egyesület elnökségével (VIII., Eszterházy-utca 3.), hogy a volt hallgatók pontos névsora az egyesület történetének összeállítása céljából rendelkezésükre álljon.

Munkáskínálat. Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda nyilvántartása szerint a következő mezőgazdasági munkások és családok ajánlkoznak munkára: Mácsosvölgy János, Alsó-Ohaj (Bars m.), 33 éves, családos, gazdasági munkára; Énekes Ferenc Nyitraanyóker, több társával summás munkára; Gyenes Mihály, Felsőtárkány (Heves m.), 40 pár idénymunkással; Trenka Ferenc, Eger, Darvas-u.

55. sz., 50 pár aratómunkással; Tóth Márton munkásgazda, Gyömrő, Arany János-u. 31 (Pest m.), 60—100 munkással; Flórián József és társai, Almód (Bihar m.), Kiss-u. 67., mezőgazdasági munkára; Gosovics András és Karázi József munkásgazdák, 200 munkással, bármiféle munkára (aratás, eséplés, dénymunka, erdőkitermelés, útépités, csatornaásás, stb.); Nagybaracska (Bács-Bodrog m.); Tóth János és társai, Zagyvaszántó, Rákóczi-út 61. sz. (Nógrád m.), mezőgazdasági munkára; Gőnczi János és 16 társa, újfelhértői lakosok (Gencsi-tanya, Szabolcs m.), birtokárverés folytán kenyerüket vesztett gazdasági családok, szegédményes iparosok és dohánykertészek mielőbbi elhelyezkedést keresnek, értesítést Gőnczi János címére kérnek; Cs. Nagy Sándor, Budapest, Pékerdő, Mondok-ház 38.851 sz., bármilyen mezőgazdasági munkára ajánlkozik; Varga József, Pestszentlőrinc, Bártfa-u. 39. sz., mezőgazdasági szakiskolát, tejgazdasági ellenőri tanfolyamot végzett, nő, 26 éves, 3 éves gazdasági gyakorlattal, gazdai vagy tehén gazdai elhelyezkedést keres; Mészáros József uradalmi gazda, Miskolcmajor, u. p. Kajár (Győr m.), gazdai alkalmazást keres (földművelésiskolát végzett); Simon Imre munkásgazda, Kislakos, u. p. Szécsi-sziget (Zala m.) nagyobb munkáscsoporttal idénymunkát keres (I. oszt. férfi munkás bére: 6 hónapra 11 q buza, havi 15 pengő és ételmezés, nők és suhancok bére 6 hónapra 9 q buza, havi 12 pengő és ételmezés); Kovács József munkásvállalkozó, Pusztacserics, u. p. Tófej (Zala m.), nagyobb számú munkáscsoporttal mezőgazdasági munkát keres (I. oszt. férfi bére: 170 kg buza és havi 12 pengő, nők bére: havi 140 kg buza és 9 pengő és a Zala megyében szokásos ételmezés).

A kásvárdai téli gazdasági iskola záróvizsgája. Felsőszabolcs egyetlen kásvárdai iskolájában március 10-én volt az első évzáró vizsga. A földművelésügyi miniszter képviseletében vitéz Liptay László földbirtokos, felsőházi tag jelent meg, mint vizsgabiztos. A záróvizsgán 32 gazdasági vizsgázott le. Értelemes, szabatos feleleteikkel bizonyoságot tettek a kásvárdai tanulmányjáról és szorgalmáról. Az ifjúsági gazdakör zárogűlésének műsorszámait, a szabad-előadások, szavaltatok, szavaló- és énekarok nagy tetszésre találtak a hallgatóság között. Vitéz Liptay László vizsgabiztos, akinek az iskola létrehozatalában oroszlánrésze volt, a legteljesebb elismeréssel nyilatkozott a tanári kar munkájáról, a tanulók szorgalmáról és tudásáról, de ezt nemcsak szóval, hanem tettel is alátámasztotta azzal, hogy a levizsgázott 32 tanulót saját költségén a budapesti mezőgazdasági kiállítás megtekintésére felutaztatja.

A jánosalmi m. kir. téli gazdasági iskola vándorgyűlése. Az iskola ifjúságának önképző gazdaköre XI. vándorgyűlést március 3-án Tataháza községben tartotta. A községe érkezett tanulmánygyűlést a községi előjáróság élén Fábán János főjegyző üdvözölte. Az ifjúság nevében Ujházi Sándor tanuló köszönte meg a fogadtatást. Szentmise után a tataházi hősök szobránál *Hodoniczki* Mátyás tanuló szavalt, majd az iskola koszorúját helyezte el a hősi szobor talapzatára. A vándorgyűlés a Híszkegy közös éneklésével kezdődött. *Ságodi* Benedek ifjúsági elnök üdvözlőbeszéde után *Pálinsk* József, *Bényi* Márton tanuló előadással, *Nagy* Sándor, *Czorn* György tanuló pedig szavaltatukkal tündek ki. A párbeszédese jelenlétben *Kovacsics* András, *Püsköcs* Lukács, *Dégi* János, *Zámbo* András, *Pálinsk* József és *Pfeifer* Ádám tanuló szerepelt nagy sikerrel. A műsor után a növényvédők szülei ebédet láttak vendégül az iskola ifjúságát, amely alkalommal a leányklub tagjai szavaltatokkal és énekszámokkal szórakoztatták a közönséget.

Közzgazdasági és pénzügyi hírek.

A Gschwindt-féle szesz-, élesztő-, likőr- és rumgyár részvénytársaság március 9-én megtartott rendes évi közgyűlése az 1939. évre részvényenként 40 pengő, hányadrészvényenként 8 pengő osztalék kifizetését határozta el. A szelvények március 11-től kezdve kerülnek beváltásra a részvénytársaság központi irodájában (IX., Ipar-u. 17.) és a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál.

A Salgótarjáni Középbánya Részvénytársulat igazgatósága megállapította az 1939. évi zárszámadásokat és elhatározta, hogy a március 19-ikére egybehívott rendes évi közgyűlésnek azt indítványozza, hogy osztalékul részvényenként 1,75 pengőt fizessenek. A társulat szociális terhe az elmúlt évben kerekén 4,7 millió pengő volt. Ez az összeg a közgyűlésnek javasolt adományokkal együtt 5 millió pengőre emelkedik. A társulat szenttermelését az elmúlt esztendőben jelentős beruházások révén nagymértékben kerekén 16 százalékkal fokozta. A vállalat és a tulajdonában lévő bányatársaságok szenttermelése 347 millió méterháza volt, ami több mint 1100 vagon munkanaponkénti átlagtermelésnek felel meg. Ebben az esztendőben sikerült elsősorban felülmúlni az utolsó békeév termelését, amelyben a társulat akkor még Magyarországhoz tartozó bányái évi 13 millió méterházával részesedtek.

A magyar Általános Hitelbank igazgatósága március 8-án tartott ülésében megállapította az 1939. évi üzleti mérlegét. Eszerint a nyereség- és veszteségszáma 6.417.179-26 pengő

Vetőmagszállítójától
államilag elismert, eredeti nemesített

ESZTERHÁZAI VÖRÖS TAKARMÁNYCUKORRÉPAMAGOT

5147

Közvetlen szállításra fenntartott saját készletünk elfogyott!

Herceg Esterházy Pál Hitbizományának Növénynemesítő üzeme, Eszterháza

KÉRJEN

nyereséggel zárul, szemben az előző évi 5.498.300-15 pengővel. Az 1939. üzletév tiszta nyeresége 943.830 pengő összegű leírások után és 2.256.300-15 pengő előző évi nyerség áthozat nélkül 4.166.879-11 pengőt tesz ki. 1938-ban a leírások összege 1.576.051-72 pengő, az előző évi 3.233.662-15 pengő nyereségáthozat nélkül mutakozó tiszta nyereség pedig 2.264.838 pengő volt. A nyereség felhasználására nézve az igazgatóság a március 19-ére egybehírvandó közgyűlés elé oly javaslatot fog terjeszteni, hogy a rendelkezésre álló összegből 1.242.600 pengő az 1939. évi osztalékszervevényeknek egyenként 1-50 pengővel leendő beváltására fordítsák, az osztalék és az igazgatóság jutalékának kiegyenlítése után fennmaradó nyereségből pedig a rendes tartalékalap 500.000 pengővel, az értékesítkesési tartalékalap 200.000 pengővel, az elismert vállalati nyugdíjpénztár 1.500.000 pengővel és a régi nyugdíjintézet 300.000 pengővel javadalmaztassák, míg a nyereségből ezután még mutakozó maradvány 2.591.961-68 pengő összegben az 1940. üzletév számlájára vitessék elő.

NYILTTÉR.

(E rovatban foglalkoztunk nem vállal felelősséget a szerkesztéséért.)

Államilag elismert eredeti nemesített **HATVANI SÖRÁRPA-, KÉKMÁK- és tavaszi TARBÚZA-VETŐMAG**

megrendelhető:

Hatvani Cukorgyár Rt. beruradalmának növénynemesítő üzeménél, HATVAN (Nagytelek)

Azok az előreláthatólag jelentékeny károk, amelyeket az őszi vetésben az idei abnormis téli időjárás okozott, nehéz kérdés elé állítják a gazdákat, amikor afelett kell dönteni, hogy a károsult vetést a tavaszon mivel pótolja. Ily körülmények között kétszeres jelentőséggel bírnak azok a termelési szerződések, amelyeket a Magyar Magtenyésztési T.-R. (Monori Mag) kínál borsó- és egyéb magvak termelésére, előre meghatározott javulási árák mellett. A borsó-szerződés feltételei egyébként a hivatalos vetőmag-egykéz, a Magyar Vetőmagkivitel R.-T. által egységesen nyertek megállapítást. Érdeklődőknek ügy ügyében készséggel nyújt felvilágosítást a Magyar Magtenyésztési R.-T., Budapest, VIII., Rákóczi-út 7.

Kihelyezünk **borsót és főzelékmagvakat** magtermelésre, szerződéses alapon, elsőrendű gazdaságokba. VAN WAVEREN & DE BRES N. V. magyarországi kirendeltsége, Budapest, 58. sz.

SZIVÓGÁZMOTOROK CSUTKA ÉS FA-TÜZELÉSRE. MOTOR ÉS GÉPGYÁR MARTOS ÉS HERZ Bpest, XIV. Erzsébetkirályné-útja 87.

A Gazdák Biztosító Szövetkezete egyedüli kimondottan agrárérdeket szolgáló biztosító-intézet. Gazda-alapítás. Kartelen kívül. (Tűz, jég-, állat-, élet- stb. biztosítás.)

TŐZSDE és KERESKEDELEM.

A gabonapiac helyzete.

Az árulások kenyeremagpiacán az üzletlenség hűsvét előtt egy héttel is változatlanul tart. Búzából és rozsából egyáltalán nincs termelői kínálat és a tőzsdén egyetlen kilogramm kenyérmagot sem adtak el e héten sem. A forgalom szünetelésének okai közismertek: az ország nagyrésztében az utak még mindig járhatatlanok és a gazdák a rendkívüli hosszantartó tél után fokozott óvatossággal hozzák csak piacra mezőgazdasági terményfeleslegeiket. A szokványbúza ára változatlanul 21-25, a minőségárúé 21-50 pengő, viszont a gazdák által vásárolt korpa és a takarmányliszt árát e héten az Árelenőrzés Országos Kormánybiztossága engedélyével métermázsánként 30 fillérrel emelték. Ezért a kevés piacra kerülő búzát a gazdák főként csereszüret formájában értékesítik. Búzáért, rozsert őrleményeket, kukoricát, esetleg takarmányröpát szereznek be, hogy a rendkívüli tének takarmányozási szempontból még megoldásra váró problémáin könnyítsenek.

A nemzetközi gabonapiacokon lényegesebb árváltozás nem volt. Chicagóban a májusi búza 102, a júliusi 100 cent. A kukorica májusra és júliusra egyaránt 56 cent. A májusi és júliusi rozs 66 cent. A winniepegi gabonahatáridős piacon a májusi és a júliusi búzát 88 centtel kötötték. Newyorkban az őszi kemény búza 124 cent volt bushelenként. Buenos-Ayresben későbbi határidőre ismét emelkedtek a búzaárak. Márciusra 7-30, áprilisa 7-40, májusra 7-62 pezoval adtak el tételleket.

A rozsziac — mint már említettük — eseménytelen. Sem a Nyírségből, sem Pestmegyéből nincs kínálat és a hivatalos tőzsdéi jegyzék — 16-75 pengő — csak névleges. A Nyírségben a feleslegék lejelentékenyebb részét már vagy felfőzték, vagy feltakarmányozták, Pestmegyében pedig ügylátszik kisebb volt a termés, mint hitték.

Az árpiacokon csak sörminőségű áruból volt némi kínálat a Kisalföldről. Néhány kocserakomáy elkelt a legmagasabb, 22-85 pengős egységárban, a sörgyárak és malátaüzemek azonban megközelítően sem tudták fedezni szükségleteiket a csekély kínálat következtében. A takarmányárpa ugyancsak üzletlenség. Termelői kínálat már hosszú hetek óta nincs, a sörárpa osztályozásakor fennmaradó takarmányminőséget pedig a sörgyárak saját állatállományuk részére tartálékolják. A takarmányárpa 18-55 pengős árjegyzése tehát ugyancsak névleges.

A kukoricapiacokon az utóbbi hetek élénk üzleti tevékenysége után némileg megecsappant a forgalom. Mind a fővárosi szükséglet, mind a fontosabb géppontokon lévő ipari hízaladák szükséglete pillanatnyilag fedezve van, úgyhogy a komolyabb kereslet alábbhagyott. Ez a körülmény néhány filléres olesőb-bodást okozott. Kétségtelen tény ezzel szemben, hogy valamennyi takarmányozási cikk közül a kukorica az egyetlen, amelyből jelentős mennyiségek állnak rendelkezésre és így a kereslet megecsappanása előreláthatóan csak időleges. Az időjárás valamelyes javulásával egyébként a Nyírségben — Szabolcs, Szatmár vármegyékben — most kezdik bontani a göréket és rövidesen sor kerül Keletmagyarországon a kukorica morzsolására is. A kereslet ezen a vidéken az élénk kínálat következtében zökkenés nélkül nyer kiegészítést. Az azonnali szállítási kukorica árával szemben későbbi határidőre az árak még mindig jelentékenyen drágábbak. Áprilisa a tiszai kukorica 22-20, az egyéb 21-80, májusra a tiszai 23-20, az egyéb 22-80, júniusra a tiszai 23-60, az egyéb 23-30 pengő budapesti paritásában.

A zabpiacokon márciusban a paritásos egységár 20-85 pengő, amely áprilisban 20 fillérrel emelkedik 21-05 pengőig. Szokványáruból a kínálat jelentéktelen, viszont a gazdakézen lévő vetőminőségek most kerülnek majd a piacra. Különösen a Dunántúlon sikerültek a minőségek, úgyhogy innen várható majd a kínálat megindulása.

Állatpiaci szemle.

Előző jelentésünkben rámutattunk arra, hogy a sertés-kínálat nagy mértékben esőkken és ezért a budapesti piacon is emelkedtek az árak. Jelentésünk hetében a kínálat tovább esőkken, ez pedig különösen a esütőrtői sertésvásáron további áremelkedést eredményezett. Jellemző a helyzetre, hogy különösen a szedett sertés ára emelkedett jelentékenyen, úgyhogy az elsőrendű szedett sertésért 1-27-1-30 pengőt fizettek elősúly kg-kint, míg a nehéz uradalmi zsirsertéseket 1-24-1-26 pengőért értékesítették. Általában véve úgy látszik, hogy a kínálat még tovább esőkken, mert kivitelre is hétről-hétre kevesebb sertést jelentenek be. A szedett sertés iránt azért mutakozott erősebb kereslet, helyesebben azért emelkedett a szedett sertés ára a nehéz zsirsertés ára fölé, mert a szedett sertéseket a kicsinyben árusító hentesek vásárolják, akik üzleteikben az alacsony maximált zsírár következtében inkább megtalálják számításukat a kevesebb zsír és több húst jelentő szedett sertéssel, mint a nehéz zsíros uradalmi zsirsertéssel, annál is inkább, mert ez utóbbinak a húsa kevesebb ízletes. Mindenesetre egészségtelen állapot az, hogy a magas kukoricaárak mellett a nehéz zsirsertés ára

alacsonyabb, mint a könnyebb, kevesebbé hízott sertésé. A kivitelre bejelentett sertések most természetesen gyorsan beosztásra kerülnek, azonban a kínálatot ez a tény sem fokozza.

A marhapiacokon lényeges változás nem történt. Továbbra is rendkívül élénk a kereslet a húskivitelre alkalmas mustarmarhák iránt, ugyancsak élénken keresik a németországi, illetve olaszországi viszonylatra alkalmas hízott marhákat. Értesülésünk szerint illetékes körök megfontolás tárgyává teszik, hogy olaszországi viszonylatban a nagyobb útiapadó áthidalása céljából térítést nyújtsanak. Valószínű, hogy a közeli napokban döntést történik.

A Külkereskedelmi Hivatal piaci helyzetjelentése.

1940 március 13.

Baromfi. Az előrehaladott időnek megfelelően a csekély piaci felhozatal nagyobb részét magasan a minimális árak felett, a belfogyasztás részére vásárolják, amely körülmény hatással van kivitelünk alakulására is. Exportunk Németországba, Angliába és Olaszországba, valamint kisebb tételekben Svédországba és Svájcba irányul. Előreláthatóan már a közeljövőben nagyobb mennyiségű vágott baromfit tudunk elhelyezni Franciaországban is. Az érvényben lévő minimális exportárak elősúlyban kg-kint a következők: csirke 1-35, tyúk 1-02, liba 1-—, kacska 1-12, pulyka 1-15, gyöngyös 1-31 pengő.

Tojás. Tojáskivitelünk egyelőre még nem indult meg minden viszonylatban. A kiszállításra kerülő mennyiségek legnagyobb része Németországba irányul. Svájci kivitelünk néhány vagonra szorítkozik. Az Országos Tojáskereskedelmi Bizottság által megállapított minimális ár folyó hó 7-től 1-40 pengő kg-kint.

Libamáj. További intézkedésig a belföldi piacon a következő libamájárak fizetendők (piacon átvéve): válogatott extra (600 g-on felül) 8-20, extra (500-600 g közötti) 7-70, Ia (450-500 g közötti) 7-30, IIa (300-450 g közötti) 5-70, IIIa (300 g alatti) 3-10 pengő kg-kint.

Toll. A tollpiaci felhozatal csekély. Az átvételi árak az irányáraknál mindenütt magasabbak. Kiszállításaink lassú ütemben folynak. Irányárak: Iaa Rúpfi 7-—7-20, Ia Rúpfi 5-—5-20, IIa Rúpfi 3-80-4-—, IIIa Rúpfi 2-50-2-60, hízott toll 3-85-4-—, Ia fosztott toll 5-20-5-30, IIa fosztott toll 2-90-3-—, Ia pehely 11-40-11-50, IIa pehely 8-50-8-60, fehér kacska 3-85-3-90, szürke kacska 2-10-2-20, tarka csirke —27-—35 pengő kg-kint.

Termény- és takarmányfélék.

Gabonneműek. (A Budapesti Áru- és Értéktőzsde hivatalos árjegyzése.) 1940 március 14. I. Készárú. Az árak budapesti paritásában, 100 kg-kint, készpénzben, aranypengő értékben, azonnali szállítandó árura vonatkozóan. Búza 77 kg-os 20-25, 78 kg-os 20-75, 79 kg-os 21-05, 80 kg-os 21-25, rozs, pestvidéki 16-30-16-55, más származású 16-50-16-75, sörárpa 20-60-20-85, elsőrendű 21-60-21-85, kiváló 22-60-22-85, takarmányárpa, elsőrendű (65-66 kg-os) 18-30-18-55, középminőségű 17-80-18-05, zab, középminőségű 20-60-20-85, kukorica, tisztántúli állomásokról 21-40-21-55, egyéb állomásokról 21-25-21-35. A készárúpiacokon kötött tényleges ügyletek. Kukorica: 150 q budapesti paritásában (Szatmár megye) 21-50; 150 q budapesti paritásában, áprilisa 21-75; 300 q budapesti paritásában, májusra 22-80.

Lisztpiac. (A Budapesti Lisztárjegyző bizottság árjegyzése.) 1940 március 14. Az árak aranypengőben, 100 kg-kint, a szokásos malmi feltételekkel, helyt Budapesten, legalább 60 zsákra értendők. Búzaliszt: búzadara 38-74-39-74, 0gg. 0g. 0f 37-74-38-74, egységés búzakenyérliszt 32-36-33-36, sötét búzaliszt 25-36-26-36, fehér rozsliszt 28-15-29-90, rozskenyérliszt 22-15-23-90 P.

Budapesti abraktakarmánypiac. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete gabonaszaktályának jelentése.) 1940 március 15. Árak métermázsánként, kiesinyben, Budapesten: árpkorpa 13-25, borsóhéj 18-25, búzakorpa 14-50, napraforgópogácsa 14-—, lenmagpogácsa 16-—, tökmagpogácsa 16-—, kókuszpogácsa 14-50, repecpogácsa 11-—, szárfított repszület 12-60, rozskorpa 14-50, búzatakarmányliszt 17-05, melász 10-—, halliszt 45-— P.

Balatonai halliszt. (A Balaton Halászati R.-T. jelentése.) 1940 március 11. A balatonai halliszt Siófokon vagy Fonyódon métermázsánként 42-— pengő.

Különféle termények és vetőmagvak. (A Budapesti Áru- és Értéktőzsde árjegyzése.) 1940 március 14. Az árak budapesti paritásában, a *-gal jelöltek ab feladóállomás, 100 kg-kint, készpénzben, aranypengő értékben, azonnali szállítandó árura vonatkozóan. Köles fehér 37-—40-—, vörös 35-50-36-50, egyéb 33-50-34-—, kék mák* 140-—145-—, borsó, sterilizált*, Viktória 55-—60-—, zöld (expressz) 45-—48-—, lenese, sterilizált*, nagyszemű 36-—47-—, középsemű 27-—33-—, küsszemű 23-—26-—, bab*, fehér szokvány, dunai 30-30-31-25, dunántúli 29-25-29-75, felsőmagyarországi 29-25-29-75, gömbölyű fűrj 33-—35-—, hosszú fűrj 33-—35-—, barna 31-—35-—, tarka 26-50-28-—, lucerna, nyers, arankás* 235-—255-—, ólomzárólt fehérbárcás, legalább 10 q ab Budapest 300-—305-—, bíborheremag nyers, arankás* 145-—168-—, ólomzárólt fehérbárcás, legalább 10 q ab Budapest 205-—215-—, bíborheremag* 80-—85-—, muharmag* 46-—50-—, búkköny* tavaszi 42-—45-—, szöszös 54-—60-—, csillagfűrt, fehér, laposmagú* 21-—22-—, finom búzakarpa zsákosztul 14-10-14-35, 8-as búzaliszt, zsakostul 16-30-17-05. A készárúpiacokon kötött tényleges ügyletek. Muharmag: 20 q minta szerint, ab dunántúli állomás 46-—; 20 q, 20 q minta szerint, ab Szeged és ab Budapest 52-—. Csillagfűrt: 75-100 q laposmagú, ab Nyírség 22-—. Lucernamag: 12 q fehérbárcás, ab állomás 305-—. Lóheremag: 15 q fehérbárcás, ab dunántúli állomás 208-—; 8 q minta szerint, 16vaj paritásában 170-—; 43 q minta szerint, ab Nagysurány 170-—; 16 q minta szerint, ab Nagysurány 138-—; 15 q minta szerint, ab állomás 165-—; 21 q minta szerint, budapesti paritásában 158-—; 12 q II. osztályú, minta szerint, ab állomás 80-—.

Magpiac. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete magosztályának jelentése.) 1940 március 14. A kedvezőbbre fordult időjárás a gazdákat vetőmagszükségletük fedezésére ösztönözi

OLYAN.

munkásgazda, munkással; u. 67, mezőgazdasági József József (aratás, csatorna, Tóth János (Nógrád m.), sa, újfelhőti verés folytán menyes iparost keresnek, Nagy Sándor, milyen mező- szentlőrinc, tejjgazdasági ves gazdasági kedést keres; u. p. Kajár eskolát vég- u. p. Szeci- idénymunkát q búza, havi hónapra 9 q zsef munkás- gyobb számú (L. oszt. férfi havi 140 kg elmezés). zsgája. Felső- március 10-én miniszter kép- felsőházi tag 32 gazdafiú bizonyosgot rgalmáról. Az ai, a szabad- nagy tetszésre vizsgálatos, te volt, a leg- munkájáról, mesak szóval, vizsgázott 32 sági kiállítás

vándorgyűlése. vándorgyűlést községbe érke- Föbián János Sándor tanuló tatabázi hősök majd az iskola ra. A vándor- dított. Súlydi álnéző József, Czorn György szedés jelenet- János, Zámbo- k szerepeltek szülei ebédn alkalommal a kál szórakoz-

i hírek.

rumgyár rész- vi közgyűlésé andrészyvenen- A szelvények szvényitársaság Pesti Magyar

március 8-án év mérlegét. 179-26 pengő

OT EN

és ez főként olyan magfélések forgalmában nyilvánult meg, amelyek most kerülnek vetésre, vagy a fagykár okozta hiányok pótlására szolgálják. A lucerna- és a lóheremag forgalma csendes, a tözsdén csupán kisebb tételek cseréltek gazdát, általában változatlan áron. Érdeklődés mutatkozik a bíborheremag iránt is. A búkkönyök közül a tavaszi búkkönyvet változatlanul keresik, a szőszbúkkönyv irányzata lanyha üzletmenet mellett tartott. Ugyancsak keresik vetési célokra a fehér- és vöröskölest is. A hüvelyesek piacán főként a Viktória-borsó iránt mutatkozik érdeklődés és az irányzat megszilárdult, az expresszborsó irányzata gyengébb forgalom mellett tartott. Ugyancsak élénk kereslet tárgya a takarmányrépamag, az irányzat erősen szilárd. A mák ára változatlanul tartott maradt. Árak helyi vidéki vasútállomáson 100 kg-kint minőség szerint: lucernamag, nyers, arankás 240—260—, fehérbárcás, budapesti paritásban 300—310—, lóheremag, nyers, arankás 145—168—, olomzárólt, budapesti paritásban 205—215—, bíborheres 80—86—, szőszbúkkönyv 54—60—, tavaszi búkkönyv 42—44—, köles, fehér, budapesti paritásban 37—40—, vörös, budapesti paritásban 35—50—36—50, csillagfürt, fehér, laposmagú 21—22—, borsó, sterilizált, Viktória 55—60—, expressz, sterilizált 45—48—, lenese, nagy, sterilizált 36—47—, közép, sterilizált 27—33—, kicsiny, sterilizált 23—26—, dunai szokványbáb 30—50—31—25, gömbölyű fűribab 33—35—, uradalmi kék mák 140—145— P.

Budapesti takarmányvásár. (Budapesti székesfőváros vásárgazdaságának jelentése.) 1940 március 12. Árak méter-mázsánként pengőben: rétszéna Ia 9-50—10-10, IIa 8—9—, IIIa 6-80—7-75, lucernaszéna 12—12-10, rozsszalma 4—4-20. A felhozott 46 kocsi takarmányból 34, a 12 kocsi számból 10 kocsival kelt el.

Budapesti préselttakarmány árak. (Budapest székesfőváros vásárgazdaságának jelentése.) A jöszefvárosi pályaudvaron március 4-én és 11-én jegyzett nagykereskedelmi árak: rétszéna Ia 10—11—, IIa 9-60, lucernaszéna 12—13—, lóhereszéna 12— P q-kint.

Állatok és állati termékek.

Budapesti vágómarhavásár. (Budapest székesfőváros vásárgazdaságának jelentése.) A március 14-én megtartott vágóállatvásárra felhajtott vágómarhák: bika, Ia 84, IIa 85, IIIa 12, ökor, Ia 12, IIa 719, IIIa 57, tehén, Ia 57, IIa 760, IIIa 195, bivaly IIIa 9, összesen 1990 darab. A vásár irányzata lanyha volt. Eladatlanul visszamaradt 271 darab. Március 8—14-ig közvetlen a vágóhidra 879 szarvasmarha érkezett —24—1-04 pengős kg-kinti becsélt áron. Árjegyzés elősúlyban: bika, magyar Ia —58—60, IIIa —53, tarka Ia —71—75, IIa —58—70, IIIa —42—56, ökor, magyar Ia —62—78, IIIa —40—54, tarka, kivételesen 1-02, tarka, Ia —60—89, IIIa —38—54, tehén, magyar, Ia —74, IIa —60—71, IIIa —48—50, tarka, Ia —74—82, kivételesen —88, IIa —54—73, IIIa —37—53, bivaly —14—26, növedék —40—73, kicsontozni való —14—36 P kg-kint.

Budapesti borjúvásár. (Budapest székesfőváros vásárgazdaságának jelentése.) 1940 március 14. Felhajtás 650 darab szopós borjú, mind elkelt. A vásár vonatolt volt. Árjegyzés elősúlyban: Ia —88—94, IIa —76—87, IIIa —64—75 P kg-kint.

Tenyészmarhák és jármosok. (Magyar Mezőgazdák Állattérkéskészítő R.-T. jelentése.) 1940 március 14. Árak: Ia belföldi jármosökor és beállítani való tinó (tarka) 580—650 kg-os —70—75, Ia belföldi jármosökor és beállítani való tinó 500—580 kg-os —62—70, Ia belföldi jármosökor és beállítani való tinó (fehér) —70—75, 1 1/2 éves iszö —66—72, 1 1/2 éves tinó —68—72, fiatal frissfejős tehén —80—95 P kg-kint.

Juhárak. (A Magyar Mezőgazdák Állattérkéskészítő R.-T. jelentése.) 1940 március 14. Exportra páronként 80 kg feletti prima minőségű ürű, gyapjúval —65—70, exportra 80 kg feletti anyabirka —55, tenyészanyajuh, fésűs —60—70 P kg-kint, darabonként 3 kg súlylevonással. Belföldi ürű, I. osztályú —48—56, belföldi anyajuh és II. osztályú ürű —36—46, belföldi bárány (10—12 kg-os) —40—56 P kg-kint.

Budapesti sertésvásár. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete sertéstelepiének jelentése.) 1940 március 15. A csütörtöki ferencvárosi nyílt és zárt vásárra a felhajtás 2442, ebből angol 895 darab volt. Eladatlan nem maradt. Élénk irányzat mellett a következő árakat jegyezték: prima urasági 1-25—1-28, prima szedett 1-20—1-30, közép 1-10—1-16, könnyű jobb —94—1-04, könnyű silány —90—96, öreg urasági 1-10—1-19, öreg szedett —90—1-06, angol sonkamalac Ia 1-16—1-25, IIa 1—1-10, hús 1-68—1-76, zsír 1-68—1-72, szalonna 1-67, hasított felsértés 1-50—1-68 P kg-kint. A beállítani való sovány sertés 50—60 kg-os súlyban —90—1-02 P kg-kint. Pénteken, nemzeti ünnep miatt nem volt vásár.

Budapesti lóvásár. (Budapest székesfőváros vásárgazdaságának jelentése.) A március 14-én tartott heti lóvásáron a forgalom lanyha volt. Felhajtottak 534, eladtak 239 darabot. Árak: csikó 55—, igás kocsi (nehéz nyugati fajta) 500—900—, igás kocsi (könnyű nyugati fajta) 310—600—, alarendelt minőségű ló 70—300—, vágóló 50—360— P darabonként. Fővárosi vágóra 51, vidéki vágóra 32 darabot vásároltak.

Vidéki állatvásárok. (Az OMGE ártudósító osztályának jelentése.) A multheti vásárok a melegebb idő és javuló útviszonyok következtében valamivel élénkebbek voltak és különösen a hét vége felé volt nagyobb az érdeklődés. Egyes vásárokról elég jelentős volt a felhajtás, bár még nem érte el a más években szokásos mértéket. Amennyiben a tavaszi időszak tartós lesz, úgy az elkövetkező vásárok élénkítésére lehet számítani. A legutóbbi vásárokról a következő jelentések érkeztek: (Az árak után zárójelben közöljük a felhajtott mennyiséget.) Pécs (Baranya megye) március 3: igás ökor 45—70 (210), tehén 62—75 (120), növedékmarha 52—65 (75), választott borjú 50—65 (200), beállítani való süldő 75—85 (580), választott malac 110—120 f kg-kint. Könnyű igásló 200—400, nehéz igásló 300—800, juh 15—20 P darabonként. Akasztó (Pest megye) március 4: igás ökor 65—72, tehén 58—80, beállítani való süldő 85—100 f kg-kint. Választott malac 12—20, könnyű igásló 250—400 P db-kint. Az ökor és a ló iránt élénk, a tehén iránt mérsékelt, a sertés iránt gyenge volt a kereslet. Bonyhád (Tolna megye) március 4:

tehén 50—65 (200), növedékmarha 50—55 (150), választott borjú 40—60 (30), beállításra való süldő 50—60 (300) f kg-kint. Választott malac 10—15 (100), könnyű igásló 200—300 (300), nehéz igásló 500—800 P db-kint. A sok hó miatt a vásár gyenge volt. Nova (Zala megye) március 6: igás ökor 60—65, választott borjú 52—60 f kg-kint. Tehén 150—300 (150), növedékmarha 150 (70) P db-kint. Kaposvár (Somogy megye) március 6: igás ökor 60—75 (50), tehén 50—60 (120), növedékmarha 50—75 (80), választott borjú 60—70 (100), beállításra való süldő 65—95 (80) f kg-kint. Választott malac 7—15 (150), könnyű igásló 180—450 (120), nehéz igásló 300—550 (200) P db-kint. Juh 40—48, bárány 65—100 fillér kg-kint. A vásár eleinte lanyha, később élénkebb volt. Székesfehérvár (Zemplén megye) március 6: ökor 70, beállítani való süldő 90 f kg-kint. Tehén 150—400, választott malac 5—6, könnyű igásló 200—500 P db-kint. Gyoma (Békés megye) március 7—8: igás ökor 45—65 (40), tehén 50—60 (500), növedékmarha 50—55 (80), választott borjú 55—60 (80), juh 50 f kg-kint. Választott malac 5—7 (900), könnyű igásló 150—500 (650) P db-kint.

Tej- és vajpiaci szemle. Hazánkban március 9-ig terjedő héten a megelőző héthez viszonyítva 10%-kal kevesebb tejet szállítottak a tejüzemekbe. Budapesten a tejfogyasztás 3%-kal csökkent. A múlt év azonos hetéhez viszonyítva a tejüzemekbe 3%-kal több tejet szállítottak és a székesfőváros fogyasztása is 6%-kal emelkedett. A tejszállítás arányában még mindig bizonyos eltérések mutatkozik az összehasonlítást képező időszak aránytalansága miatt. Dániában a vajtermelés lassan emelkedik. A hivatalos árjegyzés változatlanul 270 K. Franciaországban nagy felesleg nyomja a piacot. Norvégiaiban a vajtermelés a megelőző évekhez képest nagy, a kereslet nyugodt, az árak tartottak. (T. Z.)

Tej és tejtermékek. (Budapest székesfőváros vásárgazdaságának jelentése.) A nagyvásártélepen és a vásárcsarnokokban 1940 március 4—9-ig jegyzett árak aranypengőben. Teljes tej (kicsinyben) literje —32, lefőzött tej (kicsinyben) literje —10—12, tejszín (kicsinyben) literje 2-20—2-40, tejföl, literje 1—1-10, édes tejszínből készült teavaj (tömb) kg-ja 3-30—3-50, pasztőrözött tejszínből készült teavaj (tömb) kg-ja 3-70—3-80, főző vaj kg-ja 3-10, tehéntúró kg-ja —90, sovány tehéntúró kg-ja —56—60, juhtúró kg-ja 1-60—1-90, Trappista sajt kg-ja, zsíros 2—2-40, sovány 1-30, Ementáli sajt kg-ja 2-80—3-20 P. A forgalom közepes, az árak változatlanok.

Baromfi és tojás. (Budapest székesfőváros vásárgazdaságának jelentése.) A nagyvásártélepen és a vásárcsarnokokban 1940 március 4—9-ig jegyzett árak kg-kint aranypengőben. Elő baromfi. Csirke, rántani való 2—2-40, sütni való 1-80—2-10, tyúk 1-40—1-60, ruca, hizott 1-90—2—, liba, hizott 1-70—2—, pulyka 1-70—2—, Leölt baromfi: tyúk Ia 1-40—1-80, IIa 1-20—1-50, csirke, rántani és sütni való Ia 1-90—2-90, IIa 1-20—2—, ruca, hizott, Ia 1-90—2-20, IIa 1-30—1-65, liba, hizott, Ia 1-70—2-10, IIa 1-50—1-90, libamáj, kicsinyben, nagy 6—10—, kicsi 3—6—, pulyka, hizott, Ia 2—2-20, IIa 1-30—1-60. A forgalom közepes, az árak csökkentek. Tojás, ládaárú, eredeti 1-70—1-82, kioivasva 1-80—1-90. A tojásforgalom közepes, az árak ingadoznak.

Különfélék.

Zöldség és gyümölcs. (Budapest székesfőváros vásárgazdaságának jelentése.) A nagyvásártélepen és a vásárcsarnokokban 1940 március 4—9-ig jegyzett árak q-kint, aranypengőben. Zöldség: Sárgarépa, Ia 20—24—, IIa 15—20—, petrezselyem Ia 75—100—, IIa 62—80—, zeller, Ia 35—40—, IIa 25—36—, karalábé 20—36—, vöröshagyma, makó 13-50—15—, közönséges, Ia 10—13—, IIa 9—10—, csemege kék 20—25—, fokhagyma, Ia 20—30—, IIa 10—20—, cékla, Ia 20—26—, IIa 12—20—, fejeskáposzta, Ia 42—50—, IIa 30—46—, kelkáposzta, Ia 42—70—, IIa 35—60—, vöröskáposzta, Ia 50—70—, IIa 30—50—, torma, nemesített, Ia 70—80—, IIa 40—60—, erős 25—30—, burgonya, Gullbaba 12-30, ósi róza 11-60, Ella 11—11-05, Krüger 9-80, Wohltmann 9-80, champignon gomba, Ia 320—360—, IIa 260—320—, fekete retek, Ia 20—30—, sóska, melegágyi 300—450—. A forgalom közepes, az árak ingadoznak. Gyümölcs: Alma, elsőrendű, nemes fajta, Ia 70—130—, IIa 50—70—, másodrendű, nemes fajta, Ia 55—75—, IIa 40—55—, közönséges, válogatott, Ia 50—65—, IIa 35—50—, dió, héjas 100—115—. A forgalom közepes, az árak ingadoznak.

Egyéb mezőgazdasági termények és termékek. (Budapest székesfőváros vásárgazdaságának jelentése.) A nagyvásártélepen és a vásárcsarnokokban 1940 március 4—9-ig jegyzett árak aranypengőben. Paprika, csemege édesnemes 4-20, édesnemes 3-80, félédes gulyás 3-20, róza 2-80, erős 1-50—1-60 P kg-kint. Méz, pergetett 160— P q-kint.

Budapesti vadpiac. (Budapest székesfőváros vásárgazdaságának jelentése.) A vásárcsarnokokban 1940 március 4—9-ig jegyzett árak aranypengőben: Szarvascomb 2-40—2-80, őzcomb 2-40—2-80, vaddisznócomb 2-40 P.

Budapesti halpiac. (Budapest székesfőváros vásárgazdaságának jelentése.) A nagyvásártélepen és a vásárcsarnokokban 1940 március 4—9-ig jegyzett árak kg-kint, aranypengőben. Ponty, élő, nagyság szerint, nagyban 1-60—2—, jegelt, nagyság szerint, nagyban 1-40—1-60; harcsa, élő, nagyság szerint, kicsinyben 2-40—5—, jegelt, nagyság szerint, kicsinyben 2—4— P.

Szesz. Az egvedárúságnál az összes szeszféleség forgalma rendes keretek között mozgott és az árak nem változtak.

Gyümölcspálinka. A gyümölcspálinkapiacra e héten különösen borpárlatban élénk volt a kereslet, a borárak drágulása folytán szilárd volt az irányzat, emelkedő áron. A törkölypálinka 3-80—3-90, a seprőpálinka 3-80—3-90, a szilvium 4—4-20, a barackpálinka minőség szerint 5-70—6—, az eperpálinka 4-20—4-46, a borpárlat magasfokú 5-60—5-80, alacsonyfokú 5-40—5-50, avinálási célokra 3-50—3-60 pengőig terjedő áron kelt el 10,000 literfokonként III. táblázat szerint + 3% forgalmiadó.

Országos állatvásárok. 1940 március 18-tól 24-ig. Nem egyszer megtörténik, hogy valamelyik vásárt különféle okok miatt nem tartják meg. Ajánlatos ennélfogva az illető község előjárásához fizetett válaszkérdést intézni, hogy tartanak-e vásárt és hogy állatfelhajtás lesz-e? Március 18-án:

Apc, Balony, Bátaszék, Bogdása, Esztergom, Fehérgyarmet, Győr, Hajdúszoboszló, Hegykő, Ipolyság, Isztimér, Izsák, Kaloesa, Kálcs, Királyhelme, Kiszvárd, Kocsola, Kumbaja, Lelesz, Lovasberény, Mátészalka, Mezőkövesd, Moson-szentjános, Nagyszőlős, Ózora, Ökörmező, Ósi, Pásztó, Nagysurány, Nagyszőlős, Ozora, Ökörmező, Ósi, Pásztó, Perbete, Putnok, Salgótarján, Sárkeresztúr, Sátoraljaújhegy, Siklós, Somlóvásárhely, Sümeg, Szekszárd, Szenc, Szendrő, Szulok, Talaborfalu, Taracköz, Zirc. Március 19-én: Abony, Babocsa, Becsehely, Bélapátfalva, Böhönye, Csesztreg, Jánosháza, Kaptalanóti, Kövesliget, Pásztó, Pellérd, Sármedgy, Szentpéterúr, Szerednye, Tompa, Vágfarkasd, Zákány. Március 20-án: Abaújszántó, Bak, Bős, Feketeardó, Hajdúnánás, Hőgyész, Kálló, Nagymagyar, Nyíradony, Nyírmada, Olaszliszka, Pered, Pereg, Somogyoszob, Újmalomsók, Új, Zalaszentgrót. Március 21-én: Alcsút, Csökölly, Garamnádás, Győrszentmárton, Magyarmező, Nagypécsegy, Naszvad, Nemesvid, Óriszentpéter, Pölske, Püspökkládány, Rajka, Rum, Süttő, Szentgotthárd, Szepsi, Szőlőgyötrök, Szolva, Zalaapáti. Március 22-én: Aszód, Békés, Kálmánca, Mikószéplak. Március 23-án: Patca. Március 24-én: Füzesgyarmet, Nemesdéd, Tiszaföldvár.

A Gazdák Biztosító Szövetkezete egyaránt biztosítja úgy a nagy-, mint a kisbirtokoságnak. (Tűz, jég, állat, élet stb. biztosítás.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

B. Á. A juhok tüdőfégessége (szőrféregkórja) elleni védekezés módját részletesen ismertette Kotlán Sándor dr. egyetem tanár „A juhok tüdőfégességének jelentősége és orvoslása” című cikkében a „Köztelek” 1938. évi 1—2. számában. M. R. dr.

BELVÁROSI PENSIO

Tulajd.: cs. Mátyás E.-né, Budapest, IV., Veres Pálné-utca 18., télemelet, Apponyi-térnél. Telefon: 383-565. Központi híre, hideg-meleg folyóvíz. Dícsis konyha is. Úri társaság. 5101

Kertészüveg üvegtetőcserép

drótbetétes üveg, paullás és istálló megvilágításához.

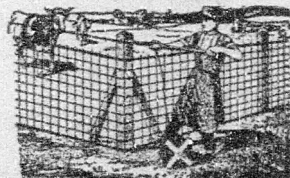
Ifj. Weiss Gyula

Budapest, V., Vadász-utca 29. szám. Telefon: 110-114* 2435 „Üvegház”

A Gazdák Biztosító Szövetkezete a magyar gazdasági társadalom alapítása. Kartelen kívül. (Tűz, jég, állat, élet, stb. biztosítás.)

OLCSÓ KERÍTÉS

Kérjen

árjegyzéket!

HAIDEKKER-HUNGÁRIA
Budapest, Andrassy-út 215

ÚJDONSÁGI!

A »Falu« magyar gazda- és földműves szövegség kiadásában most jelent meg:

A szántóföld okszerű művelése, kapcsolatban a talaj életével, vízgazdálkodásával és a magyar klímával

Marschall Ferenc dr. előszavával írták: Fehér Dániel dr., Kogutowicz Károly dr., Kreybig Lajos dr. és Manninger G. Adolf.

ÁRA 8— PENGŐ.

Megrendelhető a »Patria« nyomda könyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-út 25.

Az összeg előzetes beküldése mellett portómentesen szállítjuk, utánvételt 1— pengővel drágább.

Csépléshez, gőszántáshoz, kazántüzeléshez, házfűtéshez

Tatai szén és brikett

MAGYAR ÁLTALÁNOS KÖSZÉNBÁNYA RÉSZVÉNYTÁRSULAT
Budapest, V., Zoltán-u. 2.

167.122/1940. szám.
VIII. 2. ügyosztály.

Haszonbérbeadási hirdetemény.

A Magyar Királyi Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium (Budapest, V., Bathory-utca 12., III. 20. VIII. 2. ü.-o.) 1940. évi március hó 29-én déli 12 órakor zárt ajánlatú nyilvános versenytárgyaláson haszonbérbe adja 1940. évi október hó 1-től kezdődő 12 gazdasági évre az alább felsorolt közalapítványi birtokokat:

1. Baranya vármegye Mágócs községének határában fekvő mintegy 187 kat. holdas Györgypuszta.
2. Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye Erd községének határában fekvő mintegy 59 kat. holdas ingatlan.

Biztosítékul katasztrális holdankint (2) kettő pengő fizetendő be az általános feltételek mellé csatolt (10.327. sz. Nemzeti Hitelintézet R.-T. uradalmi letétszámlára Budapest) csekklapon, az összeg rendeltetésének feltüntetése mellett. A feladóvevény az ajánlat mellé csatolandó.

A részletes versenytárgyalási és haszonbérleti szerződési feltételek közül a mágócsi birtokra vonatkozóak a lengyel kir. közalapítványi erdőhivatalnál, mindkettőre vonatkozóak pedig a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium VIII. 2. ügyosztályában a hivatalos órák alatt megtekinthetők és 5 pengő ellenében megvehetők.

Ugyanott a részletes felvilágosítások is megadhatók. Kishaszonbérleti ajánlatok csak abban az esetben vétetnek figyelembe, ha az ajánlattevők akár az Országos Földhivatalhoz, akár az Országos Központi Hitelszövetkezet kötelekében álló földhaszonbérleti szövetkezetbe tömörülnek. Az ajánlatot már a versenytárgyalásra a fentiek szerint megalakult szövetkezetnek kell tennie.

Budapest, 1940. évi február hó.

5112

M. Kir. Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium.

Közismert lesz cége, ha lapunkban hirdet!

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület Üzemi és Számtartási Osztálya

Budapest, IX., Köztelek-u. 8. Telefon: 181-040

Az üzemi és számtartási osztály a mai gazdasági helyzetre való tekintettel fokozottabb tevékenységet kíván a gazdaságközönség érdekében kifejezni és a hozzáfutóknak üzemi, számtartási és egyéb vonatkozású kérdésekben is megbízható szaktanácsot s útbaigazítást ad.

A három évtizede fennálló számtartási osztály jelentős eredményekre hivatkozhatik, nemcsak a számtartás elterjesztése, fejlesztése, egyöntetűvé tétele céljából végzett munkájával, hanem különösen azért, hogy a nagyobb gyakorlatot és tudást igénylő számadási lezárásokat végzi, zár számadásokat (mérlegeket) készít, amellyel a tényleges jövedelem alapján való igazságos adóztatást és a gazdára minden esetben sérelmes becslés alapján való megadóztatás elkerülését éri el. Azokban a gazdaságokban, amelyek eddig rendszeres számadást nem vezettek, a számtartási osztály vállalja számadás felfektetését, az évközi számadás vezetésének irányítását, a felülvizsgálatot, a felülvizsgált és általa irányított számadásokból a zár számadás elkészítését és hitelesített alakban való kiadását, a társtulajdonosok közötti és a hatóságokhoz (árvaszek, stb.) benyújtandó, valamint minden más számadás és elszámolás készítését, felülvizsgálatát, részesei arányok pártatlan kimutatását, feltételek végzését, értékelését, adóügyi és egyéb könyvvizsgálatoknál szakértői és ellenszakszerű kiküldését, a gazdaság állandó felügyeletét és ellenőrzését.

Üzemi kérdésekben felvilágosításokkal szolgál, üzemi terveket készít, becsléseket végez, szakértőként eljár a bírósági és magánfelek felkérésére, akár peres ügyekben, akár bérlet-átadás, átvétel, örökösödési osztályi elkészítésénél, vagy bármely gazdasági üzemi természetű ügyben. Birtok-, bérlet-átadásnál, átvételnél elvállalja az elő- és holtfelszerelés felkutatását, becslését.

Vasúti fuvarlevelek és gyógytári vények díjszámításának a felülvizsgálását, a túlfizetés visszafizetésének készítését.

Ingatlanforgalmi osztályunk kizárólagos megbízás alapján vállalja birtokok eladását, bérbeadását, mérnöki felmérését és parcellázását. Biztosítási ügyletek legelőnyösebb lebonyolítását.

Megkeresésre minden üzemi és számtartási kérdésben részletes felvilágosítást és kimerítő szakvéleményt ad

2314

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület Üzemi és Számtartási Osztálya.

Törzskönyvezett anyától származó
5 db 2 éves
magyar bika
eladó

Jó csontozatú, tenyészképes

PUSZTABUCSAI URADALOM
Buccatelep, Békés megye.

Az **„Olajözön”** olajosnövény (Cathartus tinctorias)

tavaszi termesztésre előjegyzést elfogadunk. Kihelyszíntől bőven termő tavaszi fajtaváltozatok előnyös természeti feltételekkel az érdeklődőkkel készséggel közöljük.

Nem talajszaroló! Korán beéri! Terméshozama nagy! Művelése egyszerű és költségmentes.

Termelési utasítást és szerződés-blankettát küld: **„OLAJÖZÖN”**
Any- és Elszaporító Telepeinek Központja
Budapest, IV., Váci-u. 56/58. Tel.: 181-453

ÚJDONSÁGI
A dinnnyetermesztés kézikönyve

Írta:
SZABÓ ISTVÁN
m. kir. kertészeti tanintézetű rk. tanár

Ára: P 1-60

Megrendelhető, az összeg előzetes beküldése mellett a **PÁTRIA** könyvkereskedésében
Budapest, IX., Üllői-út 25.

Könyvszükségletét szerezze be a 45 éve fennálló

PÁTRIA

könyvkereskedésétől.

Budapest, IX., Üllői-út 25

Árjegyzéket az érdeklődőknek ingyen küldünk.

A GAZDASÁGI KÖNYVELÉSHEZ

szükséges összes könyvek és nyomtatványok a **PÁTRIA-NYOMDA RT.** nyomtatványosztályában szerezhetők be
Budapest, IX., Üllői-út 25
Árjegyzéket és mintákat ingyen küldünk!
TELEFON: 186-325

Hirdessen Lapunkban

Magtermelés!

Külföldi magtermelő világcégek termelési szerződéseinek közvetlése
hüvelyesek, konyhakerti- és virágmagvakra
magas átvételi árak mellett.

Felkérésre részletes árjegyzéket küldök!

A termelés eredményességének biztosítására részletes termelési útmutatásokat és a helyszínen szaktanácsokat adunk.

Kellner Ilka

magtermelő üzeme

Budapest, VIII., Eszterházy-u. 19.

Telefonszámok: 143-199, 131-031. Levélcím: Budapest 4. Postafiók 168

5125

GŐZEKESZÁNTÁSHOZ:

SALGÓ-BRIKETT DOROGI-BRIKETT

Dorogi Baglyasaljai Salgótarján-Pálfalvai Mizerfai (osibaji) Kisterenyei Mátranovák-Bárnai } darabos-és kockaszén

Szívógázmotorokhoz: Mizerfai generátor-szén

SALGÓ-TARJÁNI KÖSZÉNBÁNYA R.-T.
V., Arany János-utca 25. 6050 Telefon: *125-284, *110-858, 115-352,

BÚTORKIÁLLÍTÁS

Olcsó propaganda bútoreladás a Mezőgazdasági Kiállítás és Vásáron

a látogató és kiállító közönség kívánságára és kényelmére ez évben is saját kiállítási pavilonunkban bemutatjuk legújabb, elsőrendű háló-, ebédlő-, kombinált berendezéseinket, szenzációs patent kétfekvőhelyes guruló kanapé, guruló fotelágyat stb. kárpitosbútorokat

Asztalosok és Kárpitosok Termelő és Értékesítő Szövetkezete
Budapest, IX., Üllői-út 15, VIII., Baross-utca 9, VI., Podmaniczky-utca 14.

5116

Kérjük címeinkre ügyelni!

Előnyös propagandaárak és kedvező feltételek. Vidéki szállításokról szövetkezetünk szakszerűen gondoskodik. Rendkívüli alkalom tavaszi bútorszükségletének beszerzésére. A kiállítás tartama alatt városi eladási telepeinken is kiállítási propagandaárakon árusítunk.

Az összes gyártmányú fűkaszázó- és aratógépekhez eredeti BUSATIS ALKALMAZÁSOK

LÁSZLÓ ES FIA
Budapest, V. Akadémia-utca 25
Telefon: 1-114-31, 1-117-52

ÁLLATOK

HUSZÁRTERESZNYELŐK ORSZÁGOS EGYESÜLETE
Budapest, IX., Köztelek-utca 8. sz. / Munkásoknak, akik mangalicák tenyésztését végezték

MANGALICATERESZNYELŐK ORSZÁGOS EGYESÜLETE
Budapest, IX., Köztelek-utca 8. sz. / Munkásoknak, akik mangalicák tenyésztését végezték

MÉREY ERNŐ
Budapest, IX., Erkel-utca 20. sz. / 34 éves gyakorlat alapján vállalja gazdasági számvevő feladatokat

MÉNTOVÁK
Kettő, 2 1/2 évesek, sárgák, angol félvér, szép külleműek

MAGYARMARHA-TERESZNYELŐK ORSZÁGOS EGYESÜLETE
Törzskönyvezett, többszörösen díjazott tenyésztő

ELADÓ
2 db 6 éves sárga, herélt angol félvér boszói, mindkettő nyereg alatt is jól használható

VEGYESEK
Fogatos repakemelőgépek, burgonyakiszántók megmunkálására

TÖRÖTT GÉPRÉSZEK
repedt, kimaró kaszások elektromos hegesztése

KEMÉNY MANÓ
műszaki kereskedő Budapest, V., Akadémia-utca 21. sz.

SOMMÁS
hónapoknak 55 elsőrendű, erőteljes, válogatott munkással

MEZŐGAZDASÁGI
munkára, hőmennyelű munkásoknak, Irán János munkásgazda

MEZŐGAZDASÁGI
munkások 6 hónapra szállít, aratót, cseplést külön is vállal

MEZŐGAZDASÁGI
munkát vállalok 6 és 4 hónapra, elsőrendű munkásokkal

PATKÁNYIRTÁS
uradalmakban vállal Somorjai István, Kispeszt, Lehel-utca 10.

TÍZESERESÉRE
lokozta földmélő földmunka víz elöntésére

MÉREY ERNŐ
Budapest, IX., Erkel-utca 20. sz. / 34 éves gyakorlat alapján vállalja gazdasági számvevő feladatokat

Patkányirtás!
Nem kell kísérletezni a patkányirtással akkor, amikor azt eredményesen és gazdaságosan elvégezték

Féreg- és kártevőirtás
1068 Törökzentmiklós

ELADÁS
LŐNYIRÓGÉPEK szakszerű javítását, olajok kicserélését gyorsan, precízen

BRONZPISTOLYKÖRÖK
kapcsolók 70 filléres árban

FOGATOS
repakemelőgépek, burgonyakiszántók megmunkálására

IMPORTÁLT
angol „Mitscham” borsmenta, tellvirágú római camilla, piperum, festőmályva

Kalapács-malom
eredeti „A to mo” Heidelbergi malom, 16 kalapácsos

KEMÉNY MANÓ
műszaki kereskedő Budapest, V., Akadémia-utca 21. sz.

KAZÁN
10 lépkéses MÁV, fiatal, 4-es, prima állapotban

ELADÓ
K 35, K 28, M 32-es Hofner traktorok, 20-30-as Gornik traktorok

KOCSIM
mindenfajájának, kecselkaszások, gumikerekek, kocsilámpák

Ásványi szártépjő
használtan, kapható

KEMÉNY MANÓ
műszaki kereskedő Budapest, Akadémia-utca 21. sz.

Szeoeka - Répakések
Résztervezés, Szerelés, R.T.A. - Ásványi, Tornádó

Lövegábrítófogók
Boronatárcsalapok Gatter-körfűrészek

MANOMÉTER
Golyóscsapágy-javítások Rostalemezek

DORN Gépgyár
Békéscsaba / Legjobb gazdaság szállítás

ELADÓ
Populus robusta (rohanszoros fejedő nyárfa), sima és gyökerez dugványok

PLANET
lőpánc, tárcsaboronák és ezek alkatrészei

„GRENO”
darálókörök készlettel, bármely méretű darálókörök leggyorsabban

CSIGATRIÓK
borganyó, retek, káposzta, káposzták, retek, káposzta

KELETI GÉP
eladó, legmodernebb Smit-rendszerű

GATTER
horizontális, majdnem új, kettős konstrukció

GYÁRI
új, 12-leveles, fogatos tárcsaboronák

ÜRMEŒNYI KÁROLY
Gépeladás - vétel Budapest, V., Báthory-utca 7.

KOCSIM
mindenfajájának, kecselkaszások, gumikerekek, kocsilámpák

Ásványi szártépjő
használtan, kapható

KEMÉNY MANÓ
műszaki kereskedő Budapest, Akadémia-utca 21. sz.

HÍDMÉRLEG
marhamérleg új és használt raktáron, ágszállító

ELADÓ
keresztyén bírók, Gyalla-Pérbete körzetben

ZÖLDHEGYI M. ISTVÁN
V., Báthory-utca 3. / Vosz és elad használt mezőgazdasági gépeket

ÁLLANDÓ EAKTÁRSZLET
fogatos, traktor és gézekerekek acéjból

ELADÓ
2 db 6 éves sárga, herélt angol félvér boszói

DIÓFA-RÖNKÖT
magas áron vásárol Mezőgazdasági és Árukereskedelmi Kft.

FÉREHBŐ
7-szobás kastély Bereal, nagrdmennyelű kőszobor

BÉRLET
keresek októberi átvételre 400-600 k. holdig

ELADÓ
K 35, K 28, M 32-es Hofner traktorok

ÜRMEŒNYI KÁROLY
Gépeladás - vétel Budapest, V., Báthory-utca 7.

ELADÓ
K 35, K 28, M 32-es Hofner traktorok

ELADÓ
K 35, K 28, M 32-es Hofner traktorok

Szénsavas takarmánymész
szükségletét megelőző beszerzésre, saját éreklékben készíten áránálal

ELADÓ
munkások, 3-vasú Castor 5-vasú besútel, 3-vasú Polux, 4-vasú Pax

CSIGATRIÓK
a legjobb kivételben kapható, Zöldhegyi M. István

ELADÓ
csillagos és gyűrűs hengerek, tárcsák, szénagyűjtők

Kisvasúti sineket
és felszerelési tárgyakat legmagasabb áron vásárolja

ELADÓ
keresztyén bírók, Gyalla-Pérbete körzetben

ZÖLDHEGYI M. ISTVÁN
V., Báthory-utca 3. / Vosz és elad használt mezőgazdasági gépeket

ÁLLANDÓ EAKTÁRSZLET
fogatos, traktor és gézekerekek acéjból

ELADÓ
2 db 6 éves sárga, herélt angol félvér boszói

DIÓFA-RÖNKÖT
magas áron vásárol Mezőgazdasági és Árukereskedelmi Kft.

FÉREHBŐ
7-szobás kastély Bereal, nagrdmennyelű kőszobor

BÉRLET
keresek októberi átvételre 400-600 k. holdig

ELADÓ
K 35, K 28, M 32-es Hofner traktorok

ÜRMEŒNYI KÁROLY
Gépeladás - vétel Budapest, V., Báthory-utca 7.

ELADÓ
K 35, K 28, M 32-es Hofner traktorok

Raktáron taroló alkalmi árú új és használt traktoreszközök

Gazdasági gépek:
Ásványi szártépjő, Casall tengermorzó, fekvő tengermorzó

BARNA LÁSZLÓ
okl. gépészmérnök Budapest, V., Báthory-utca 9.

Székegyföldi esetek
Erdélyi gazdasági emlékek. Elbeszélések.

Megrendelhető a "Patria"
könyvkereskedésben Budapest, IX., Üllői-ut 25.

A M. Kir. Növénynevelő Intézet
ellenőrzésével nemesített

vörös Mammuth takarmányrépamag
továbbá lucernamag, kendermag

Jugoszláviában
legeredményesebben hirdethet az Állattenyésztés és Mezőgazdaság

Szudáni fűmagot
300 g-ig eladnak vagy bértermelőre nagyobb gazdaságoknak

A t. Gazdaközönség
figyelmébe! Felhívjuk a Tenyésztőváltásért

ELADÓ
2 db 6 éves sárga, herélt angol félvér boszói

DIÓFA-RÖNKÖT
magas áron vásárol Mezőgazdasági és Árukereskedelmi Kft.

FÉREHBŐ
7-szobás kastély Bereal, nagrdmennyelű kőszobor

BÉRLET
keresek októberi átvételre 400-600 k. holdig

ELADÓ
K 35, K 28, M 32-es Hofner traktorok

Raktáron taroló alkalmi árú új és használt traktoreszközök

Gazdasági gépek:
Ásványi szártépjő, Casall tengermorzó, fekvő tengermorzó

BARNA LÁSZLÓ
okl. gépészmérnök Budapest, V., Báthory-utca 9.

Székegyföldi esetek
Erdélyi gazdasági emlékek. Elbeszélések.

Megrendelhető a "Patria"
könyvkereskedésben Budapest, IX., Üllői-ut 25.

A M. Kir. Növénynevelő Intézet
ellenőrzésével nemesített

vörös Mammuth takarmányrépamag
továbbá lucernamag, kendermag

Jugoszláviában
legeredményesebben hirdethet az Állattenyésztés és Mezőgazdaság

Szudáni fűmagot
300 g-ig eladnak vagy bértermelőre nagyobb gazdaságoknak

A t. Gazdaközönség
figyelmébe! Felhívjuk a Tenyésztőváltásért

ELADÓ
2 db 6 éves sárga, herélt angol félvér boszói

DIÓFA-RÖNKÖT
magas áron vásárol Mezőgazdasági és Árukereskedelmi Kft.

FÉREHBŐ
7-szobás kastély Bereal, nagrdmennyelű kőszobor

BÉRLET
keresek októberi átvételre 400-600 k. holdig

ELADÓ
K 35, K 28, M 32-es Hofner traktorok

Jelg
csa

Dijital
Az 50 e

BET

GAZDAS
zett, nőt

GAZDAS
zett, gaz

GAZDAS
zett, gaz

GAZDAS
zett, gaz

GAZDAS
zett, gaz

GAZDAS
zett, gaz

GAZDAS
zett, gaz

GAZDAS
zett, gaz

GAZDAS
zett, gaz

GAZDAS
zett, gaz

GAZDAS
zett, gaz

GAZDAS
zett, gaz

Előfizetési ár: Minden sz. egyszeri beiktatása 3 fillér, vastagabb betűvel 16 fillér. A legkisebb hirdetés díj 1 pengő. A 11. árt. keresőknek 50% engedmény, legkisebb hirdetés díj 50 fillér.

KISHERDETESEK

A hirdetés díjak - a 3%-os forgalmi adó külön felszámítása mellett - előre fizetendők

Betöltendő állásokra vonatkozó hirdetéseket csak a munkaadó bíróság vagy bérte címek kitételeivel közöljük. Csak választásblyeggel ellátott levele válaszolunk. Hirdetéseket zárlata csatorákban

Előfizetési ár: Minden sz. egyszeri beiktatása 3 fillér, vastagabb betűvel 16 fillér. A legkisebb hirdetés díj 1 pengő. A 11. árt. keresőknek 50% engedmény, legkisebb hirdetés díj 50 fillér.

Jelleges leveleket csak megfelelő postabélyeg melléklésével továbbítunk.

Díjtalan állásközvetítés!
Az 50 év óta fennálló Magyar Gazdasági Országos Egyesület (Budapest, V. Arany utcua-5) kötelességében tartozó tagjai díjtalanul hozzá betható állásokra javaslatot tesznek. Személyes megjelenés csak hívásra. 1104

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDASZTISZTER
GAZDASÁGI akadémiát végzett, nőtlen, katonai szolgálatnak eleget tett katolikus segédtervező keresünk valamely nagy gazdaságba. Bizonyítványok, nyelvtanulmányok, felszerelt kérelemeket március 31-ig Csiky György vezérigazgatóhoz küldendő. 1104

GAZDASÁGI akadémiát végzett, gazdasági gyakorlati rendelkező gyakorlaton keresztül magyartudásunkba. Pályázatok életkor, adóügyi feladatait, fizetési igény feltűzésével, írói Semsey Uradalom felügyelőségébe, Balmazújváros címre küldendő. 1049

GAZDASÁGI és földmunka ellátására gazdasági gyakorlati szakmájú, nőtlen, katonai szolgálatnak eleget tett katolikus segédtervező keresünk valamely nagy gazdaságba. Bizonyítványok, nyelvtanulmányok, felszerelt kérelemeket március 31-ig Csiky György vezérigazgatóhoz küldendő. 1104

GAZDASÁGI és földmunka ellátására gazdasági gyakorlati szakmájú, nőtlen, katonai szolgálatnak eleget tett katolikus segédtervező keresünk valamely nagy gazdaságba. Bizonyítványok, nyelvtanulmányok, felszerelt kérelemeket március 31-ig Csiky György vezérigazgatóhoz küldendő. 1104

GAZDASÁGI és földmunka ellátására gazdasági gyakorlati szakmájú, nőtlen, katonai szolgálatnak eleget tett katolikus segédtervező keresünk valamely nagy gazdaságba. Bizonyítványok, nyelvtanulmányok, felszerelt kérelemeket március 31-ig Csiky György vezérigazgatóhoz küldendő. 1104

GAZDASÁGI és földmunka ellátására gazdasági gyakorlati szakmájú, nőtlen, katonai szolgálatnak eleget tett katolikus segédtervező keresünk valamely nagy gazdaságba. Bizonyítványok, nyelvtanulmányok, felszerelt kérelemeket március 31-ig Csiky György vezérigazgatóhoz küldendő. 1104

GÉPÉSZKOVÁCS 36 patkó, Bóni-tractor kezeléssel, szakértő, hengeremelő és villanykezelésben járatos, gépek és az összes gazdasági gépek és eszközök javítását és karbantartását vállalja. Felvételi kérelmet a 1-re. Ajánlatok működési bizonyítványokkal, melyek vissza nem küldendők. (Geist-uradalom, u. p. Turkeve (Szolnok megye) küldendő. 945

GÉPÉSZKOVÁCS keres dr. Békési-tractor kezeléssel, szakértő, hengeremelő és villanykezelésben járatos, gépek és az összes gazdasági gépek és eszközök javítását és karbantartását vállalja. Felvételi kérelmet a 1-re. Ajánlatok működési bizonyítványokkal, melyek vissza nem küldendők. (Geist-uradalom, u. p. Turkeve (Szolnok megye) küldendő. 945

GÉPÉSZTEREK keresek pusztai gyakorlati, képzett, r. k. vallással, azonnali beépítéssel. Bizonyítványokkal benyújtandó, melyek vissza nem küldendők. Bemutatók csak meghívásra. Knaul Alajos, Hegymegye, u. p. Lőrinci, Nógrád m. 1106

KÜLÖNFÉLE
KULSÁR április 1-re vagy előbb, lehetőleg hadmentes, családos, rendszeres, magtár, raktár-, serteskezelésben járatos, szerezni igényekkel felvértezett. Új. B. Albert m. 800

GAZDÁI keresünk, ki földmunka ellátására gazdasági gyakorlati szakmájú, nőtlen, katonai szolgálatnak eleget tett katolikus segédtervező keresünk valamely nagy gazdaságba. Bizonyítványok, nyelvtanulmányok, felszerelt kérelemeket március 31-ig Csiky György vezérigazgatóhoz küldendő. 1104

GAZDASÁGI és földmunka ellátására gazdasági gyakorlati szakmájú, nőtlen, katonai szolgálatnak eleget tett katolikus segédtervező keresünk valamely nagy gazdaságba. Bizonyítványok, nyelvtanulmányok, felszerelt kérelemeket március 31-ig Csiky György vezérigazgatóhoz küldendő. 1104

GAZDASÁGI és földmunka ellátására gazdasági gyakorlati szakmájú, nőtlen, katonai szolgálatnak eleget tett katolikus segédtervező keresünk valamely nagy gazdaságba. Bizonyítványok, nyelvtanulmányok, felszerelt kérelemeket március 31-ig Csiky György vezérigazgatóhoz küldendő. 1104

GAZDASÁGI és földmunka ellátására gazdasági gyakorlati szakmájú, nőtlen, katonai szolgálatnak eleget tett katolikus segédtervező keresünk valamely nagy gazdaságba. Bizonyítványok, nyelvtanulmányok, felszerelt kérelemeket március 31-ig Csiky György vezérigazgatóhoz küldendő. 1104

GAZDASÁGI és földmunka ellátására gazdasági gyakorlati szakmájú, nőtlen, katonai szolgálatnak eleget tett katolikus segédtervező keresünk valamely nagy gazdaságba. Bizonyítványok, nyelvtanulmányok, felszerelt kérelemeket március 31-ig Csiky György vezérigazgatóhoz küldendő. 1104

GAZDASÁGI és földmunka ellátására gazdasági gyakorlati szakmájú, nőtlen, katonai szolgálatnak eleget tett katolikus segédtervező keresünk valamely nagy gazdaságba. Bizonyítványok, nyelvtanulmányok, felszerelt kérelemeket március 31-ig Csiky György vezérigazgatóhoz küldendő. 1104

GAZDASZTISZTER
ISPÁN, elismert faljóművelő, növénytermelő, állattenyésztő, hízoló gazdasági állat keres. Címe: Ispán, Kunagóta, Margittapuszta. 597

MEZŐGAZDASÁGI szakiskolát végzett 34 éves, nőtlen, 2. kat. vallással, 2 éves gazdasági gyakorlati, ápr. 1-re állást keres. Szíves megkeresést kér: „822” jellegű alatt a kiadói hivatalba. 822

SZAKISKOLÁT végzett, 36 éves, r. kat. vallással, nőtlen, gyerekeketlen, gazdasági ispani, a gazdaság minden ágában nagy gyakorlati rendelkező, a könyvelésben teljes jártassággal bír. Ispáni vagy segédtervező állást keres. Szíves megkeresést kér: „822” jellegű alatt a kiadói hivatalba. 822

ISPÁN, 20 évi gyakorlati, nőtlen vagy nőtlen, katonai szolgálatnak eleget tett katolikus segédtervező keresünk valamely nagy gazdaságba. Bizonyítványok, nyelvtanulmányok, felszerelt kérelemeket március 31-ig Csiky György vezérigazgatóhoz küldendő. 1104

10 ÉVES birtokgazdálkodási gyakorlati állást keres 34 éves, nőtlen, keresztény gyakorlati gazdasági birtokgazdálkodási szakmájú, nőtlen, katonai szolgálatnak eleget tett katolikus segédtervező keresünk valamely nagy gazdaságba. Bizonyítványok, nyelvtanulmányok, felszerelt kérelemeket március 31-ig Csiky György vezérigazgatóhoz küldendő. 1104

21 ÉVES, karangi mezőgazdasági szakiskolát jeles eredménnyel végzett gazdasági, ki az állattenyésztésben, hízolásban, fűszerezésben, szakszerű takarmányozásban, talajművelésben, stb. teljesen gyakorlati, állást keres. Budapest, János gazdatiszt, Fegyvernek 519. Szolnok m. 1022

ISPÁN állást keres április 1-re vagy májusra 30 éves, r. k., nőtlen, szakképzett, tízéves intenzív gazdasági külső-belső gyakorlati. Kiseb gazdaság önálló vezetője. „Hadmentes 1915” jellegű a kiadói hivatalban. 1015

FÖLDMŰVESKOLÁT végzett gazdasági, 39 éves, hosszabb gyakorlati, a gazdaság minden ágában járatos, ispani, kulesári, gazdasági, nőtlen, állást keres. Budapest, János gazdatiszt, Fegyvernek 519. Szolnok m. 1022

GAZDASÁGI szakiskolát jeles sikerrel végzett, 28 éves, r. k. vallással, nőtlen (szíves esetben nőstény), a gazdaság minden ágában járatos, ispani, kulesári, gazdasági, nőtlen, állást keres. Budapest, János gazdatiszt, Fegyvernek 519. Szolnok m. 1022

GAZDASÁGI szakiskolát jeles sikerrel végzett, 28 éves, r. k. vallással, nőtlen (szíves esetben nőstény), a gazdaság minden ágában járatos, ispani, kulesári, gazdasági, nőtlen, állást keres. Budapest, János gazdatiszt, Fegyvernek 519. Szolnok m. 1022

GAZDASÁGI szakiskolát jeles sikerrel végzett, 28 éves, r. k. vallással, nőtlen (szíves esetben nőstény), a gazdaság minden ágában járatos, ispani, kulesári, gazdasági, nőtlen, állást keres. Budapest, János gazdatiszt, Fegyvernek 519. Szolnok m. 1022

GAZDASÁGI szakiskolát jeles sikerrel végzett, 28 éves, r. k. vallással, nőtlen (szíves esetben nőstény), a gazdaság minden ágában járatos, ispani, kulesári, gazdasági, nőtlen, állást keres. Budapest, János gazdatiszt, Fegyvernek 519. Szolnok m. 1022

GAZDASÁGI szakiskolát jeles sikerrel végzett, 28 éves, r. k. vallással, nőtlen (szíves esetben nőstény), a gazdaság minden ágában járatos, ispani, kulesári, gazdasági, nőtlen, állást keres. Budapest, János gazdatiszt, Fegyvernek 519. Szolnok m. 1022

GAZDASÁGI szakiskolát jeles sikerrel végzett, 28 éves, r. k. vallással, nőtlen (szíves esetben nőstény), a gazdaság minden ágában járatos, ispani, kulesári, gazdasági, nőtlen, állást keres. Budapest, János gazdatiszt, Fegyvernek 519. Szolnok m. 1022

GAZDASÁGI szakiskolát jeles sikerrel végzett, 28 éves, r. k. vallással, nőtlen (szíves esetben nőstény), a gazdaság minden ágában járatos, ispani, kulesári, gazdasági, nőtlen, állást keres. Budapest, János gazdatiszt, Fegyvernek 519. Szolnok m. 1022

GAZDASÁGI szakiskolát jeles sikerrel végzett, 28 éves, r. k. vallással, nőtlen (szíves esetben nőstény), a gazdaság minden ágában járatos, ispani, kulesári, gazdasági, nőtlen, állást keres. Budapest, János gazdatiszt, Fegyvernek 519. Szolnok m. 1022

GAZDASÁGI szakiskolát jeles sikerrel végzett, 28 éves, r. k. vallással, nőtlen (szíves esetben nőstény), a gazdaság minden ágában járatos, ispani, kulesári, gazdasági, nőtlen, állást keres. Budapest, János gazdatiszt, Fegyvernek 519. Szolnok m. 1022

GAZDASÁGI szakiskolát jeles sikerrel végzett, 28 éves, r. k. vallással, nőtlen (szíves esetben nőstény), a gazdaság minden ágában járatos, ispani, kulesári, gazdasági, nőtlen, állást keres. Budapest, János gazdatiszt, Fegyvernek 519. Szolnok m. 1022

GAZDASÁGI szakiskolát jeles sikerrel végzett, 28 éves, r. k. vallással, nőtlen (szíves esetben nőstény), a gazdaság minden ágában járatos, ispani, kulesári, gazdasági, nőtlen, állást keres. Budapest, János gazdatiszt, Fegyvernek 519. Szolnok m. 1022

GAZDASÁGI szakiskolát jeles sikerrel végzett, 28 éves, r. k. vallással, nőtlen (szíves esetben nőstény), a gazdaság minden ágában járatos, ispani, kulesári, gazdasági, nőtlen, állást keres. Budapest, János gazdatiszt, Fegyvernek 519. Szolnok m. 1022

FŐGÉPÉSZ, aki az összes mezőgazdasági gépek, traktorok, gézkek, villanytelep, telefonok, kocsik és javítását, valamint vas- és fémtervező, gépezet, autógépezet, szakszerűen ért. 20 évi gyakorlati állást keres. Szíves megkeresést kér: Főgépész, Kéthalam, Szolnok m. 784

IDŐSEB gépészkovács ápr. 1-re állást keres saját szerszámával. Csepeli úton van, elhelyezkedni, javításért, nagyobb gazdaságokból jó bizonyítványai vannak. Bővebbet leveleiben vagy személyesen. Cím: 1338. Imre gépész, Somogybükksől, u. p. Porrog. 1085

FŐGÉPÉSZ állást keres nagy gyakorlati és körültekintéssel bíró, a gazdaság minden ágában járatos, dolgozó szakember, bármily hirtelen átterelését, átváltását önállóan végzi. Meghívást kér. „Keresztény főgépész 1134” jellegű a kiadói hivatalba. 1134

GÉPÉSZKOVÁCS, nem hadköteles, Pest környékén állást keres ápr. 1-re. Török Géza, Baji Pataj uradalom címén, Gomba, Pest m. 1144

FŐGÉPÉSZ állást keres április 1-re. Vállalja összes mezőgazdasági gépek, malom, szeszgár, villanytelep, gézkek, traktor, gázmotor stb. javítását, ki karbantartást nagy gyakorlati, jó referenciákkal. Kolláts kulesári, állást keres. Megkeresést „Bízós 1023” jellegű a kiadói hivatalba. 1023

FELES dínykertészeknek, 10-12 m. földre, 60 meleggézi kertetel és fajliszta magokkal, jó bizonyítványokkal ajánlkozni tud. Budapest, Agócs János, Csány, Agócs-pta., Heves m. 1027

KARAGI m. k. mezőgazdasági szakiskolát végzett, r. k., nőtlen, felmondatlan állásbéli gyakorlati, ispani, segédtervező állást keres. Szíves megkeresést kér: „Gazdasági gyakorlati, Fegyvernek 519. Szolnok m. 1022

GAZDASÁGI szakiskolát jeles sikerrel végzett, 28 éves, r. k. vallással, nőtlen (szíves esetben nőstény), a gazdaság minden ágában járatos, ispani, kulesári, gazdasági, nőtlen, állást keres. Budapest, János gazdatiszt, Fegyvernek 519. Szolnok m. 1022

GAZDASÁGI szakiskolát jeles sikerrel végzett, 28 éves, r. k. vallással, nőtlen (szíves esetben nőstény), a gazdaság minden ágában járatos, ispani, kulesári, gazdasági, nőtlen, állást keres. Budapest, János gazdatiszt, Fegyvernek 519. Szolnok m. 1022

GAZDASÁGI szakiskolát jeles sikerrel végzett, 28 éves, r. k. vallással, nőtlen (szíves esetben nőstény), a gazdaság minden ágában járatos, ispani, kulesári, gazdasági, nőtlen, állást keres. Budapest, János gazdatiszt, Fegyvernek 519. Szolnok m. 1022

ERDŐ vagy vadóri állást keresek ápr. 1-re. 26 éves vagyok, 6 éves szolgálati bizonyítvánnyal rendelkezem. Erdész, Ebel, Komárom m. 1000

JUBÁSZ, állást keres ápr. 1-re 41 éves, r. kat., aki 8 éves bizonyítvánnyal rendelkezik. Major Imre, Nemesösa 105., Komárom m. 1001

FIATAL gyermektelen házaspár április 1-re állást keres. Lokomobill, könnyű teher és személygépkocsi vizsgákkal, fogség háttérrel váltani alkalmazzák. Cseh János, Pili-szántó, Pest m. 1043

BAJTORÉCSIS, 27 éves, nőtlen, jó bizonyítvánnyal rendelkező állást keres. Németh Károly, Kiskőr, pályaúdvár. 1036

ROYKAMENTER uradalomban bármilyen üzemi munkát végezni, próba- vagy rövidebb idejű elhelyezkedni. Kocsis Benedek kovács-mester, Jánoshalma. 978

ŐSKERESZTÉNY, nőtlen, 50 éves, szerény, magtáros állást keres azonnali beépítésre. Hujmayer János, Budapest, VII., Nagydófa-u. 26. 1028

MAGTÁROSI, magtárosai, tehéngazdálkodás állást keres ápr. 1-re. Gazdár Ferenc, Forna 12., u. p. Csákvár. 1025

KÖZÉPRŐR, nagy gyakorlati kulesári, állást keres. Megkeresést „Bízós 1023” jellegű a kiadói hivatalba. 1023

ISPÁN, kulesári, jobb gazdasági állást keres 30 évi gyakorlati 51 éves, r. kat., nőtlen, 17 éves fiával, szerény, ügyes, a külső, mint a belső gazdaságban járatos. Sertésenyésztést, hízolást, valamint a tehéngazdálkodást is végzi. Mór, István, Dunasodony, Doja, Fejér m. 1021

ISPÁN, kulesári, jobb gazdasági állást keres 30 évi gyakorlati 51 éves, r. kat., nőtlen, 17 éves fiával, szerény, ügyes, a külső, mint a belső gazdaságban járatos. Sertésenyésztést, hízolást, valamint a tehéngazdálkodást is végzi. Mór, István, Dunasodony, Doja, Fejér m. 1021

Dr. SZÁSZ ALFRED
M. T. ANÁR
NIR. FŐBakteriológus
LÉPFENE-
SERTÉSORBÁNC-
porlaktól és újítás
kész folyékony

SERCEGŐÖSZÖG,
(tovább)
BIPOLÁRIS
SZEPTIKEMIA-
-sértésfűz - és eredeti
BAROMFIKOLERA-
ellenes

OJTÓANYAGAIT,
valamint gazdasági- és
spülésvédőmi kész-
ményeit:

EGÉRTIFUSZ-
tonyosított
RADZSEM-
PATKANYIRTÓ - és
SZURDÓ-
savab-, hangya-, stb. -
-irtó preparátum

Kizárólagosan
BUDAPEST, XIV.,
Erzsébet királyné-
útja 25.
sz. alatti bakteriológiai
és oltóanyaggyártó
intézetben egyedül
magá termeli.
Telefon: 49-89-49
Szállítási cím:
SZÁSZ ALFRED

DOLGOZNI akaró, 29 éves, r. k., 6 éve működő gyakorlati gazdasági, bármilyen szerszámot vállal azonnal, saját előzetes. Megkeresést kér. „Foglalkozás-szerető 1092” jellegű. 1092

HÁZVEZETŐ ajánlkozni ápr. 1-re vagy 15-re. Intelligens, följelentéssel, képzett, háztartási összes ágban perfect, jól főz, megbízható. Nagy Kálmán, Pestszentpéter, Nádor tér 9. sz. 1138

TEHÉNGAZDÁSI, tejmérket gyártó uradalomban ajánlkozni nőtlen, nőtlen, katonai szolgálatnak eleget tett katolikus segédtervező keresünk valamely nagy gazdaságba. Bizonyítványok, nyelvtanulmányok, felszerelt kérelemeket március 31-ig Csiky György vezérigazgatóhoz küldendő. 1104

GAZDASÁGI és földmunka ellátására gazdasági gyakorlati szakmájú, nőtlen, katonai szolgálatnak eleget tett katolikus segédtervező keresünk valamely nagy gazdaságba. Bizonyítványok, nyelvtanulmányok, felszerelt kérelemeket március 31-ig Csiky György vezérigazgatóhoz küldendő. 1104

GAZDASÁGI és földmunka ellátására gazdasági gyakorlati szakmájú, nőtlen, katonai szolgálatnak eleget tett katolikus segédtervező keresünk valamely nagy gazdaságba. Bizonyítványok, nyelvtanulmányok, felszerelt kérelemeket március 31-ig Csiky György vezérigazgatóhoz küldendő. 1104

ALKATRÉSZEK
KÁLMÁN JÓZSEF
A „KISHERDETESEK” folyóiratban 229. sz. oldalon van!

SIMPLEX
a világ legegyszerűbb
kézi fészekbevetőgépe
50% vetőmagot takarít meg!
Alkalmas tengeri, bab, borsó
stb. fészekbe ültetésére.
Ára 4 pengő
Egy ember naponta egy holdat bevet!
Több mint 8000 drb van használatban.
Szállítja:
Magyar Mezőgazdák Szövetkezete
Budapest, V., Alkotmány-utca 29. sz.

Most aktuális
a termelés átállításán a leg-
jövendelműbb tengeriter-
melésre. Minden haladó
gazdának ismernie kell:
KÖLBER LÁSZLÓ:
MUNKATANULMÁNYOK
A DUNÁNTÚLI TENGERTER-
MELES KÖRÉBŐL.
ÁRA 8- P.
Kapható a "Pátria" könyv-
kereskedésében Budapest,
IX., Üllői-út 25. 1069

**Ménestulajdonosok
figyelmébe!**

1933., 1934., 1935. évből, 166-172 cm magas
**tiszti hátaslónak
alkalmas lovakat keresünk**

külföldi értékesítésre. Elérhető árak minőség szerint P 800-1500.
Különleges példányokért kivételes árakat is fizetünk. **Kancák** csak
a m. kir. Földművelésügyi Minisztérium Lótenyésztési Főosztálya által
előzetesen kiadott kiviteli engedély alapján jönnek számtásba.
A bejelentéseket kérjük f. évi április 1-ig a következő címre küldeni:

**Lóértékesítő
Szövetkezet**

Budapest, V., Aulich-u. 3.
Telefon: *119-604
Sürgönycím: „LÉSZ” Budapest.

**Olaj-
növényeink
termesztése**
írta: Gyárfás József
Ára 1:60 pengő.
Kapható a
"Pátria"
könyvkereskedésében
Budapest, IX., Üllői-út 25.

Minden gazda a „Köztelek Gazdasági Könyvtára“-t olvassa!

Az OMGE Ingatlanforgalmi Osztályának hirdetései
Budapest, IX., Köztelek-utca 8. szám. Telefon: 181-040

Eladó:

Pesttől délre 60 holdas, úrilakkal.	Esztergom mellett 65 holdas.
Pesttől északra, Duna mellett, 56 holdas, 8 szobás kastélynal.	Gyöngyös mellett 60 holdas, szőlővel, gyümölcsösselel.
Pest megyében: 63 holdas, szőlő, gyü- mölcsös, malom.	Veszprémben: 478 holdas, szőlőbánya- joggal.
Nógrádban: 400 holdas, fele erdő.	Felső-Tisza mentén 198 holdas.
Nógrádban: festői vidéken 500 holdas, emeletes kastélynal.	

Bérbeadó:

Gömörben: 300 hold szeszgyáras birtok. Budapest közelében 200 holdas bérlet átadó.	Jászágban: 490 holdas, részben öntöz- hető.
Abonyban: 1000 holdas szeszgyárral.	Komárom közelében 225 m. holdas.

Eladó birtokokat keresünk:

Pestkönyvekí főútvonal mellett 60-100 holdas, 5-6 szobás házzal.	Kunzentmiklós vagy Mórtelek közelé- ben 30 ezer lefizetéssel.
Pesttől 100 km körzetben 50 holdas és 200 holdas.	Budapest-Baja közt, Duna mellett, 80 ezer pengő értékben.
Pesttől 80 km körzetben 80-100 holdas. Gyöngyös közelében szőlőt vagy gyümöl- csőt, 80 ezer lefizetéssel.	Nagyobb város közelében 3-400 holdas.

Bérléteket keresünk:

Győr, Komárom, Székesfehérvár közle- ben 5-300 holdas.	Felső-Dunántúlon 4-500 holdig.
Székesfehérvár-Bonying közt 4-700 hold- das.	Dunántúl, Pesthez közel 6-700 holdas.
Szolnok, Békés, Csanádban 5-700 hold- das.	Sebesben 2-300 holdat.
	1000-1300 holdas, jó minőségű.
	20 ezer pengőjéti jól kamatoztatható csendes társ Pest közeli bérletben.

BENŐ GYULA
I. OSZT. ANGOL DIPLOMÁS
BREECHES SZABÓ

női és férfi angollovaglő-
öltönyöket és breeches-nadrá-
gokat minden formában
speciálisan készít. Vadászöl-
tönyök és kamasnik minden
formában garanciával.

BUDAPEST,
IV., Kosuth Lajos-u. 14/16, Télem.

**Használt olajat
regenerál**
vagy meg-
vásárol az
„OLEA“ OLAJTISZÍTÓ IPARI
KFT.

Budapest, IX., Soroksári-út 45. Tel.: 137-681

**Minden jó gazda
rendes számadást vezet**

A számtartáshoz szükséges szakszerű nyomtat-
ványok és könyvek beszerezhetők a "Pátria"
Irodalmi Vállalat és Nyomdai RT. gazdasági
nyomtatványosztályában, Budapest, IX. ker.,
Üllői-út 25. szám. I. emelet 7. (Köztelek).
Árjegyzék ingyen. Telefonszám: 186-325

Izlg-vérig magyar és a leg-
elterjedtebb vadászlap a
**Magyar
Vadászujság**

a vadászat, vadtenyésztés, vadászati jog,
fegyver- és löszertechnika, vadász-
tenyésztés nélkülözhetetlen szakujságja.
Megjelenik minden hó 5-én, 15-én, 25-én.

A havi 3 szám negyedévi előfize-
tési díja 3'— pe gő.
Havi 1 önálló szám évi előfize-
tése 4'— pengő.

Kérjen mutatványszámot, díjtalanul küld
a kiadóhivatal, Bpest, VIII., Baross-u. 34.

RÁBA

11

MÁZSÁS ÖNSÚLYA
kiválóan alkalmassá teszi
szántásra, kultivátorozásra,
tárcsázásra és kombinált
vetőgépek vontatására.

TRAKTOR
ÜZEMBIZTOS
GAZDASÁGOS
HASZNÓHATÓ
BÉRÜHÁZÁS!

MAGYAR WAGGON ÉS GÉPGYÁR RT

KÖZPONTI IRODA ÉS MINTARAKTÁR: BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 12. TEL.: 125-210

"Pátria" Irodalmi Vállalat és Nyomdai Részvénytársaság nyomása, Budapest, IX. kerület, Üllői-út 25. szám. (Köztelek) — 401218 — Felső vezető: Magyar István